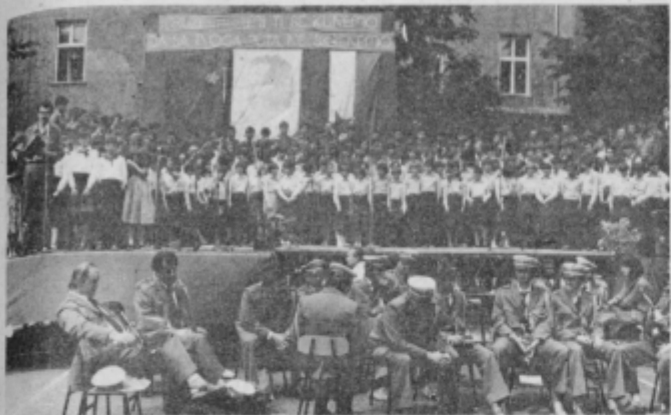
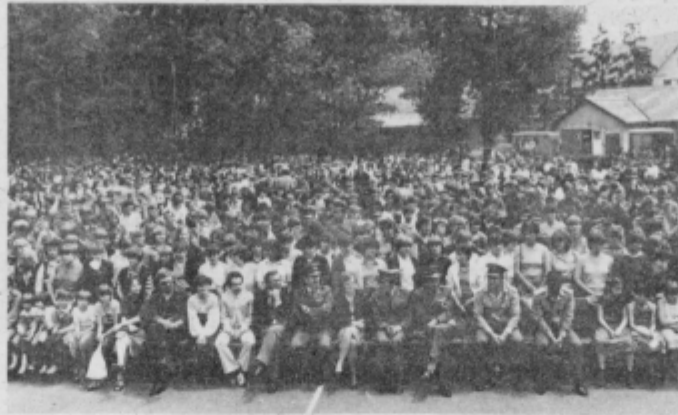




V množičnem recitalu so sodelovali učenci in dijaki CSUI Ptuj ter vojaki.



Na dvorišču vojašnice Dušan Kveder se je zbrala množica mladih in ostalih občanov

Z OSREDNJE SLOVESNOSTI OB DNEVU MLADOSTI V PTUJSKI OBČINI

Tito, mladost, domovina, svoboda

V počastitev dneva mladosti so v ponedeljek 25. maja potekale številne slovesnosti, ki so jih po krajevnih skupnostih in šolah širom ptujske občine združili s sprejemom pionirjev sedmih razredov OŠ v vrste ZSMS. Skupaj je

bilo sprejetih nad 1.100 pionirjev. Osrednja občinska slovesnost ob dnevu mladosti je bila opoldne v vojašnici Dušana Kvedra v Ptuj. Razen ptujskih osnovnošolcev, mini maturantov in dijakov centra srednjega usmerjenega izobraževanja v Ptuj so se zbrali tudi številni predstavniki družbenopolitičnih organizacij in SO Ptuj, vojaki in starešine ptujske garnizije, ter delovni ljudje in občani ptujske občine.

Na slovesnosti so uvodoma prebrali pozdravne brzojavke in čestitke ob dnevu mladosti, ki so jih prejeli občinska konferenca ZSMS Ptuj in pripadniki JLA. Zatem je o simbolu dneva mladosti, o majih s Titom in brez njega, — a v naših srcih, o njegovi osebnosti govoril Stane Lepej, izvršni sekretar koniteja občinske konference ZKS v Ptuj.

Sledil je izredno dobro pripravljen množični recital pod naslovom Tito, mladost, domovina, svoboda. Recital so pripravili

mentorji Branka Bezjak-Glazer, Mira Mijačević, Slavica Stajner, Vladislav Pulko, Boris Komenič in Dušan Zidarič. Izvajalci pa so bili učenci osnovnih šol Ivana Spolnjaka in Franca Osojnika iz Ptuja, ter recitatorji in pevci

Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Ptuj.

Ob koncu slovesnosti so prebrali še pohvale in priznanja vjakom ptujske garnizije, razšli pa so se s pesmijo Druže Tito, mi ti se kunemo. M. Ozmeč

8. avgusta v Stopercah

Prejšnji četrtek se je v Stopercah sestal odbor za organizacijo prireditve v počastitev praznika občine Ptuj in dneva republike, ki deluje pri predsedstvu skupščine občine Ptuj. Skupaj s predstavniki krajevnih skupnosti Stoperc in njenih družbenopolitičnih organizacij so obravnavali aktivnost krajevnih skupnosti Stoperce v zvezi z naloga-mi, ki so povezane s praznikom občine Ptuj.

Dogovorili so se, da bo osrednja proslava v počastitev praznika občine Ptuj v soboto, 8. avgusta ob 14. uri v Stopercah, ko bi odprli tudi novi dom krajanov v Stopercah. Za tem bi bila slavnostna seja občinske skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij občine Ptuj in podelitev priznanj.

Sledil bi kulturni program, v nem pa bi sodelovali poleg ptujskega pihalnega orkestra še DPD Svoboda Majšperk, mladi harmonikarji iz Stoperc, osnovna šola in OO ZSMS in morda še kdo, o tem se bodo podrobneje pogovorili na posebnem sestanku in tudi o vsebini kulturnega programa.

Nadaljnji program bodo pripravili krajan Stoperc sami, seveda ob sodelovanju znanega ansambla Tornado. Krajevnih društev in organizacij. Obljubili so tudi, da bodo v sodelovanju s ptujskimi kulturnimi delavci pripravili v šoli posebno razstavo »Kraj skozi čas« in organizirali še druge prireditve. FF

S SKUPŠČINE ZVEZNE MDA SLOVENSKE GORICE — HALOZE 81

V soboto 6. junija pričetek letošnjih akcij

Na prvi seja so se v četrtek 21. maja dopoldne sestali člani skupščine zvezne mladinske delovne akcije Slovenske gorice — Haloze 81. Po uvodnem delu so po predhodnih kadrovskih uskladi-tvah imenovali za predsednika skupščine letošnje ZMDA Sava Kozjak, sekretarja izvršnega sveta SO Ptuj, za podpredsednika skupščine pa Staneta Lepeja, izvršnega sekretarja komiteja občinske konference ZKS v Ptuj. Za predse-dnika izvršnega odbora letošnje akcije so izvolili Branka Novaka, sekretarja občinske konference ZSMS v Ptuj, razen tega pa še deset članov tega odbora.

Na skupščini, ki jo je pričela Dagica Voda, predsednica občinske konference ZSMS Ptuj, so še posebej toplo pozdravili predstavnike občinskih konferenc iz bratskih republik in avtonomnih pokrajin od koder bodo prišle letošnje brigade, ter predstavnike SO Lenart in Ptuj.

V nadaljevanju so predstavniki investitorja in izvajalca del gradnje vodovodnega omrežja — Komunalnega podjetja in Samouprave komunalne skupnosti občin Lenart in Ptuj, pojasnili program in obseg letošnjih del brigadirjev, ki slonijo izključno na gradnji vodovodnega omrežja na območju Haloz in Slovenskih gor. Sicer pa so delegati že ob vabilu za sejo sprejeli prvo letošnjo številko glasila OK ZSMS Ptuj Gremo na delo, ki je v celoti posvečena letošnjemu brigadirskemu poletju.

Dela na izgradnji primarne in sekundarne vodovodne mreže bodo brigadirji izvajali na omenjenih območjih skladno s programom

srednjeročnega razvoja in letnim programom Samouprave komun-alne skupnosti občine Ptuj in SIS za komunalno in cestno dejavnost Lenart. Tako bodo na območju Slovenskih gor izvajali dela v KS Destrnik (Ptuj) in KS Zgornja Ščavnica (Lenart). V Halozah pa v KS Ptujška gora, Majšperk in zaključna dela v KS Podlehnik. Kot dopolnilo se po oceni in-

opravile okoli 50 tisoč učinkovitih delovnih ur. Skupna vrednost del v katerih bodo sodelovale brigade znaša 18,5 milijona din, delo brigadirjev samih pa je ovrednoteno na okoli 8,5 milijona din.

Delegati so zatem v celoti sprejeli program dela in finančni načrt ZMDA SG — Haloze 81. Sprejeli so tudi program interesnih dejavnosti, ki so ga posamezni predstavi-

nel gromki brigadirski Z — D — R — A — V — O, zdravo, zdravo, zdravo...

V prvi izmeni, ki bo trajala 28 dni bodo sodelovali brigadirji iz občinskih konferenc Ljubljana — Šiška, Ravne na Koroškem, Prištine in Bosanske Gradiške.

V drugi izmeni bodo sodelovali brigadirji iz OK ZSM Zalec,



Delegati in gostje na 1. seja skupščine ZMDA v skupščinski dvorani ptujskega magistrata.



Janko Lah, komandant letošnje ZMDA Slovenske gorice — Haloze

Dravograd, Ali Bunar in Dugo Selo, v zadnji tretji izmeni pa iz Krškega, Radovljice, Sarajeva in Belega Manastira.

Naj vam predstavimo še štab letošnje ZMDA. Komandant bo Janko Lah iz Ljubljane, namestnik komandanta za naselje bo Mile Milošević, namestnik komandanta za delovišče bo Ivan Skedelj, za interesne dejavnosti pa Ptujčanka Diana Bohak.

M. Ozmeč

RAZPRAVA O OSNUTKU RESOLUCIJE III. KONGRESA SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE

O resoluciji v slehernem okolju z oceno lastnega stanja

Koordinacijski odbor za pripravo III. kongresa samoupravljalcev v ptujski občini je na seji v prejšnjem tednu ocenil dosedanje aktivnosti v občini Ptuj in pri tem ocenil, da je delo odbora potekalo skladno s sprejetimi aktivnostmi. Da pa nekatere naloge niso bile izvršene, je iskati vzrok v kasnitvi osnutka resolucije.

Osnovno je, da o osnutku resolucije razpravljamo v slehernem delovnem okolju. Ne gre za formalno razpravo, temveč razpravo povezano z oceno lastnega stanja. Glavnina razprav bo v času od 25. maja do 10. junija. V delovnih organizacijah bo razprava na razširjenih sejah delavskih svetov, na katerih bodo sodelovali člani ZK, vodstva DPO, vodilni in vodstveni delavci in drugi; v krajevnih skupnostih pa se bodo na razširjenih sejah sestale krajevnice konference socialistične zveze. Na sejah je potrebno podati poročilo o lastni organiziranosti in razvitosti samoupravnih odnosov, poročilo o vsebini resolucije in sklepe oziroma usmeritve za boljše in drugačno urejanje odnosov.

V vseh okoljih bo v času do kongresa živahna aktivnost. Razprava o resoluciji je bila tudi na zadnji seja predsedstva občinskega sveta ZSS Ptuj, rednem posvetu predsednikov osnovnih organizacij sindikata in konferenc osnovnih organizacij sindikata; zaključek razprave o resoluciji pa bo na posebni seji zbora združenega dela skupščine občine Ptuj, ki bo 9. junija. Poseben prispevek za kongres samoupravljalcev Jugoslavije bo okrogla miza, na kateri bo sodelovalo 30 predsednikov delavskih svetov in ki bo ocenila delovanje svetov in njihovo vlogo pri uresničevanju samoupravljanja.

Iz ptujske občine bodo na kongresu sodelovali 4 delegati in sicer: Dragica Voda, Edi Kupčić, Marjan Stofla in Alojz Roškar. Poročilo o delu kongresa bodo delegati podali v času od 20. junija do 10. julija. Takrat bo sprejeta tudi aktivnost uresničevanja resolucije. MG

IZ VSEBINE

Nazadovanje gospodarske rasti (stran 3)

Usmerjeno izobraževanje — priprave v OZD (stran 5)

V Stopercah pridno delajo (stran 6)

Ormoške mestne pravice (stran 9)

AKCIJA „NIČ NAS NE SME PRESENETITI 81“

V vseh okoljih dobro pripravljeni

Na letošnjo akcijo »Nič nas ne sme presenetiti«, ki jo bomo v ptujski občini izvajali konec meseca maja, smo se v krajevnih skupnostih in v delovnih sredinah tako v organizacijskem kot vsebinskem pogledu dobro pripravili. V akciji bomo preigrali 6 predpostavk, sprejetih v občinskem okviru in usklajenih v medobčinskem svetu socialistične zveze.

Pri opredelitvi predpostavk se je izhajalo iz zaključkov akcije NNNP 79, ko je bilo ugotovljeno, da so bile posamezne praktične izvedbe zelo dobro pripravljene in izvedene, vendar niso imele praktičnega trajnejšega učinka za vse strukture, ki so sodelovale in tudi za vse prebivalce v posameznih krajevnih skupnostih.

V okviru letošnjih priprav na akcijo se je zato dal poudarek takim aktivnostim, ki služijo vsem pri premagovanju ovir morebitnih izrednih razmer, ki se lahko v posameznih delih občine pojavijo. V okviru akcije bodo v 11 krajevnih skupnostih mesta Ptuja odigrali potres in ravnanje prebivalstva in vseh struktur civilne zaštite, narodne zaštite, komitejev v primeru potresa. Prav izvajanje praktičnih ukrepov bo služilo vsem krajevnim skupnostim za pripravo ukrepov delovanja vseh struktur in pa občanov v primeru potresa. Načrti iz vaje pa bodo sestavni del načrtov izrednih razmer in tu se kaže praktičnost teh vaj.

V krajevnih skupnostih Slovenskih goric se bodo v okviru vaje spopadali s pojavom kužnih bolezni, živalske parkljevke in slinavke. Gre za praktični primer glede na pojav te bolezni v sosednji Avstriji in da določene nevarnosti obstojajo. V teh krajevnih skupnostih se je že izvedel ciklus predavanj, v okviru vaje pa bodo belili hleve, cepili določene domače živali in podobno.

Krajevne skupnosti Ptujška gora, Majšperk, Dolena in Videm bodo odigrale poplave. V okviru vaje pa bodo izvedli določene prostovoljne aktivnosti in očistili razne propuste in jarke. Tudi tu je prisoten praktični vidik vaje. Določene predpostavke so glede na letošnje usmeritve usmerjene tudi na vojaško področje. Tako bo na območju Ptujškega polja protidesantna borba, kjer bodo sodelovale tudi enote teritorialne obrambe; na Dravskem polju pa bodo izvedli bombne napade z zažigalnimi sredstvi in vsemi posledicami ter v Halozah evakuacijo prebivalcev in sprejem disperziranih materialnih sredstev.

V akcijo se vključuje najširši krog delovnih ljudi in občanov ter posamezne strukture. Posebej pa so se v pripravah na letošnjo vajo izkazali v občinskem štabu civilne zaštite občine Ptuj, teritorialni obrambi, oddelku za ljudsko obrambo in družbeno samozashito, obrabski zavod za veterinarstvo in živinorejo in seveda strokovne skupine, ki so pripravile material za posamezne predpostavke.

V akcijo se polno vključujejo tudi osnovne šole v občini, ki bodo izvajale aktivnosti obrambnega dne.

Posebno pozornost pa se je v pripravah na akcijo dala tudi informiranju. MG

DRAGICA VODA, DELEGAT III. KONGRESA SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE

Z nagrajevanjem po delu in rezultatih dela do boljših rezultatov

Komunalno podjetje Ptuj, v katerem je Dragica Voda vodja plansko-analitskega oddelka, sestoji iz 4 temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb in skupno zaposluje okrog 425 delavcev. Glede na dejavnost sta 2 temeljni organizaciji komunalnega značaja, je ena prometna in ena gradbena. Različnost dejavnosti v eni delovni organizaciji pa pogosto privede do problemov.

Tako se pri komunalnih organizacijah pojavlja vrsta vprašanj, zlasti je potrebno opozoriti na problem organiziranja obeh glede na zakonska določila. V zvezi s tem pa so v realizaciji določene naloge, ki naj bi privedle do ustreznosti organiziranosti. Drugi problem je vezan na neurejenost določenih komunalnih vprašanj; denarja za ureditev le-teh pa ni

nikoli dovolj; poleg tega pa komunalna dejavnost ni akumulativna. Pri tem pa je potrebno opozoriti še na zastarel način — ročnega opravljanja določenih komunalnih storitev. Cene komunalnih storitev so področje zase.

Vsa ta različnost pogosto privede do neenake pogoje pridobivanja dohodka. Pri komunalnih temeljnih organizacijah je prisotna svobodna menjava dela s samoupravno komunalno skupnostjo, vendar se tudi na tej relaciji pojavlja vrsta nedorečenosti. Problem so tudi cene, glede na sprejeti zakon pa bi te probleme v bodoče ne bi smelo biti več. V gradbeništvu se komunalno podjetje vedno bolj odpira navzven in v zadnjem času zaposluje svoje zmogljivosti v

občini Lenart pri gradnji vodovodnega omrežja in rekonstrukciji cestnega omrežja; del zmogljivosti pa so angažirali še v druge občine, pa tudi v sosednji Hrvaški.

Na področju prometa beležijo vedno večji promet glede na spremenjene pogoje individualnih prevoznikov.

Na III. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije bo Dragica Voda zastopala področje komunalnega, stanovanjskega in gradbenega gospodarstva. Sama je zaposlena v organizaciji komunalnega in gradbenega gospodarstva, zato ji razprava na kongresu ne bo delala težav. V nadaljevanju razgovora z Dragico Vodo, smo jo povprašali o pogojih za doseg optimalne organizacije

komunalnega podjetja? Povedala je:

»Organiziranost, ki bi najbolj ustrezala še ni, kar je večji del posledica določenega stihijnega razvoja iz preteklih let, ko se je tudi dopustilo, da je ob čisti komunalni dejavnosti zrasla še druga dejavnost, ki je prerasla komunalno in postala prevladujoča. Tu gre za gradbeništvo in promet. V zvezi s tem smo že podvzeli določene aktivnosti skupaj z drugimi občinskimi dejavnostmi in skladu s sklepi občinske konference ZK, da naj bi povežali gradbeništvo v občini. Prometna temeljna organizacija išče oblike povezave s Certusovo temeljno organizacijo Potniški promet Ptuj; komunalna dejavnost pa se bo prav tako morala organizirati skladno z zakonom.

Analiza o smotnosti povezave potniškega prometa v Ptuj je že pripravljena; ugotovila je, da je povezana potrebna in tudi ekonomsko upravičena. Naloga samoupravnih organov in političnih organizacij v obeh sredinah pa je, da zahtevane aktivnosti tudi izpeljejo.



Dragica Voda

foto: OM

ske težavo, hkrati pa gre za združevanje sredstev za naložbe, ki imajo prednostni namen za razvoj delovne organizacije kot celote. Na tem področju smo tudi največ dosegli; v preteklem obdobju pa na tem področju ni bilo takega interesa. Sredstva so se vlagala po svoje, učinki teh vlaganj pa tudi niso bili najboljši.

Za nagrajevanje po delu in rezultatih dela lahko rečem, da še ni v celoti urejeno. Največ bomo morali narediti pri razmejiti del in nalog na posameznega delavca.

Pri planiranju bi rekla, da smo na začetku, saj še nismo dosegli polnega vključevanja delavcev v pripravo planskih dokumentov. V tem trenutku pa se že pripravljamo na sprejem planskih dokumentov za srednjeročno obdobje 1981—85.

Kaj bi glede na specifične probleme, ki so prisotni v vaši organizaciji, želeli povedati na kongresu?

»Na III. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije moramo odkrito spregovoriti o vseh problemih, s katerimi se srečujemo na vseh področjih gospodarstva. Brez pomislekov moramo pokazati na vse zaviralne dejavnike razvoja samoupravljanja. Na kongresu bi želela razpravljati o nagrajevanju po delu in rezultatih dela, saj je prav nagrajevanje eden bistvenih dejavnikov oziroma motiv delavca za večjo produktivnost in učinkovitost dela, je zaključila Dragica Voda.

MG

EDI KUPČIČ, DELEGAT III. KONGRESA SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE

V kmetijstvu je še veliko rezerv ...

Edi Kupčič je vodja proizvodnje v TOZD Sadržarstvo Osojnik KK Ptuj. Poleg strokovnih opravil v sadjarstvu, vinogradništvu, živinoreji in poljedelstvu, opravlja še vrsto nalog pri dnevnem razporejanju delavcev in podobno. Na III. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije bo Edi Kupčič zastopal področje kmetijstva.

Delo, ki ga opravlja je terensko, potrebno je prehoditi veliko km, da se pride na delovišča, ki jih ima temeljna organizacija od Vurberka, Mestnega vrha, Placarja, Ptuj pa tja do Budine; do ljudi je potrebno iti peš, za to pa se je potrebno primerno obleči in obuati.

Pred dnevi smo ga obiskali na sedežu temeljne organizacije na Štukih. Ob tej priložnosti smo mu zastavili več vprašanj. Najprej smo se zanimali, kako je razvito samoupravljanje v temeljni organizaciji. Povedal je: »Samoupravljanje je pri nas v zadnjem obdobju doseglo kakovosten napredek, še posebej je to opaziti, od kar smo samostojna temeljna organizacija; poprej smo bili organizirani v enotni kmetijski organizaciji v okviru KK Ptuj. V temeljni organizaciji je zaposlenih 100 ljudi in imamo vse samoupravne organe, izvolili smo delegacije, odbore, komisije in podobno. Lahko trdim, da je delo sedaj že bolj konkretno; težave postajajo bolj izrazite in bolj se spopadamo z njimi ter jih seveda lahko konkretnije in hitreje rešujemo. Za proizvodnjo je še toliko pomembnejše, saj je tam zadeve potrebno hitro reševati.

Razgovor smo nadaljevali z vprašanjem: Smo v novem srednjeročnem obdobju 1981—1985; ta program ste že sprejeli kot samostojna TOZD. Kako pa so se delavci vključevali v pripravo teh planskih dokumentov?

»Srednjeročni razvojni program smo sprejeli pred kratkim na zboru delavcev. Razvoj smo si v tem obdobju zahtevali na področju enostavne reprodukcije, to je zamenjave starih nasadov z novimi, ker imamo še nekaj starih nasadov, kot na primer na

Panorami. Naš interes je, da čimprej posodobimo proizvodnjo, da preidemo na višji intenzivnejši nivo in da bi tako še povečevali produktivnost, kljub temu, da je le-ta rasla zadnja leta z 10-odstotno stopnjo. K temu pa je potrebno dodati še to, da tudi delo na takih nasadih postaja lažje.

V živinoreji želimo doseči koncentracijo le-te na Placarju, kjer je sedaj precej melioriranih zemljišč, ki bodo služila za boljšo proizvodnjo živinoreji v naši temeljni organizaciji. O sprejetem srednjeročnem programu smo razpravljali na vseh deloviščih, teh je 6. Lahko rečemo, da so plani zelo realno postavljeni, saj so nastajali med nami in niso produkti le strokovnih služb.

Kako je z uresničevanjem stabilizacijskih prizadevanj v vaši temeljni organizaciji; kje so še rezerve?

»V proizvodnji neke rezerve še vedno obstoje. Po mojem so te rezerve v boljšem izkoriščenju zemljišč, povečevanju pridelkov;



Edi Kupčič

foto: JOS

ptujsko območje ima še na tem področju veliko rezerv. Že prej pa sem omenil posodabljanje proizvodnje v sadjarstvu, vinogradništvu in živinoreji. Glede kadrov moram povedati, da smo veliko naredili. Tako smo sedaj

kadrovske zelo okrepljeni, imamo 6 inženirjev — agronomov, 9 kmetijskih tehnikov, od tega 4 pripravnik, nekaj jih še stipendiramo.

Tudi znotraj organizacije so rezerve, zlasti pri organizaciji dela, pri varčevanju goriva, pri notranji razporeditvi delavcev, ki jih premeščamo glede na potrebe z enega delovišča na drugo. Veliko pa smo pridobili z dograditvijo trsnice pri Ptujskih toplih, gre za nov obrat, ki bo lahko zaposloval delavce prek zime. Tam bomo cepili trsne cepilke, že takoj po novem letu in delavci iz neposredne proizvodnje ne bodo imeli mrtve sezone, temveč bodo zaposleni neprekinjeno čez vse leto.

Kako pa se stabilizacijsko obnašanje pozna na osebnem dohodku, ste izpeljali nagrajevanje po delu in rezultatih dela?

»Pozna se in to precej. V neposredni proizvodnji imamo konkretno izdelane normative za vsa fizična dela, tudi za vsa traktorska dela, za dela v hlevih, za dela, ki zahtevajo meritve; imamo torej samoupravno sprejete norme. Imamo pa tudi speljano nagrajevanje po obsegu del. V bodoče pa želimo sistem nagrajevanja dograditi še s sistemom gospodarnosti, produktivnosti dela, da bi bil ta sistem zaokrožen. Na žepu delavca se dosedanja način nagrajevanja zelo pozna, saj so razlike v osebnih dohodkih tudi do 3000, pa celo 4000 dinarjev pri posameznikih, ki delajo več.

III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije bo veliko pozornost posvetil tudi pridobivanju dohodka in njegovu razporeditvi. Kako je s tem pri vas, glede na razmere v kmetijstvu?

»Pridobivanje dohodka je v kmetijstvu odvisno od večih dejavnikov, tu ne gre samo za odvisnost od našega dela, temveč smo odvisni od naravnih danosti. Zadnja štiri leta so nas močno prizadele vremenske ujme, mrazovi, toča in podobno. Zato smo s tega vidika težko vplivali na večji dohodek. Več smo lahko prispevali s posodabljanjem proizvodnje, da smo dosledno

uresničevali stabilizacijska prizadevanja. Močno pa nas prizadeva tudi razkorak cen, saj poznamo razmerja med cenami krmlil, mleka, nedograjanih dohodkovni odnosi, odnosi s trgovinami in podobno. Za dohodkovne odnose lahko rečem, da smo jih do neke mere vzpostavili v vinogradništvu in delu hmeljarstva, ni pa še vse dorečeno. Smo pa si v okviru konference sindikata zadali, da še v tem letu ta sistem vsaj v okviru kombinata dorečemo.

Posebej pa še v povezavi z Emono. Od Emone pričakujemo precej, še zlasti pri skladiščenju sadja.

Na kongresu boste zastopali področje kmetijstva, bi nas zanimalo, katere probleme s tega področja bi želeli izpostaviti?

»Po mojem je glavni problem dohodkovno povezovanje, ker je to ena izmed osnov, da ne bodo delovne in temeljne organizacije, med seboj v bodoče razpravljale o tem, kaj je moje, kaj je tvoje, kaj sem jaz naredil, kaj ti. Na ta način bomo dosegli pravilnejše razporejanje dohodka, razporedili ga bomo tja, kjer je bil ustvarjen. Veliko pozornosti bo potrebno posvetiti še nagrajevanju po delu in rezultatih dela, pa tudi dograjevanju delegatskega sistema. Kmetijski smo za sedaj še preveč razmetani v delegacijah in zato naši predlogi niso tako konkretni. Že sedaj bi morali v okviru priprav na nove volitve skrbno paziti na sestavo teh delegacij, da bodo sestavljene tako, da bo delo čim bolj potekalo. Z delegatskim sistemom smo veliko naredili, delavci so danes veliko bolj obveščeni, več vedo in podobno.

Kaj pa vi konkretno pričakujete od III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije?

»Sodelovanje na kongresu je zame in za naš kolektiv veliko priznanje, ki si prizadevam za boljše gospodarjenje, za uveljavljanje kmetijstva in za večji pridelek hrane. Pričakujem, da bomo na kongresu razpravljali o kmetijstvu, saj gre le za prednostno dejavnost v našem prostoru, je zaključil Edi Kupčič.

MG

Sklepi in stališča

(z dne 16. aprila 1981)

Občinski sindikalni svet se zavzema in zadoljuje vse organe sindikata, zlasti pa osnovne organizacije sindikata na izvajanje nalog, ki jih opredeljuje program dela občinskega sveta ZSS Ptuj za leto 1981, zlasti pa, da osnovne organizacije zveze sindikatov vsaj dvakrat letno preverijo izvajanje svojih nalog sprejetih na občnem zboru in članski sestanku.

Se bolj si bomo prizadevali v sindikatih za hitrejši razvoj samoupravnih odnosov, boljše gospodarjenje, višjo produktivnost in večje proizvodne rezultate. Prizadevali si bomo, da bo osebni dohodek vsakega delavca postal odvisen od doseženega dohodka in čistega dohodka njegove temeljne organizacije, ter da bo sorazmeren deležu, ki ga je glede na sestavljenost dela, količino in kvaliteto opravljenega dela ter gospodarnost pri delu prispeval k ustvarjenemu dohodku. V organizacijah združenega dela, kjer so organizirane delovne skupnosti skupnih služb, se morajo odnosi teh služb do delavcev TOZD urediti na načelih svobodne menjave dela v smislu določil zakona o združenem delu.

V pripravi za konkretno uveljavljanje usmerjenega izobraževanja je potrebno resneje pristopiti k realizaciji nalog v organizacijah združenega dela z upoštevanjem dejanskih kadrovskih potreb in ob upoštevanju razvojnih potreb srednjeročnega in tudi dolgoročnega razvoja v občini. Izboljšati je tudi sodelovanje med izobraževalnimi zavodi in združenim delom, tako v pogledu planiranih potreb po vrstah posameznih poklicev, študijske politike in poznejših skupnih nalog, ki jih postavlja novi način poklicno usmerjenega izobraževanja. Ne nazadnje tudi dokončne zaposlitve izločanih kadrov.

Sindikati morajo posvečati vso pozornost področju oblikovanja cen v smislu sklenjenega dogovora o izvajanju politike cen v letošnjem letu. Utrditi je vlogo občinske skupnosti za cene ter vplivati, da bo čimprej sprejet enoten program povišanja komunalnih storitev in stanarjev. Sindikati podpiramo predlog prizadevanja poostrove inšpekcijskih služb na vseh nivojih v smeri poostrege nadzora nad cenami in cilju zaštite potrošnikov in občasnega seznanjanja (tromesečnega) širše javnosti o cenah.

Osnovne organizacije zveze sindikatov sicer delujejo v lastnih sredinah na področju krajevne skupnosti, bolj pa se morajo povezovati prek delegatov in delegatskega sistema s KK SZDL, skupščino krajevne skupnosti in z drugimi organi v krajevni skupnosti. Delovanju sindikata v krajevni skupnosti je potrebno posvetiti večjo skrb, vendar je potrebno k sodelovanju pritegniti tudi druge družbenopolitične dejavnike v krajevni skupnosti in združenem delu. Povezava med KS in njenimi organi ter združenim delom mora biti obojestranska.

V pripravah na III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije je posvetiti posebno pozornost delovanju delegatskega sistema v organizacijah združenega dela, dohodkovnim odnosom in odločanju s posebnim povdorkom nagrajevanja po delu in rezultatih dela, kot faktorju uspešnosti dela in gospodarjenja temeljnih organizacij združenega dela. V program aktivnosti se vključujejo vse osnovne organizacije zveze sindikatov.

V pripravah na 3. konferenco ZS Slovenije o socialni varnosti delavcev je oceniti socialni in ekonomski položaj vseh zaposlenih delavcev, zato si moramo v sindikatih prizadevati, da prek strokovnih služb v organizacijah združenega dela uvedejo evidenco del socialnega položaja. Na osnovi ugotovljenega materialnega položaja delavcev pa sprejeti ukrepe za reševanje najbolj ogroženih socialnih problemov delavcev. Predvsem je zagotoviti boljši ekonomski položaj delavca z ustreznim nagrajevanjem po delu in rezultatih dela, boljše organizacijo dela, večjo produktivnostjo in storilnostjo.

V pripravah na volitve delegatov v leto 1982 prevzema sindikat posebno odgovornost, saj je dolžan voditi predkandidacijske in kandidacijske postopke za člane delegacij delegacij skupščin družbenopolitičnih skupnosti, za člane delegacij skupščin SIS in za delegate v skupščine krajevnih skupnosti. Pri tem je potrebno oceniti dosedanje delo delegatov in odpravljati ugotovljene pomanjkljivosti.

V organizacijah združenega dela je marsikje prisotno vse večje poslabšanje medsebojnih odnosov, kar se odraža na proizvodnji, zlasti pa na kvaliteti in količini proizvodnje. Osnovna organizacija sindikata mora delovati tako, da se ti odnosi izboljšujejo, kjer so pa slabi, pa sodelovati pri iskanju in odstranitvi vzrokov, ki so privedli do takega stanja.

Za uspešno odločanje delavcev je dobro informiranje odločilnega pomena. Zaradi tega je neobhodno oceniti v vseh OOSZ dosedanje oblike in uspešnost informiranja. Na osnovi ugotovitev je informiranje prilagoditi sredinam po vsebini in obliki.

Komisija za sklepe

NA OBISKU V ELKOM HIKO „OLGA MEGLIČ“ PTUJ

DO DOBRIH REZULTATOV TUDI Z ORGANIZACIJO

Po podatkih poslovanja v obdobju januar — marec 1981 so v tej delovni organizaciji dosegli za 25 odstotkov več čistega dohodka kot v enakem obdobju leta 1980. V maso osebnih dohodkov pa so v tem obdobju izločili za 27 odstotkov več kot v letu 1980 v enakem obdobju in tako povečali osebni dohodek od lanskega 6710 dinarjev na 8148 dinarjev. Kot je dejal direktor delovne organizacije Simon Pešec pa so v plan zapisali, da bi naj OD letos dosegel v poprečju 8500 dinarjev neto. To pa bo mogoče le, če bodo planske postavke v celoti realizirane.

Razpoloženje v kolektivu je glede na dobre dohodkovne rezultate dobro, letos bodo delavci lahko prejeli tudi regres za dopust. Tudi v sklad skupne porabe so namenili določena sredstva, zlasti za družbeno-politično delo.

Dobre rezultate gospodarjenja pa bremenijo določene postavke pri izkazovanju zalog, ki

so se v globalu povečale za 10 odstotkov, občutno se je povečala zalog pri nedovršeni proizvodnji. Vzrok za to je pomanjkanje določenih elementov, ki jih na trgu trenutno primanjkuje in imajo značaj serijske ter občasne proizvodnje, pa ob tem še določeni deli iz uvoza, kar velja predvsem za TOZD Hido. V TOZD ASPO so v januarju proizvajali iz zalog določenih materialov, ko je na trgu primanjkovalo materiala za redno proizvodnjo, kar je tudi omogočilo normalno poslovanje.

Pri gotovih izdelkih so v prvih treh mesecih dosegli indeks 77, ki bo ob polletju še nižji. Poprečno porabljena poslovna sredstva na delavca so porasla z indeksom 38, porabljena osnovna sredstva pa z 16. Celotni prihodek je v primerjavi s porabljenimi sredstvi porastel za 9 odstotkov, dohodek na delavca 38 odstotkov, tu se vidi tudi produktivnost. Pri akumulaciji pa so dosegli indeks 401 odstotek.

Doseženi rezultati so v glavnem rezultat v letu 1980 sprejetega preventivnega sanacijskega programa, ob tem pa je posebej poudariti delitev dela v delovni organizaciji prek temeljnih organizacij, ki so začele poslovati s prvim januarjem letos. V tem trenutku so v delovni organizaciji zadovoljni z doseženim, če upoštevajo splošne razmere na trgu. Pri tem je potrebno pohvaliti prizadevanja delavcev, da bi proizvodnja normalno potekala.

Težnja dobrega gospodarjenja se nadaljuje tudi v mesecih april in maj in predvidevajo, da bo tudi ob polletju rezultat dober. Največ težav pa je v proizvodnji zaradi pomanjkanja določenih materialov, tako je potrebno delavce premeščati z enega opravila na drugo. Pri vsem tem pa se kaže velika odgovornost kolektiva. Če bodo razmere dovoljevale, se lahko planirano gospodarsko rast preseže, ob tem pa tudi načrtovani osebni dohodek nad 8500 dinarjev.

MG

S 1. SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE ZZB NOV ORMOŽ

POZNAJAMO SAMO ENO — TITOVO POT

Več kot dvotretjinska udeležba delegatov iz posameznih krajevnih organizacij ZZB NOV je pogojevala bogat vsebinski potek 1. seje občinske skupščine ZZB NOV Ormož, ki je bila v sredo 20. maja dopoldne v dvorani tamkajšnje delavske univerze.

Vlado Ožbolt, predsednik do-
tedanje občinske organizacije
ZZB NOV Ormož je izrazil
zadovoljstvo nad dobrim obis-
kom, še posebej toplo pa je

z zanimanjem prisluhnili poročilu predsednika Vlada Ožbolta o dosednji aktivnosti borčevske organizacije v ormoški občini, ki šteje 404 člane. V preteklem obdobju je ta organizacija precej razširila svojo dejavnost in jo okrepila s svojo vlogo na družbeno političnem področju. Ormoški borci so v njej delovali enotno, predvsem pa v nenehni skrbi za krepitev tradicij NOB in socialni varnosti posameznih članov.

čine, ki skrbijo za zdravstveno stanje borcev s tega območja. Tudi občinske družbeno-politične organizacije dajejo borčevski organizaciji vso podporo in, kot so dejali, jo bodo dajali tudi v prihodnje. Predvsem se zavzemajo za ohranjanje tradicij NOB, kjer so že korak naprej.

Vlado Ožbolt je svoje poročilo zaključil z ugotovitvijo, da je borčevska organizacija nedvomno trden člen enotnih frontnih

podružbljanju varnosti in družbene samozasčite.

Tudi Tone Luskovič, sekretar ormoškega komiteja OK ZKS je ugotovil, da je v borčevski organizaciji v zadnjem času dosežen kvaliteten premik. Ko je govoril o nalogah borcev, je omenil tudi njihov delež pri ohranjanju bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti. Pri tem je izrazil ogorčenje nad nacionalističnimi in iredentističnimi izpadi na Kosovem ter poudaril, da so borci med prvimi, ki ostro obsojajo vse te in podobne negativne premike v naši družbi. Po njegovem mnenju je prišlo do dogodkov na Kosovem prav zaradi slabe budnosti vseh nas.

Mirko Novak, predsednik SO Ormož je kritično ocenil predvsem vzroke za dokaj neugodno gospodarsko situacijo v tej občini, ter nakazal možnosti za izboljšanje stanja.

Po tem, ko so razrešili dosednji občinski odbor ZZB NOV in nadzorni odbor, so po predhodnih kadrovskih usklajevanjih po krajevnih organizacijah izvolili in razglasili nove člane občinskega odbora ZZB NOV, ter člana nadzornega odbora in njihovega predsednika.

Za člana republiškega odbora ZZB NOV Slovenije so imenovali Vlado Ožbolta, predsednika občinske organizacije, potrdili pa so tudi predlog kandidatov za delegate družbeno političnega zbora, ter za člane občinske konference SZDL in predsedstva OK SZDL Ormož.

Ob koncu so potrdili še program dela za letošnje leto, kjer so poudarili predvsem intenzivnejše uveljavljanje borčevske organizacije na vseh področjih družbenega življenja, skrb za socialno varnost svojih članov — borcev, ohranjanje tradicij NOB in dolžnosti ter pravice posameznih članov.

M. Ozmeč



Delegati in gostje na 1. seji občinske skupščine ZZB NOV Ormož



Vlado Ožbolt predsednik občinske organizacije ZZB NOV Ormož

pozdravil predstavnike družbeno političnih organizacij in SO Ormož ter Karla Žmavca člana predsedstva republiškega odbora ZZB NOV Slovenije.

Po izvolitvi organov konference so delegati brez pripomb sprejeli statutarni sklep o sestavi občinske skupščine ZZB NOV Ormož, nadzornega odbora in krajevnih organizacij ZZB NOV, ter o posameznih pristojnostih teh organov.

Z manjšimi pripombami so sprejeli tudi poslovnik programske volilne občinske skupščine ZZB NOV Ormož. Za tem pa so

Občinski odbor je v preteklem obdobju imel kar 24 sej na katerih je razreševal številna vprašanja, si zastavljal nove naloge in jih v večini tudi realiziral. V del teh uspehov sodijo tudi sledeči podatki:

V ormoški občinski organizaciji ZZB NOV prejema priznanih 90 članov, invalidske dodatke 43 članov, v letu 1980 pa je enkratne pomoči prejelo 125 članov. Po dosedanjih podatkih je povprečna starost članov borčevske organizacije 65 let, za to pa imajo precej zaslug tudi zdravstveni delavci ormoške ob-

sil, ki hodi in bo vedno hodila po Titovi poti.

Po poročilih blagajnika, nadzornega odbora in verifikacijske komisije se je razvila bogata razprava. Karel Žmavc je pozval člane ormoške borčevske organizacije k še aktivnejšemu delovanju slehernega posameznika. Tudi borci so dolžni zasledovati dejavnosti zunajega in predvsem notranjega sovražnega delovanja. Nedvomno so do sedaj tudi na tem področju dosegli napredek, predvsem na obrambnem področju, pomembne naloge pa jih čakajo še predvsem pri

REZULTATI GOSPODARJENJA V OBDOBJU JANUAR—MAREC 1981 V PTUJSKI OBČINI

NAZADOVANJE GOSPODARSKE RASTI

Doseženi gospodarski rezultati v obdobju januar — marec 1981 niso spodbudni in kažejo na gospodarsko nazadovanje. Število nosilcev izgub se je povečalo, povečal se je tudi znesek izgub, ki kaže, da je gospodarstvo doseglo 2,8 odstotka dohodka premalo, da bi lahko pokrilo vse izdatke v breme dohodka. Drugi zaskrbljujoči podatek je poslovanje na meji rentabilnosti, ki ga izkazuje 40 temeljnih organizacij in ki so dosegle za akumulacijo manj sredstev kot v enakem obdobju leta 1980.

Učinkovitost investicijskih vlaganj je nezadostna; indeks rasti porabljenih sredstev za investicije znaša 122 ali 163 milijone dinarjev, od katerih je bilo aktiviranih samo 30 milijonov ali za 72 milijonov dinarjev manj kot v obdobju januar — marec 1980. Nezadovoljivo so tudi podatki o izdatkih za osvajanje nove proizvodnje, ki znašajo le 331 tisoč dinarjev in so celo manjši kot v enakem obdobju

leta 1980. Podobno je z izdatki za izobraževalno dejavnost in raziskovalno delo; znašajo 3 milijone dinarjev ali 0,08 odstotkov od skupno porabljenih sredstev; pri tem pa dnevni dosegajo 5 milijonov dinarjev. Tudi prihranki pri materialnih stroških dosegajo le 316 tisoč dinarjev ali 0,018 odstotka porabljenih surovin.

Slaba poslovnost se kaže tudi v finančnem poslovanju, promet s prenosom je v upadanju, dosegel je le 35 odstotkov opravljenega prometa v enakem obdobju leta 1980, zato pa je vrednost menic v blagajnah OZD porasla od lanskih 784 milijonov na 1.714 milijonov dinarjev, medtem ko je znesek izdanih menic porastel le za 22 indeksov točk.

Investicijsko dejavnost gospodarstva ptujske občine je v stagnaciji, predračunska vrednost investicij je porasla za vsega 17,3 odstotke in se nanaša na 52 objektov na področju gospodarstva. V več-

ni primerov gre za nadaljevanje investicij iz preteklega leta. Vsi investicijski programi so pomanjkljivi glede izvedbe predračunskih vrednosti in izvedbe. Tudi pričakovani učinki investicij so v večini primerov preveč optimistični. Investicije po dokončanju pogosto ne dajo postavljenega poslovnega učinka. V mnogih primerih ni izdelanih proizvodnih programov, pripravljenih orodij, urejene preskrbe z reproviziranjem, dalje in organizacije dela in podobno.

Sistem financiranja je še vse premalo vezan na skupna vlaganja in temelji predvsem na kreditnih odnosih. Dogaja se, da sovlagatelji ne nosijo nobenega rizika pri investicijah, ker imajo vračanje vloženih sredstev zagotovljeno s kreditnimi pogodbami. Krediti tudi redko kdaj presegajo 5-letno dobo, kar povzroča visoke obrestne mere že na začetku in tudi začetne težave v poslovanju, ker dohodek ne zadostuje za pokrivanje vseh

obveznosti, amortizacija je precej visoka in tako zmanjka denarja za sprotne nabave reproviziranj ter je ob tem potrebno dodatno najemanje kratkoročnih kreditov po visokih obrestnih merah.

Gospodarstvo občine je v treh mesecih letos ustvarilo 204 milijone dinarjev akumulacije, kar predstavlja 19,57 odstotkov dohodka ali 29,22 odstotkov čistega dohodka. V tem obdobju je doseglo 168 milijonov amortizacije, tako znašajo skupna sredstva za reprodukcijo 372 milijonov dinarjev. Iz teh sredstev je potrebno plačati za 316 milijonov dinarjev obveznosti, tako ostaja na razpolago le še 56 milijonov dinarjev in če od tega odštejemo še rezervni sklad, ostane za nova vlaganja in modernizacijo proizvodnje le še 35 milijonov dinarjev.

Poslovna poročila dobro ugotavljajo vzroke slabosti gospodarjenja, vendar bi ob tem poudarili, da pa jih ne znamo odpravljati, čeprav tudi vemo, kdo so odgovorni za odpravo slabosti v gospodarjenju.

Precej tudi govorimo o premali prisotnosti organov kontrole in kontrolni funkciji samoupravnih organov. Prav bi bilo, da organi delavske kontrole in delavski sveti na osnovi poslovnih poročil ocenijo odgovornost posameznih delavcev za tako stanje in da tudi ustrezno ukrepajo. Z odpravo subjektivnih vzrokov bi tudi dosegli boljše rezultate od doseženih.

V preteklih obdobjih smo tudi ugotavljali, da so indeksi rasti v našem gospodarstvu nad republiškim poprečjem, sedaj pa ugotavljamo da močno zaostajamo tako pri dohodku, čistem dohodku in pri vlaganjih v poslovni sklad. Dohodek je rasel za 10 odstotkov počasneje, čisti dohodek 14 odstotkov, vlaganja za poslovni sklad za 55 odstotkov, pri izločitvah za OD pa beležimo enako rast kot v republiki, dohodek je glede obremenitve dosegel isto stopnjo, rast celotnega prihodka zaostaja za 6 odstotkov, za toliko pa zaostaja tudi rast porabljenih sredstev. Vse to kaže, da je učinkovitost gospodarjenja v občini izredno padla.

Ivo Granda

S SEJE KOMITEJA OK ZKS PTUJ

PRIPRAVE NA KONFERENCO

Člani občinske konference ZKS Ptuj se bodo sestali 3. junija in obravnavali uresničevanje kadrovske, študijske ter socialne politike v občini. Člani občinskega komiteja, ki so preteklo sredo obravnavali gradivo za omenjeno sejo so menili, da je pripravljeno gradivo nekoliko preobširno in presplošno, posebno tisti del, ki govori o kadrovski in študijski politiki. Znanih in splošnih dejstev ni treba ponavljati, so dejali. Gradivo mora zajeti kolikor se da natančne podatke in nakazati aktivnost komunistov na tem področju v bodoče.

Člani komiteja so opozorili, da po šestih letih v občini še vedno ni izdelan dogovor o kadrovski politiki, ker ga izvršni svet SO Ptuj še ni pripravil. Kadrovske službe v tozdih niso dovolj učinkovite, plani so površni ali pa jih sploh ni — čeprav podatkov, za katere tozde gre, nismo izvedli. Nič kaj razveseljuje ni stanje na področju študijske politike. Vse preveč je delavcev, ki študirajo ob delu na stroške delovne organizacije, čeprav le-ta takih profilov kadrov ne potrebuje. Tu je pozornost delovnih organizacij pri dodeljevanju sredstev za študij premajhna. Do konference bi bilo potrebno zbrati tudi podatke o številu študentov ob delu, ki so zaposleni v administraciji in študentov neposrednih proizvajalcev. Tudi podatkov o tem, koliko delavcev študira na lastne stroške ni, najbrž jih bo tudi težko dobiti.

Člani komiteja so ugotovili, da so stiki delovnih organizacij z rednimi študenti dokaj šibki, aktivov študentov skorajda ni. Tudi občinska organizacija ZK ima s študenti oziroma študenti, ki študirajo v mariborskem študijskem središču in v Ljubljani, premalo stikov. Tu so kritično poudarili, da so študentje večkrat izrazili željo po tesnejšem sodelovanju tako s političnimi delavci kot s predstavniki gospodarstva, pa jih v občini niso znali uresničiti. Najbrž bi veljalo te stike poglobiti in uresničevati ob raznih priložnostih, ne samo ob skupščinah Kluba ptujskih študentov.

Ko so člani komiteja obravnavali gradivo o socialni politiki so dejali, da je precej obširno in dovolj konkretno. Obširnosti pa se na tem področju skorajda ne da izogniti, saj je odprtih vprašanj na tem področju ogromno, tako da bi jim veljalo nameniti skorajda samostojno konferenco. Pa vendar bo tudi to področje obravnavano na seji 3. junija.

O vseh treh pomembnih področjih pa komunisti naj ne bi razpravljali zgolj na konferenci. Namen seje je, da vsi člani zveze komunistov v svojih osnovnih organizacijah osvetlijo ta vprašanja, jih obravnavajo tako, kot se pojavljajo v konkretnem delovnem okolju. Ob tem je treba povedati, da so člani komiteja soglasno menili, da mora gradivo za konferenco predvsem nakazati nadaljnje naloge komunistov na področju kadrovske, študijske in socialne politike, ki pa jih morajo komunisti uresničevati pri vsakdanjem delu in jim nenehno posvečati svojo pozornost.

N. Dobljekar

Odgovornost je v rokah vseh nas

Ptuj ima bogato kulturno dediščino. Neizogibne besede, kadar govorimo o Ptuj. Neizogibni pa so tudi problemi področja varstva te dediščine. Danes bolj, kot kdaj koli prej, ko govorimo o stavbah Pokrajinskega muzeja Ptuj. Zakaj?

Zaradi starosti in pomanjkanja sredstev za večja vzdrževalna dela v preteklem obdobju je resno ogrožena gradbena varnost gradu, nekdanje grajske žitnice in stolpov na grajskem griču. Pa ne samo to. V začetku letošnjega leta so strokovnjaki ugotovili, da se je v nekatere prostore gradu, žitnice in južnega okroglega stolpa naselila tudi hišna goba. Kaj pomeni siva hišna goba, ki se razmnožuje tako na lesu kot kamnu, verjetno ni potrebno izgubljati besed, kot tudi ne o tem, da so za uničenje hišne gobe potrebni takojšnji ukrepi.

Več besed pa bo potrebno o tem, kje in kako zagotoviti sredstva za te nujne ukrepe, saj razpoložljiva sredstva muzeja ne zadostujejo. Tako prav v teh dneh teče v združenem delu razprava o predlogu skupščine občinske kulturne skupnosti, da se usmeri presežek sredstev zbranih nad globalom za globalom za kulturo v letu 1980 v znesku 2.148.000 din za uničenje gobe in nujna vzdrževalna dela na objektih muzeja. Glede na soglasno odločitev delegatov skupščine o porabi presežkov za nujne sanacijske ukrepe na stavbah muzeja bi skoraj upali zapisati, da bo akcija v združenem delu uspela. Skoraj. Dosedanje izkušnje namreč kažejo, da so odločitve skupščine neke interesne skupnosti eno, odločitve delavcev v združenem delu pa drugo, čeprav so delavci oz. delegati isti. Zato ob koncu v premislek in pomoč pri odločitvi le stavek enega od delegatov na zadnjem zasedanju skupščine občinske kulturne skupnosti: „Ptuj brez gradu ni več.“

N. B.

SREČANJE PODRAVSKEH DRUŽBOSLOVCEV

V torek, 19. maja je bilo v Centru srednjega usmerjenega izobraževanja v Ptuj srečanje diplomantov, absolventov in študentov Fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo, ki delujejo v Podravju. Udeležila se ga je dobra tretjina sociologov in politologov regije ter številna delegacija profesorjev FSPN.

Na sestanku so se dogovorili o načinu organiziranja in povezovanja s slovenskim sociološkim in politološkim društvom. Po pregledu profesionalnih problemov, s katerimi se srečujejo podravski družboslovci, so se dogovorili, da bodo v jeseni ustanovili regionalno sociološko in politološko društvo. Podravski družboslovci se bodo povezali na pobudo upravnega odbora slovenskega sociološkega društva, ki je organiziral podobna srečanja še v treh slovenskih regijah. Povezali pa se bodo z dovolj boljšega sodelovanja pri reševanju svojih strokovnih problemov, hkrati pa zavoljo bolj aktivnega sodelovanja pri raziskovanju in razreševanju problemov naše družbenopolitične prakse.

N. D.

IZŠLA JE PRVA ŠTEVILKA „VESTI“

Komite OK ZKS Ptuj je v tem mesecu izdal prvo številko glasila občinske organizacije zveze komunistov „Vesti“. Prejelo so jih vse osnovne organizacije ZK v občini. Glasilo prinaša predvsem naloge, ki so jih komunisti zapisali v programsko usmeritev v tem mandatnem obdobju, vsebino sej OK ZKS do konca mandata ter podatke o gospodarskih rezultatih v preteklem letu in v prvem trimesečju letos.

Osnovnim organizacijam ZK bo v veliko pomoč tudi pregled nalog, ki jih morajo opraviti v okviru kadrovskih priprav na programsko volilne konference v osnovnih organizacijah, v občini in na kongresa ZK Slovenije in ZK Jugoslavije. V Vesteh pa je objavljen še razpis o izobraževalnih oblikah v občinski konferenci ZK Ptuj.

V naslednji številki glasila ptujskih komunistov bo objavljeno gradivo o kadrovski, študijski in socialni politiki, o katerem bo razpravljala občinska konferenca ZK na seji 3. junija.

N. D.

S POSVETA PREDSEDNIKOV KK SZDL

PRIPRAVE NA VOLITVE

Vodstva krajevnih konferenc socialistične zveze čaka v tem obdobju precej dela. Z intenzivnimi pripravami na volitve v letu 1982 so pričeli že aprila letos, ko so se evidentirali seznanili s svojimi obveznostmi. Do konca tega meseca morajo v krajevnih skupnostih v posebne obrazce zapisati podatke o evidentiranih kandidatih za delegate v delegacijah za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine in v delegacijah za zore skupščin samoupravnih interesnih skupnosti in sicer tiste delegate, ki so jih evidentirali ob volitvah leta 1974. V ptujski občini je bilo takrat skupno evidentiranih 8.200 delegatov, od tega pa 6.300 izvoljenih. Prav tako morajo zbrati podatke o delegatih, ki sedaj opravljajo to funkcijo.

Predsedniki in sekretarji KK SZDL so se na posvetu — bil je prejšnje sredo — dogovorili tudi o ustavitvi komisij za preventivno in vzgojno v cestnem prometu, ki jih v krajevnih skupnostih sedaj ni. Z ustanovitvijo takih komisij bi naj prispevali k večji varnosti udeležencev v prometu, ki zahteva v ptujski občini precej žrtve.

Zatem so se pogovorili še o zadnjih pripravah na akcijo Nič nas ne sme presenetiti, ki bo v tem tednu. KK SZDL so odgovorne za izvedbo akcije in morajo

do 1. junija poslati občinski konferenci socialistične zveze oceno akcije v posamezni krajevni skupnosti.

Beseda je bila tudi o delu potrošniških svetov v krajevnih skupnostih. Ugotovili so, da sveti ne delajo dovolj dobro in da je potrebno njihovo delo pospešiti ter pričeti s temeljitimi pripravami na ustanovitev občinske konference potrošnikov.

Ob koncu posveta je predsednik OK SZDL Ptuj Marica Fajtova seznanila udeležence posveta še s pripravami na referendum za občinski samopispevek, ki bi ga naj izglasovali v decembru letos. Sredstva tega samopispevka pa bi namenili za nadaljnjo izgradnjo Centra srednjega usmerjenega izobraževanja. Do konca tega meseca bo gradbeni odbor pripravil poročilo o dosednjih pripravah na gradnjo, opredelil način financiranja in potem se bodo morali delovni ljudje in občani ptujske občine odločiti, kaj bomo gradili v okviru predvidenih načrtov v prvi fazi, saj za celotno predvideno gradnjo ne bo dovolj denarja. Ob tem pa se je potrebno zavedati pomembnosti gradnje, ker sola brez urejene telovadnice, kjer bi lahko kvalitetno izvajali pouk telesne vzgoje — tej namenjanju v učnovzgojnih programih vse več pozornosti — ne bo dobila potrditve za izvajanje učnovzgojnih programov.

N. D.

Iz poročila o delovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja za leto 1980

Zborom skupščine občine Ptuj je bilo predloženo obširno poročilo, ki zajema najpomembnejša vprašanja varovanja samoupravnih pravic in družbene lastnine. Iz tega poročila objavljamo le glavne točke, ki predstavljajo ogroditve celotnega poročila. Pred tem pa še podatek, da je družbeni pravobranilec samoupravljanja, ki deluje za območje občin Ormož in Ptuj, v letu 1980 obravnaval skupno 403 zadev, od tega se jih kar 55,4 odstotke nanaša na delovna razmerja; predlagatelji vseh zadev so bili v 51,3 odstotka primerov delavci posamezniki, v 29,6 odstotka primerov pa sodišče združenega dela.

VARSTVO DRUŽBENE LASTNINE

Izvajanje dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980. Med udeleženci dogovora so izvršni sveti skupščin, ki so bili zadoščeni spremljati izvajanje dogovora in v zvezi s tem usklajevati dejavnost tudi drugih zadolženih organov. Posredno je določen za spremljanje, tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja in je zadoščil za predlaganje ukrepov — družbenega varstva v primerih, ko bi nastopili pogoji iz 617., zlasti pa iz 2. točke 620. člena zakona o združenem delu. Pogoji nastopijo, če se z razporeditvijo čistega dohodka oziroma z delitvijo sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev kali odnose, ki ustrezajo načelu delitve po delu, ali povzročajo motnje v družbeni reprodukciji.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja je na navedeni podlagi bil povezan z izvršnim svetom skupščine občine in službo družbenega knjigovodstva — podružnico Ptuj. Na osnovi ugotovitev službe družbenega knjigovodstva — podružnice Ptuj, o gibanjih osebnih dohodkov na območju občine Ptuj za prvo tromesečje 1980, smo pripravili informacijo o vzrokih za prekoračitve izplačil mase osebnih dohodkov v organizacijah združenega dela s predlogi ukrepov.

Skupščini občine Ptuj smo na osnovi ugotovitev predlagali, da sprejme sklep o usklajitvi mase osebnih dohodkov v odvisnosti od rasti dohodka z določili resolucije o politiki izvajanja družbenega plana za obdobje 1976—1980 v letu 1980 in dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980 za vse organizacije združenega dela, ki v tem obdobju niso upoštevale razmerij med stopnjo rasti dohodka in osebnih dohodkov. Predlagali smo, da s tem določi tudi rok za usklajitev, zadolži konkretne nosilce izvajanja sklepov, opredeli odgovornost nosilcev izvajanja in postavi roke izvedbe. Predlagali smo tudi, da na sejah zborov občinske skupščine oceni ali med navedenimi organizacijami združenega dela in skupnosti obstoje tudi take, ki s svojim ravnanjem pri delitvi sredstev na osebne dohodke povzročajo oškodovanje družbenih interesov v smislu 2. točke 620. člena ZZZ in obstoje pogoji za predlaganje začasnih ukrepov družbenega varstva.

KRŠITVE OSNOV IN MERIL DELITVE OSEBNIH DOHODKOV

Razporejanje dohodka in delitev sredstev na osebne dohodke je družbeni pravobranilec spremljal tudi na področju kršitev pravic posameznih delavcev ali skupine delavcev v organizacijah združenega dela. Zlasti gre za urejanje pravic razporejanja dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke s samoupravnimi splošnimi akti, skupnimi osnovami in merili v delovnih organizacijah in posameznih TOZD. Kršitve, ki so bile v letu 1980 s tega področja in problemi, ki se v zvezi s tem pojavljajo, lahko zajemajo naslednja področja:

- Samoupravne splošne akte, ki urejajo skupne osnove in merila razporejanja dohodka in delitev sredstev na osebne dohodke
- Metode vrednotenja
- Uporaba meril za oceno del in nalog
- Kršitve konkretnih pravic delavcev pri izplačilih osebnih dohodkov, osebnih prejemkov in nadomestil.

Samoupravni splošni akti, s katerimi si delavci urejajo osnove in merila ugotavljanja celotnega prihodka, razporejanja dohodka, čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke ter skupno porabo, niso več problem v tem smislu, da bi jih ne sprejeli v OZD. Nekaj težav je bilo v tej zvezi le v delovnih organizacijah, ki so se na novo organizirale, zlasti zaradi tega, ker so v prejšnjih organizacijah združenega dela bila različna ovrednotena enaka ali podobna dela in naloge.

Metode vrednotenja dela in nalog: Že v poročilu za leto 1979 smo navedli ugotovitve o težavah, ki so jih povzročile spremembe metod vrednotenja. V glavnem prevladuje v vseh organizacijah združenega dela, v gospodarskih in negospodarskih dejavnostih, analitična metoda, dopolnjena s tako imenovanimi „PMS“ elementi. Čeprav ta dopolnjen sistem vrednotenja omogoča doslednejšo „meritev“ del, pa kljub temu, če ni prilagojen posameznim dejavnostim, povzroča težave. V praksi smo zasledili več tovrstnih primerov, kažejo pa se v najrazličnejših oblikah: da niso dogovorjene tipične skupne poklice; morda preveč pomenoteno vrednotenje pogojev, del, ki nedvomno niso enaki v vseh temeljnih organizacijah iste delovne organizacije.

Uporaba meril za oceno del in nalog: Med kršitvami se najčesteje pojavljajo v letu 1980 posamezne kršitve uporabe meril za oceno del in nalog. Take kršitve se pojavljajo v primerih odstopanja od sprejetih kriterijev in meril. V letu 1980 so v eni izmed večjih delovnih organizacij nadaljevali reševanje sporov precejšnjega števila delavcev na samoupravnih organih v temeljnih organizacijah in tudi na sodišču združenega dela. Osnovni razlog za spore je bilo odstopanje od sprejetih meril v nekaj primerih in to je povzročilo nezaupanje v objektivnost celotnega sistema vrednotenja del in nalog.

Delavci ene izmed proizvodnih enot s težkimi pogoji dela že dalj časa opozarjajo na neustrezno vrednotenje pogojev del in predlagajo spremembo ocenitev strokovnosti in delovnih pogojev. Že v času sprejemanja ocen so delavci na zboru izrazili pomisleke o ustreznosti metodologije analitičnega ocenjevanja po PMS metodi, ker jim takšna, kot je bila sicer sprejeta v vseh TOZD-ih te delovne organizacije, ne upošteva dovolj pogojev dela. Zato so na zboru sprejeli sklep, s katerim so predlagali spremembe in dopolnitve pravilnika o osnovah in merilih za delitev dohodka, osebnih dohodkov in skupne porabe. Zahtevali so, da se naj namesto PMS metode uporabi metoda, ki bo bolj upoštevala delovne pogoje. Tudi delavski svet je sledil pobudi delavcev in predlagal delavskemu svetu delovne organizacije

Primer navajamo zaradi tega, ker želimo opozoriti na posledice, ki nastajajo, če vse samoupravne, poslovodne in strokovne strukture pravočasno ne sledijo konkretnim pobudam delavcev, zlasti še, če so sprejeti na zborih.

Kršitve konkretnih pravic delavcev pri razporejanju oziroma delitvi sredstev na osebne dohodke in skupno porabo so pogosti. Čedalje več je zahtevkov za varstvo pravic na samoupravne organe, pa tudi na sodišče združenega dela. V letu 1980 smo obravnavali samostojno, skupno s samoupravnimi organi, ali kot udeleženec v postopku pred sodiščem združenega dela, več primerov. Ugotavljamo, da gre za izredno občutljivo področje. Delavci so občutljivi, ko se krši njihova pravica delitve sredstev na osebne dohodke, na osnovi meril, ki so jih sprejeli v skladu z zakonom o združenem delu, v svojih samoupravnih splošnih aktih. Dostikrat je odstopanje od sprejetih meril in osnov. Zelo občutljivo je zlasti subjektivno ocenjevanje. Posebno še, če zato ni izdelanih in sprejetih objektivnih meril, kar pa za subjektivno ocenjevanje ne moremo trditi, da so izdelana. Še pogostejši so spori, ki jih sprožijo delavci ali skupine delavcev zaradi dodatkov, nadomestil osebnih dohodkov in drugih prejemkov. Tudi višina zajamčenega osebnega dohodka je marsikje vprašljiva.

Delo preko polnega delovnega časa se ureja s samoupravnimi akti. V eni organizaciji združenega dela s področja družbenih dejavnosti, smo zasledili, da so sprejeli v pravilniku o delovnih razmerjih 48 možnih nadur tedensko. Seveda to ni v skladu z zakonom o delovnih razmerjih in so na našo zahtevo to določbo uskladjali z zakonom. Nadurno delo morajo samoupravni organi redno spremljati in odobravati.

Obravnavali smo tudi več primerov neizplačevanja dodatka za deljen delovni čas delavcem, čeprav imajo v samoupravnem splošnem aktu to urejeno.

Pri konkretnih kršitvah samoupravnih pravic s področja delitve sredstev na osebne dohodke zasledimo čisto tudi primere, ko delavcem niso bili izročeni sklepi o ovrednotenju njihovih del. V mnogih primerih pa niso sklepi pravilni po obliki oziroma s pravilno vsebino in brez pravnega pouka. Menimo, da ne gre v takih primerih samo za formalno kršitev, pač pa tudi za neustrezen odnos do delavcev.

SKLAD SKUPNE PORABE

Največ primerov smo obravnavali s področja trošenja sredstev sklada skupne porabe, s področja stanovanjskih razmerij. Poleg osebnega dohodka in delovnih razmerij, so stanovanjska vprašanja najbolj občutljiva področja samoupravnih pravic delavcev. Poleg stanovanjskih vprašanj smo obravnavali s tega področja še naslednje zadeve: kriterije za regres za dopust, upravičenost do regresa za dopust, regres za prehrano delavcev, pravica do jubilejnih nagrad, združevanje sredstev znotraj delovne organizacije za regres za dopuste itd.

Uveljavljanje družbenoekonomskih odnosov v združenem delu, s posebnim poudarkom na dohodkovnih odnosih. Delavci temeljne organizacije združenega dela, skupno z delavci v drugih temeljnih organizacijah, znotraj delovnih organizacij ali drugih oblikah združevanja, ter izven teh organizacijskih oblik z drugimi temeljnimi organizacijami združujejo dela in sredstva za doseganje skupno zastavljenih ciljev, programov, ne glede na občinske, regijske, ali republiške meje.

Podrobneje si medsebojne odnose pri skupno ustvarjenem dohodku ali skupnem dohodku urejajo delavci s samoupravnimi sporazumi. Nedvomno je viden napredek v združevanju dela in sredstev ter urejanju odnosov na dohodkovni osnovi, znotraj delovnih organizacij. Vendar s takimi rezultati še ne moremo biti zadovoljni. Predvsem niso v nekaterih delovnih organizacijah dovolj precizno urejene skupne osnove in merila za razporejanje bodisi skupnega prihodka ali skupnega dohodka. Zato tudi ponekod počasnejše uveljavljanje dohodkovnih odnosov, kot pa bi realno glede na zakonske možnosti in tudi zaradi čedalje bolj zaostrenih pogojev gospodarjenja bila možnost in potreba.

V lanskem letu smo zasledili večje število organizacij združenega dela, ki so sklepale samoupravne sporazume z vrsto organizacij združenega dela, da po osnovnem namenu niso v skladu z zakonom o združenem delu. Nasprotno, vrsta določil v takih samoupravnih sporazumih govori, da niso sprejemljivi. Osnovni namen je bil nezakonito zviševanje cen. Ukrepanje zoper udeležence, ki so sklepali, ker gre za očitne kršitve zakonskih predpisov. Dostikrat so organizacije združenega dela utemljevale tako prakso s tem, da sicer ne bi mogle zadovoljiti potreb po posameznih reprodukcij-skih materialih za njihovo osnovno proizvodnjo.

Pri zbranih sporazumih na območju obeh občin smo ugotovili naslednje kršitve: v precejšnjem obsegu so te samoupravne sporazume sicer sprejemali na ustreznih organih na način, ki je v skladu z določili o osebnem izjavljanju delavcev, oziroma odločanje samoupravnih organov. Pa vendarle ni povsod tako. Se vedno se uporablja praksa preteklosti, ko so ustrezne službe povsem samostojno sklepale pogodbe za dobavo takih ali drugačnih materialov. Samoupravnih sporazumov ne more sprejeti posameznik, niti strokovna služba, pač pa delavci, bodisi neposredno z osebnim izjavljanjem ali z določanjem preko svojih delegatov v samoupravnih organih. Druge kršitve se nanašajo na vsebino sporazumov. Saj so le redki, ki smo jih zbrali in pregledali, skladni za določbami zakona o združenem delu oziroma drugimi zakonskimi predpisi. Osnove in merila razporejanja skupnega prihodka ali skupnega dohodka, niso skladne z zakonom o ZZZ. Čeprav se v večini primerov sklicujejo na zakonska določila.

DELOVNA RAZMERJA

Čeprav naj ne bi bila glavna aktivnost družbenega pravobranilca samoupravljanja področje delovnih razmerij, pa ugotavljamo, da predstavlja večino zadev tudi v letu 1980. Pri kršitvah s področja delovnih razmerij gre za naslednje: sklenitev delovnega razmerja; razporejanje delavcev; prenehanje delovnega razmerja; ugotavljanje disciplinske odgovornosti; različna imenovanja bodisi individualnih poslovnih organov ali delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. Poleg tega pa še nekaj primerov zaposlovanja delavcev pri nosilcih samostojnega osebnega dela, razporejanje delovnega časa itd. Splošne značilnosti zadev s področja delovnih razmerij se kažejo z več vidikov: enakopravnost in enaki pogoji sklenitve delovnega razmerja; javnost objav oglasov in zapisov, sklenitev delovnega razmerja za določen in nedoločen čas, sklepanje o delovnih razmerjih in upoštevanje pogojev, določenih v samoupravnem aktu za posamezna dela in naloge in skladnost, ter v oglasih oziroma zapisih.

Pri delovnih razmerjih smo se v zadnjih letih srečevali s pojavi nezakonitnega zaposlovanja delavcev iz drugih republik pri zasebnih delodajalcih. Tako smo se s problemom zaposlovanja delavcev iz drugih republik pri zasebnih delodajalcih, ki so sklepali oziroma sklepajo kooperantske pogodbe zlasti z gradbenimi delovnimi organizacijami, smo se ukvarjali že leta 1979. Takrat smo preverili stanje na terenu, poslali pismene pobude, v katerih smo opozorili delavski svet in individualne poslovodne organe na to, da naj pri sklepanju pogodb posvetijo posebno pozornost urejanju življenjskih razmer teh delavcev. V letu 1980 smo vsem organizacijam združenega dela na območju občin Ptuj in Ormož, ki so imele sklenjene kooperantske pogodbe, poslali pismene pobude, da delavski sveti sprejmejo sklepe o prenehanju sklepanja nezakonitosti kooperantskih pogodb. To smo zahtevali le za tiste pogodbe, za katere smo ugotovili, da so nezakonite. Pobude so bile poslane štirim temeljnim organizacijam združenega dela iz občine Ptuj, za Ormož pa smo ugotovili, da takih pogodb ni bilo, ker so upoštevali že naše predloge iz prejšnjih let in niso ponovno sklenili pogodb.

Po zakonu o združenem delu (507. člen) družbeni pravobranilec samoupravljanja lahko prične postopek zoper sklep delavskega sveta o imenovanju poslovnih organov če meni, da razpis ni bil izveden po postopku ali da tisti, ki je bil imenovan, ne izpolnjuje za to predpisanih pogojev. Takih primerov sicer še vedno sistematično ne moremo spremljati, ker nas organizacije združenega dela ne obveščajo o teh postopkih, niti o izbiri. Nastopamo le takrat ko smo obveščeni, največkrat pa seveda takrat, kadar smatra neizbrani kandidat, da je njegov interes prizadet. Nekaj takih primerov smo obravnavali, eden se je končal na sodišču združenega dela. Zanimiv in poučen je toliko, ker se taka praksa ne bi smela uveljaviti pri izbiri poslovnih organov. Na razpis za individualnega poslovnega organa temeljne organizacije sta se prijavila oziroma sta kandidirala dva, doseđani in še drugi kandidat iz temeljne organizacije. Družbenopolitični organizaciji sta o kandidatih zavzeli stališče glede njune strokovne in samoupravne naravnosti. Sindikati se odločijo za enega, ZK za drugega, delavski svet sklepa o kandidatu, ki je na novo kandidiral. Prizadeti (neizbrani) je vložil predlog za zahtevkom pri sodišču združenega dela, da odloči o zakonitosti sklepa delavskega sveta.

V lanskem letu je bil sprejet zakon o osnovni šoli, ki prinaša glede imenovanja poslovnih organov — ravnatelja samostojnost odločanja delavcev oziroma sveta šole. Vendar se je ob tem postavilo vprašanje ustreznosti sestave sveta šole na vseh šolah, ker novi zakon določa sestavo sveta. Zato smo pravočasno opozorili s posebno pobudo vse osnovne šole, da čimprej uskladijo statute in druge samoupravne akte z zakonom o osnovnem šolstvu. V enem primeru smo svetovali ob preteku mandata ravnatelja, pa je doseđanju svetu prav tako potekel mandat, da imenujejo vršilca dolžnosti ravnatelja dokler ne uredijo sestave sveta in njegove izvolitve.

Pri poslovnih organih moramo omeniti tudi nekatere priprave za uvedbo kolegialnih poslovnih organov. Te priprave so izvajali v nekaterih večjih delovnih organizacijah. Doslej še niso uvedli tovrstnega poslovnega organa v nobeni delovni organizaciji. Razporejanje delovnega časa v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih je sicer zakonsko opredeljeno, vendar glede na značaj dejavnosti, opravljanja del in nalog, je vendar le v precejšnji meri prepuščeno samoupravnemu urejanju. Sicer na tem področju ni bilo zaslediti težav, razen v lanskem letu na nekaterih šolah, kjer imajo več izmenski pouk.

Pri delovnih razmerjih se srečujemo tudi s primeri zaposlovanja oziroma prerazporejanja invalidnih oseb (to je III. kategorije), ki so zaposleni za poln delovni čas, vendar niso zmožni opravljati težjih del. Postavljamo ta problem zaradi tega, ker imamo vrsto zadev, ko delavci iščejo pomoč pri uveljavljanju pravic.

Uveljavljanje predpisov na področju varstva pri delu še vedno ni preveč v zavesti odgovornih delavcev v organizacijah združenega dela. V nekaterih primerih pa tudi samih delavcev ne. Opozorjamo na ta problem, čeprav ne sodi neposredno v našo pristojnost, pa vendar le opozorjamo na to z vidika varovanja delavcev, njihovih samoupravnih pravic, po drugi strani pa varovanja družbene lastnine.

Naslednje področje uveljavljanja samoupravnih pravic delavcev, ki izhajajo iz delovnega razmerja v združenem delu, je pravica za stalno usposabljanje zaposlenih za dela in naloge, ki jih opravljajo, ali pa po planih organizacije združenega dela, za dela, ki bi jih opravljali. Na tem področju ugotavljamo osnovno pomanjkljivost, da kadrovske potrebe niso dovolj vključene v programe oziroma plane nadaljnjega razvoja posameznih organizacij združenega dela.

SAMOUPRAVNI SPOŠNI AKTI

V letu 1980 je bilo veliko priprav v samoupravnih organizacijah in skupnosti za planiranje za srednjeročno obdobje 1981—1985. Vse aktivnosti za planiranje so bile načrtovane in izvedene bodisi pravočasno ali z večjimi ali manjšimi zamudami. Družbeni pravobranilec je po zakonu o planiranju dolžan opozarjati na pravočasnost sprejemanja in spremljanja vseh aktivnosti v postopku. Zato smo se v proces planiranja vključevali prav z opozarjanjem na pravilnost postopkov pri sprejemanju posameznih planskih aktov.

Samoupravni splošni akti v lanskem letu niso bili predmet obravnavanja in preverjanja v tem smislu, ali jih organizacije združenega dela in samoupravne skupnosti imajo. V nekaterih organizacijah združenega dela, kjer so izvedli statusne, organizacijske spremembe, smo opravili tudi to. Pri teh smo opozarjali na ureditev odnosov skladno z zakonskimi predpisi.

V lanskem letu je bilo sprejetih vrsto posebnih zakonov na področju družbenih dejavnosti — šolstvo, zdravstvo, socialno skrbstvo, otroško varstvo itd. S tem pa je bila podana tudi obveza za vse organizacije združenega dela s tega področja in samoupravne interesne skupnosti, da dopolnijo in uskladijo svoje samoupravne splošne akte s posebno zakonodajo.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Že drugo leto na ustreznem vzrocu organizacij združenega dela spremljamo delo samoupravnih organov. Seveda to spremljanje, ni popolno, sestoji se iz spremljanja gradiva, dnevnih redov, sklepov, po možnosti pa se udeležujemo tudi sej samoupravnih organov. Zlasti je to seveda naša metoda dela (pravica in dolžnost). Po podatkih, ki smo jih zbrali zaključujemo, da je delavski svet najaktivnejši organ odločanja. Saj večino primerov, oziroma zadev obravnava delavski svet TOZD. Le malo zadev je prikazanih, ki bi jih obravnavali izvršilni organi delavskega sveta. Pri vsebinskih obravnavah zavzemajo vprašanja na slednji vrstni red: gospodarjenje, planiranje, samoupravni akti (planiranje), razporejanje dohodka, čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke, stanovanjska vprašanja, imenovanja oziroma kadrovska vprašanja, delovna razmerja, obravnavanje zahtevkov za varstvo pravic delavcev, priprave za zore delavcev, obravnavanje odločb sodišč. Nismo zasledili veliko primerov, da bi delavski svet obravnaval informirani delavcev, ki predstavlja osnovo za dobro odločanje.

O delu samoupravne delavske kontrole v lanskem letu nismo sistematično spremljali podatkov. Ne glede na to pa ugotavljamo, da se aktivnost teh organov iz leta v leto povečuje. Utemeljujemo to z vrsto več konsultacij, ki smo jih imeli v lanskem letu s predstavniki samoupravne delavske kontrole. V glavnem so se te konsultacije nanašale na konkretne primere in načine rešitev. Res pa je tudi, da še ti organi niso v stanju vsem dogajanjem in nalogam, ki jih imajo po zakonu. Poleg tega se jim tudi ne nudi strokovne pomoči pri njihovem delu. Čestokrat jih hočejo v OZD postaviti v vlogo, ki je nimajo. Hočejo, da se angažirajo kot finančna interna kontrola. So pa tudi že primeri, do delavske kontrole opravlja svojo funkcijo dokaj dobro. Tudi zaupanje delavcev je večje.

UKREPANJE DRUŽBENEGA PRAVOBRANILCA SAMOUPRAVLJANJA

V lanskem letu smo obravnavali skupno 403 zadev, katerih pobudniki za obravnavanje so bili v večini primerov delavci, posamezniki in sicer v 51,1 %, sledijo jim skupine delavcev ter družbeni pravobranilec na lastno pobudo. V primerjavi s prejšnjimi leti nam raste število lastnih pobud za obravnavanje, kar pomeni, da vse bolj usmerjamo našo aktivnost organizirano na posamezna aktualna področja. Za lansko leto ugotavljamo, da smo v glavnem delovali po sprejetem programu. Pri vseh obravnavanih zadevah smo uporabili ukrepe, ki so v naši pristojnosti. Tako smo večino primerov rešili ustno, na osnovi nasveta, če je šlo zgolj za zadeve, ki niso predstavljale bistvene kršitve samoupravnih pravic, zakonov ali samoupravnih splošnih aktov. V drugih primerih smo urejali s stiki s samoupravnimi organi, zadolženimi službami, družbenopolitičnimi organizacijami. Taki stiki so nam pomagali razčistiti zadeve in omogočili presojo kršitev.

Ugotavljamo, da smo rešili precej zadev na osnovi zakonske in samoupravne preučitve zadev. Vzoredno s tem, smo ugotavljali samoupravno urejeno posameznih področij v splošnih samoupravnih aktih, preverjali njihovo skladnost z zakonskimi predpisi ter ugotavljali ali so akti sprejeti na zakonit način. V primerih ugotovljenih kršitev smo s pobudami in predlogi, predlagali ureditev posameznih zadev. Če niso zadev rešili pristojni organi v organizacijah združenega dela, na podlagi zahtevka za varstvo pravic samih delavcev, na podlagi naše pobude in predloge, smo napotili delavce na sodišče združenega dela, ali sami predlagali sodišču združenega dela razrešitev sporne zadeve.

Nadaljevanje na 5. strani

PRIPRAVE V PTUJSKIH OZD

USMERJENO IZOBRAŽEVANJE

Proizvodno delo in delovna praksa sta sestavni del usmerjenega izobraževanja. Na izvajanje tega dela izobraževanja pa se morajo organizacije združenega dela dobro pripraviti, če ga želijo kvalitetno izvajati. Priprave so povezane z nemajhnimi težavami, čeprav tečejo že dobri dve leti. Tako je treba povedati, da potek priprav ni odvisen zgolj od organizacije združenega dela, saj lahko te pripravijo programe izobraževanja le v sodelovanju z izobraževalnimi ustanovami in to šele takrat, ko bodo točno izdelani vsi vzgojno-izobraževalni programi. Ti so sicer izšli v posebnih knjižicah, pa šal še niso prispeli v roke tistim posameznikom v delovnih okoljih, ki so, zadolženi za pripravo programov.

Da bi vsaj približno predstavili potek priprav, smo za splošno predstavitev tega dela izobraževanja prosili Milana Cimermana, ravnatelja TOZD Kovinarska, metalurška in kmetijska šola:

„Zakon o usmerjenem izobraževanju pravi, da mora vsak vzgojnoizobraževalni program za pridobitev izobrazbe vključevati tudi usposabljanje z delom in na delu. Proizvodno delo v delovnih procesih je tisto, ki ima značaj

Katere organizacije združenega dela v ptujski in ormoški občini pa bodo izvajale ta del izobraževanja?

„Ta seznam je izdelala medobčinska zbornica, zajema pa iz ptujske občine Agis, Olga Meglič, TGA, Elektronika, Komunalno podjetje, Kmetijski kombinat, Perutnina, Kmetijska zadruga Ptuj, Emona Merkur Ptuj, MIP TOZD Elektrokovinar, Panorama in DES Elektro Ptuj.

V Ormožu so zajete Primat TOZD Ormož, Jože Kerenčič, Slovin Jeruzalem Ormož, Tima Ormož, Mercator, Zarja in Komunalno podjetje Ormož.

Vsaka temeljna organizacija, ki je vključena v ta seznam, pripravi skupno s šolo seznam del in nalog za učence. V prvem letniku bodo predvsem enostavne naloge in dela, za višje letnike pa se zahtevnost dela povečuje in razširja na področje učenčeve smeri izobraževanja. Za neposredno uresničitev del in nalog pa služi tako imenovani izvedbeni načrt, ki ga pripravi na podlagi seznama del in nalog šola v sodelovanju z OZD, kjer bodo učenci na praksi. Na osnovi

nutiti normalne pogoje za učenje. Tu mislim predvsem na mentorje in inštruktorje, na varnost pri delu, zaščitna sredstva, pripravo ustreznih del in nalog, pa tudi na primerne nagrade.

Kako ste rokovno opredelili naloge, ki jih morate uresničiti do februarja 1982?

„V septembru bomo pričeli z izobraževanjem mentorjev in inštruktorjev. Predvidevamo, da bomo v TGA potrebovali okrog 50 inštruktorjev za vse usmeritve v naši delovni organizaciji, v ptujski in ormoški občini pa okrog 200.

Pripravljen je enotni program izobraževanja za celo republiko ki obsega 32 pedagoških ur. Pri izvajanju praktičnega pouka, proizvodnega dela in delovne prakse nas skrbi predvsem izbira primernih del za učence prvih letnikov, ki usmeritve še ne poznajo. Učenci se ne bodo zavedali nevarnosti, ki jim pretijo v naših delovnih prostorih, zato bomo prav temu namenili vso pozornost, pa čeprav bi zavoljo tega trpel delovni program.

pa bodo kadre seveda potrebovali in po izobraževanju tudi zaposlili.

Menimo tudi, da predvideno število ur, ki jih bodo učenci preželi v naši delovni organizaciji, ne zadošča da bi se res dobro vključili v delovni proces. To bo sicer pokazala praksa sama. Tudi nas namreč skrbi varnost teh učencev pri delu — imamo strojne oddelke, velike stiskalnice... imamo tudi tekoče trakove, kjer ti učenci ne morejo in ne smejo delati. Zato bomo morali dobro pretehtati, katera opravila so zanje primerna.

Novi način izobraževanja prinaša novosti tudi trgovskih delovnih organizacijah. Kako se nanje pripravljajo je povedal Peter Gaspari:

„V naši delovni organizaciji smo vzgoji učencev posvečali stalno pozornost. Trenutno pripravljamo pravilnik o realizaciji določil zakona o usmerjenem izobraževanju in sicer v okviru Sozd Emona. S pripravami smo pričeli lani, tako da ga bomo v prihodnjem mesecu že sprejeli. Lani smo imenovali tudi mentorje in inštruktorje za izvajanje tega programa. Pričakovali smo, da bo na nivoju posebne izobraževalne skupnosti oziroma gospodarske zbornice pripravljen seminar za izobraževanje le-teh, ker pa prihaja do zamude smo se

Iz poročila o delovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja za leto 1980

Nadaljevanje s 4. strani

V lanskem letu smo zaradi lažjih ali hujših kršitev delovnih obveznosti predlagali tudi zoper nekatere delavce (vodilne) postopek za ugotavljanje odgovornosti zaradi kršitve obveznosti. Praksa nam je pokazala, da so izrečeni ukrepi pravzaprav le izpeljava formalnosti in zadostitvi predlogu pravobranilca, ne pa kot učinkoviti disciplinski ukrepi, ki bi imeli vzgojni pomen.

Za nekatera področja naše aktivnosti se dogovarjamo oziroma sodelujemo z drugimi organi, kot na primer inšpekcijami, javnim tožilstvom, službo družbenega knjigovodstva. To sodelovanje sicer še ni tako, kot bi lahko bilo, vendar smatramo, da so dogovorjeni načini tega sodelovanja dobri. Morda je sodelovanje z drugimi ustreznimi organi še premalo razvito.

POVZETEK NAŠE AKTIVNOSTI

Osnovna ugotovitev za lansko leto je, da število zadev ne pada, ampak je v glavnem na isti ravni. Se vedno prevladujejo kršitve s področja delovnih razmerij. Zato kaže posebno pozornost posvetiti v organizacijah združenega dela, zlasti v pristojnih službah in samoupravnih organih, da pri obravnavanju posameznih dejanj v zvezi z delovnimi razmerji spoštujejo postopke, spoštujejo zakonske predpise in določbe samoupravnih splošnih aktov. Zlasti pa stremiti, da se zadeve delavca rešijo znotraj kolektiva.

Področje stanoanjskih razmerij ni urejeno, zato naša akcija za usklajevanje in dopolnjevanje samoupravnih splošnih aktov ostaja naloga tudi v letu 1981.

Nagrajevanje po delu še ni povsem urejeno, to kaže vrsta primerov, ki smo jih obravnavali tekom leta 1981; družbeni dogovor nam nalaga vrsto nalog, v organizacijah združenega dela, ko bomo nekatere naloge morali vključevati že v letošnje programe. To pa pomeni tudi dopolnjevanje samoupravnih splošnih aktov na tem področju. Pravice delavcev, ki izhajajo iz dela preko polnega delovnega časa, različna nadomestila in dodatki ter drugi prejemki morajo biti usklajeni z zakonskimi predpisi. Ravnanje po njih je obveza vseh struktur. Metode vrednotenja dela se naj dopolnjujejo s čimbolj objektivnimi merili.

Urejanje družbenoekonomskih odnosov, na osnovi dohodkovnih odnosov naj bo v skladu z določbami zakona o združenem delu o skupnem prihodku in skupnem dohodku. Ugotovitve, ki smo jih v poročilu navedli govore za naše območje, da organizacije združenega dela ne ravnaajo tako. Odločanje o samoupravnih sporazumih je zadeva delavcev neposredno ali po delegatih v samoupravnih organih. Vsebinsko morajo samoupravni sporazumi o združenju dela in sredstev biti v skladu z zakonom o združenem delu.

Področje razporejanja dohodka, čistega dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo se ureja v skladu z resolucijo, dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka in samoupravnimi splošnimi akti. Spremljanje in obravnavanje prekoračitev pri izplačilih osebnih dohodkov je prisotno, saj izvršni svet skupščine redno spremlja in ukrepa v skladu s pooblastili in nalogami, ki mu jih daje dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka. Odločneje nastopati proti tistim kršiteljem pri katerih dohodek ne izhaja iz naslova višje produktivnosti dela, pač pa na podlagi izjemni pogojev na tržišču. Kriterije za ugotavljanje izjemnih pogojev na tržišču vključiti v samoupravne splošne akte.

Samoupravno organiziranje združenega dela, samoupravnih interesih skupnosti je v glavnem opravljeno v skladu z zakonom o združenem delu, posebnimi zakoni in drugimi predpisi. To pa ne pomeni, da je v združenem delu že končan proces samoupravnega organiziranja. Ta proces je stalen. V lanskem letu večjih sprememb v organiziranosti ni bilo, razen ene večje delovne organizacije, ki je pripravljala vključitev v večji SOZD. Pri tem je treba opozoriti, da se delavci odločajo na samoupravni podlagi, brez pritiskov in v imenu nekih širših, nedefiniranih družbenih interesov.

Zdravstveni center Ptuj—Ormož, kot delovna organizacija, v katero so se združile zdravstvene temeljne organizacije z ormoške in ptujske občine, je v letu 1980 izpolnil pogoje za nadaljnje urejanje organizacijskih in statusnih vprašanj. Namreč sodišče združenega dela je odločilo v sporu zaradi sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v DO Zdravstveni center Ptuj—Ormož (te spremembe so bile sprejete v vseh TOZD razen v TOZD Služba splošne medicine Ptuj), da te spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma veljajo tudi za TOZD služba splošne medicine Ptuj.

Samoupravno urejanje odnosov s samoupravnimi splošnimi akti v organizacijah združenega dela je prav tako neodtujljiva pravica delavcev. Opažamo pa v nekaj organizacijah združenega dela, da si nekaterih pomembnih odnosov niso uredili. V mislih imamo akte s področja razporejanja dohodka, čistega dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke. Takšen akt je obvezen za delovne organizacije s temeljnimi organizacijami združenega dela, da si uredijo skupne osnove in merila. Te pa so obvezne za vse temeljne organizacije. Tak akti manjka v organizaciji združenega dela, ki se je pred nekaj časa oblikovala na področju družbenih dejavnosti. Samoupravni akti v šolstvu niso usklajeni s posebnimi zakoni, čeprav je za nekatere uskladitve že potekel zakonski rok. Za vsebinsko oceno samoupravnih splošnih aktov, zlasti ali so usklajeni z zakonom o združenem delu, bi kazalo aktivirati delo v okviru komisije za spremljanje uveljavljanja zakone o združenem delu, za področje šolstva, pa komisijo, ki je opravljala pregled aktov, za katere je obvezno soglasje občinske skupščine.

Delovanje samoupravnih organov v organizacijah združenega dela je urejeno s samoupravnimi akti in zakonskimi predpisi. Želimo opozoriti na delegatsko delovanje delavskih svetov. To pomeni, da delegati, ki so izvoljeni v svoji delegatski skupini morajo prenašati dejanske interese teh delavcev na samoupravni organ in jih usklajevati z drugimi na sejah delavskega sveta. Pri delovanju delavskih svetov opažamo, da dostikrat nastopajo delavci oziroma delegati z lastnim mnenjem, čeprav bi morali imeti stališče skupine, iz katere izhajajo. Pri tem igra pomembno vlogo informiranje, ki tudi ni preveč razvito, zlasti v nekaterih kolektivih.

Samoupravni delavski kontroli velja posvetiti več pomoči, tako za usposabljanje, kot tudi s konkretno pomočjo pri njihovem delu. Vloga in funkcija, ki jo opravlja v našem samoupravnem sistemu mora zaživeti tako kot je opredeljena v ustavi in zakonu o združenem delu ter posebnem zakonu. Samoupravna delavska kontrola ne more nadomestiti vseh preventivnih funkcij, ki jo imajo delavci sami, samoupravni organi, poslovodne strukture, družbenopolitične organizacije. Poleg tega ne more delavska kontrola nadomestiti funkcije strokovne finančne kontrole kot bi marsikje to hoteli.



Milan Cimerman, CSUI



Stane Medik, TGA



Franci Simonič, Agis



Peter Gaspari, Emona Merkur

proizvodnje, delovna praksa pa poteka v tistih delovnih procesih, ki nimajo proizvodnega značaja. Vzgojnoizobraževalne organizacije so odgovorne za uresničevanje proizvodnega dela in delovne prakse ob sodelovanju organizacij združenega dela. Slednje morajo za uspešno izvajanje zagotoviti predvsem kadrovske, prostorske, materialne in zlasti varnostne pogoje.

Učni načrti za proizvodno delo in delovno prakso so že sprejeti v posebnih izobraževalnih skupnostih in po posebni metodologiji določajo posamezne skupine oziroma programe. Metodologija planiranja vključuje temeljno programiranje, ki sloni na splošnem — to pomeni, da se znanje iz proizvodne prakse vključuje v splošno vzgojnoizobraževalno osnovo — naslednje je usmeritveno programiranje, ki zajema že učne načrte po diferenciranih programih po posameznih usmeritvah. Zadnje pa je izvedbeno programiranje, kjer so že posamezni ali izvedbeni načrti sestavljeni za proizvodno delo v določeni smeri — to pomeni: že v poklicu za konkretno delovno organizacijo.

V isti usmeritvi bodo organizacije združenega dela sprejemali na proizvodno delo in delovno prakso učence, vpisane v različne programe.

tega bomo lahko spremljali učenčevo usposabljanje za delo, njegovo napredovanje, utrjevanje delovnih navad in razvijanje njegovih splošnih in poklicnih sposobnosti.

Ključna naloga šol in OZD v tem trenutku je, da izberejo v okviru svoje proizvodnje in delovnih procesov taka dela in naloge, ki jih bodo učenci sposobni varno opravljati. Pri tem mora sodelovati organizator proizvodnega dela, delavci, ki odgovarjajo za varnost pri delu in inštruktorji. Seveda bodo inštruktorji skrbeli za neposredno izvedbo posameznega programa, zato si bodo morali pridobiti ustrezna dodatna znanja, predvsem iz pedagoških predmetov. To obliko izpolnjevanja bomo izvedli prek delavske univerze.

Takšne so torej naloge. Kako se nanje pripravljajo v TGA Boris Kidrič Kidričev smo vprašali Staneta Medika:

„Dobro se zavedamo, da bomo poleg šol nosilci praktičnega pouka, proizvodnega dela in delovne prakse, posebej zato, ker smo med največjim uporabniki metalurških in kovinarskih kadrov v ptujski občini. Reči moram, da izredno dobro sodelujemo s CSUI Ptuj. Vemo, da je do izvajanja praktičnega pouka le slabo leto in da moramo v tem času marsikaj pripraviti, če hočemo učenec

TGA bo posebej obremenjena v času usmerjenega izobraževanja, ker bo morala sprejeti vse oddelke metalurške šole, pa tudi precej učencev kovinarske in družboslovne usmeritve.

Med TGA in šolami je sprejet samoupravni sporazum o temeljnih planov v posebni izobraževalni skupnosti za kovinarsko predelovalno in metalurško usmeritev za obdobje 1981—1985, samoupravni sporazum enote posebne izobraževalne skupnosti in pogodbe med CSUI in Sozd Unial o zagotovitvi praktičnega pouka, kadrov in sredstev za nemoteno delo v metalurški šoli. V vseh aktih so opredeljene konkretne obveznosti od priprave programov, mreže šol, izvajanja proizvodne prakse oziroma delovne prakse, praktičnega pouka do financiranja.

O poteku priprav v ptujskem Agisu je Franc Simonič povedal:

„Tako kot v TGA tudi pri nas tečejo priprave na izvajanje proizvodnega dela in delovne prakse. Pripravljamo programe po usmeritvah — za kovinarsko, elektro stroko in za avtomehanike, ki so letos prvič v CSUI.

Pri imenovanju mentorjev in inštruktorjev doslej še nismo imeli težav, predvidevamo pa, da bodo še nastopile. Menimo, da en sam inštruktor ne bo mogel imeti kontrole nad večjim številom učencev. Vprašanje se pojavlja tudi pri financiranju izvajanja proizvodnega dela in delovne prakse. V posebnih izobraževalnih skupnostih še vedno ni dogovorjeno, kako bodo udeležene pri financiranju tiste organizacije združenega, ki niso določene za izvajanje tega dela izobraževanja,

odločili, da bomo to izobraževanje organizirali kar v okviru sozda.

Menimo, da je predvideno število ur v delovnem procesu premajhno, saj so doslej opravili učenci polovico izobraževanja v delovni organizaciji. Predvidenih 80 ur bomo morali res 100 — odstotno izkoristiti in bodo odpadla marsikatera dela, ki jih je učenec doslej opravljal — mislim na čiščenje prostorov, izlozbo in podobno. Bojimo se, da učenec ne bo spoznal psihologije kupca in blaga, ki ga bo prodajal. Problem je predvsem pri tehničnem blagu, kjer je dosti artiklov, pa še hitro se spreminjajo. Torej bo morala tudi šola sodelovati bolj kot doslej.

Milan Cimerman pa k temu dodaja:

„V usmerjenem izobraževanju je razen proizvodne prakse predvidena tudi tehnologija s praktičnim poukom. V okviru tega predmeta bodo prav tako, predvsem pri praktičnem pouku, zajeta tista znanja, ki so nujna za konkretno delo v proizvodnji oziroma v prodaji, če govorimo o trgovini. To izobraževanje bo v večjem številu ur zajeto v drugem in tretjem letniku, tako da bo verjetno učenec v višjih letnikih pridobil ustrezna znanja, ki bodo skupaj s pripravništvom dajala solidno osnovo za opravljanje del in nalog.

Tako torej tečejo priprave na proizvodno delo in delovno prakso v nekaterih ptujskih delovnih organizacijah. Zavedamo se, da problematike nismo uspeli v celoti predstaviti — posebno pozornost bo veljalo nameniti še kmetijskim delovnim organizacijam — pa vendar upamo, da smo osvetlili bistvena vprašanja.

Tekst: N. Dobljekar
Slika: I. Ciani

Ocena požarne varnosti

V petek, 22. maja je bila seja štaba za krepitev požarne varnosti v občini Ptuj. Člani štaba so obravnavali požarno varnostno oceno v občini Ptuj za prve tri mesece letošnjega leta, ki sta jo pripravila občinski štab civilne zaštite in občinska gasilska zveza.

Ugotovili so, da večjih požarov v tem obdobju ni bilo, čeprav je bilo skupno 7 požarov. Glavni vzrok je bil malomaren odnos delovnih ljudi in občanov do družbenih sredstev in do lastnega premoženja.

Občinski požarni inšpektor je v razpravi opozoril na zelo slabo stanje dimovodnih naprav v ptujski občini. Dimnikarske storitve opravlja Dimnikarsko podjetje Ptuj, na delu območja Haloz pa zasebni dimnikar. Ugotavljamo, da dimnikarjev v ptujski občini primanjkuje, zato bo treba to delo ustrežneje ovrednotiti, saj s stališča požarne preventive ne smemo dovoliti pomanjkljive dimnikarske službe. Člani štaba so na seji ugotovili, da število požarov iz leta v leto upada, ob tem pa se pojavljajo požari, ki zahtevajo sodobno tehniko gašenja, za kar pa ptujsko gasilstvo v največ primerih ni usposobljeno. Zato je naloga komitejev za SLO in družbeno samozaščito v krajevnih skupnostih in v TOZD, da posveti več pozornosti tudi delu na področju požarne preventive.

Ne zmanjševanje proizvodnih programov

Izvršni svet skupščine občine Ptuj je na seji prejšnji teden obravnaval tudi vprašanje reorganizacije delovne organizacije PMI (projekt, montaža, industrija) Maribor TOZD Elektrokovinar Ptuj, ob tem je sprejel naslednja stališča:

Nesprejemljivo je kakršno koli zmanjševanje proizvodnih programov in števila zaposlenih v občini Ptuj. Zaradi raznovrstnosti sedanje proizvodnje v Elektrokovinarju bi kazalo organizirati iz te TOZD dve novi temeljni organizaciji in sicer: TOZD Proizvodnja in TOZD Montaža. Če ta predlog ni sprejemljiv v konceptu nove organiziranosti delovne organizacije PMI Maribor, se naj Elektrokovinar Ptuj organizira kot delovna organizacija z dvema TOZD, ki bi delovala v okviru SOZD IMP Ljubljana.

V Stopercah pridno delajo

Le malokje srečamo tako pridne in prizadevne ljudi kot so v Stopercah, saj izgleda kot da je pretežni del območja krajevnih skupnosti eno samo gradbišče. Poleg številnih delavcev, ki si gradijo ali obnavljajo domove kmetovalcev, ki obnavljajo hleve ali gradijo farne piščance, je močna gradbena dejavnost tudi v okviru krajevnih skupnosti. Kar tri mostove gradijo — v Grdini, Stopercih in Sučju, delno so regulirali potok Skralsko, vzdržujejo in obnavljajo krajevne ceste...

Glavna aktivnost vseh krajanov pa je usmerjena na gradnjo doma krajanov, ki ga želijo spraviti pod streho do praznika občine Ptuj, saj želijo odprtje doma povezati z osrednjo proslavo ob občinskem prazniku.

Po tem, ko so na referendumu za krajevni samoprispevek izglasovali del samoprispevka za gradnjo doma krajanov, so lansko jesen začeli s pripravo potrebne gradbene dokumentacije. Prevzeli so tipski projekt doma z Raven na Koroškem in s tem prihranili najmanj 20.000 din. Ko je bila v začetku letošnjega leta dokumentacija pripravljena, so dotedanji 5-članski gradbeni odbor razširili na 15 članov in pričeli z delom. Celotno delo vodi in usmerja nad vse prizadevni Anton Galun, predsednik sveta krajevnih skupnosti, zavzeto pa opravljajo svoje naloge vsi člani gradbenega odbora in tudi vsi drugi nosilci javnih funkcij v krajevni skupnosti.

Po referendumskem programu je bila načrtovana gradnja doma v vrednosti 4,5 milijona din. Ko so napravili predračun gradnje, je ta znašal nekaj nad 5 milijonov, spričo stalne rasti cen pa stvarno računajo, da bo gradnja doma veljala najmanj 7 milijonov din. Toda Stoperčani se zavedajo, da denarja za dom ne bo več kot so načrtovali, zato poskušajo vse podražitve nadoknaditi s prostovoljnimi delom.

Gradnjo je prevzela TOZD Gradbeništvo „Drava“ Ptuj kot najugodnejši ponudnik. Poleg gradbenega nadzora imajo na gradbišču le dva stalna delavca, vse drugo pa opravijo s prostovoljnimi delom domačini. Doslej je izvajalec s stalnimi delavci vložil okrog 400 delovnih ur, s prostovoljnimi delom pa so prispevali že nad 2000 delovnih ur. Ob tem je treba omeniti še to, da ob delovni vnemi prostovoljcev, tudi stalno plačani delavci delajo bolj prizadevno kot je to primer na marsikaterem drugem gradbišču.

Prostovoljno delo imajo organizirano po naseljih s točno določenim načrtom koliko delavcev bo posamezno naselje dalo. Doslej so vsi svojo obveznost v celoti izpolnili, prav tako gasilci, lovci, planinci, mladinska organizacija in drugi, saj so vse družbeno in društveno življenje vključili v akcijo. Kot zanimivost je treba omeniti tudi to, da z medsebojnim razumevanjem znajo uspešno premagovati tudi

občasno pomanjkanje posameznih vrst gradbenega materiala. Če ga trenutno gradbeno podjetje ne more dobiti, material za nekaj dni ali tednov posodi ta ali oni zasebni graditelj, samo da gradnja pri domu teče nemoteno naprej.

Spričo tako organiziranega dela, medsebojnega razumevanja in sodelovanja, so v dveh mesecih postavili zidove doma že do strehe, napravili bi bili še več, če ne bi ob dela prostih dnevih slabo vreme oviralo prostovoljnega dela. Te dni bodo zabetonirali gornjo ploščo, postavili ostreže in potem bo delo lažje tudi ob dežju. Čeprav jim marsikdo očita, da so preveliki optimisti, vendar stvarno računajo, da bodo do občinskega praznika povsem končali pritlične prostore doma krajanov z dvorano z okrog 200 sedeži, drugo pa bodo uredili še pozneje. Poleg krajevnih skupnosti in krajevnih organizacij in društev, ki delujejo v krajevni skupnosti, klub mladih itd. Največ pa bodo pridobili na področju kulturno-prosvetne dejavnosti, saj so doslej vse kulturne prireditve morali izvajati v neprimernih prostorih šolske učilnice.

V splošno gradbeno aktivnost v Stopercih se vključuje tudi osnovna šola, saj zgradbo postopoma obnavljajo že od leta 1976. Letos želijo obnoviti še ostreže in fasado ter urediti okolje, s tem bi tudi v celoti končali obnovo šole. So že sredi organizacijskih in tehničnih priprav, da bi lahko z deli začeli s 1. julijem, t. j. takoj po končanem pouku in bi tako dela v glavnem končali do občinskega praznika. S tem bo tudi šolska zgradba usposobljena za celodnevno šolo, na kar se pripravljajo že več let.

FF

Ustanovitev Centra za socialno delo Ptuj je nujna

Člani izvršnega odbora skupnosti socialnega skrbstva občine Ptuj so se v sredo 20. maja popoldne sestali v Domu upokojencev Ptuj—Muretinci v Muretincih. Po pregledu sklepov prejšnje seje so razpravljali o valorizaciji družbenih materialnih pomoči. Zaradi zvišanja življenjskih stroškov je namreč republiški izvršni svet predlagal vsem socialnim institucijam, da zvišajo denarne pomoči za 10 odstotkov. Po dosedanjih podatkih bodo to lahko storili v vseh slovenskih občinah — razen v ptujski, kjer to po mnenju občinskega izvršnega sveta in koordinacije pri OK SZDL ni možno, pa tudi ni take socialne ogroženosti. Člani izvršnega odbora so se zato dogovorili, da bodo še enkrat, v razgovorih s predstavniki izvršnega sveta SO Ptuj poskušali doseči valorizacijo tudi pri nas.

Ko so razpravljali o vsebini elaborata o družbeno ekonomski upravičenosti Centra za socialno delo Ptuj so se s predloženim v celoti strinjali in ga tudi podprli. Elaborat bo predložen delegatom skupščine socialnega skrbstva na naslednji seji že kot osnutek. Nedvomno je ustanovitev Centra za socialno delo Ptuj nujno potrebna, saj bi tako ločili samoupravno in izvajalsko funkcijo sedanjih strokovnih služb socialnega skrbstva občine Ptuj. To pa bi v mnogočem izboljšalo sedanjo situacijo.

Za tem so člani izvršnega odbora skupnosti socialnega skrbstva razpravljali o vsebini samoupravnega sporazuma sedmih zavodov



Člani izvršnega odbora so si pred pričetkom seje ogledali novi dom upokojencev, ki stoji tik ob sedanjem.



Med sejo v objemu zidov starega muretinškega gradu.

SLOVENSKA BISTRICA

Obrambna usposobljenost v KS dr. Jagodič

V soboto, 16. maja so prebivalci krajevnih skupnosti dr. Jagodič, ki zajema velik del občinskega središča Slovenska Bistrica, preizkusili skupno s še nekaterimi KS v občini, svojo obrambno usposobljenost, predvsem delovanje civilne in narodne zaščite. Osrednja dogajanja so bila v KS dr. Jagodič in delovnih organizacijah na tem območju: Steklarni, Tovarni olja, Montalu, LIP-u in avtobusnem podjetju Certus TOZD Slovenska Bistrica.

Ob tej priložnosti so preverili tudi delovanje gasilskih enot, ki so se srečale predvsem z nalogo čimprej priti na objektu, evakuacijo stanovalec, nudenje prve pomoči ponesrečenim in transport do bolnišnice. Akcija je potekala pod naslovom Nič nas ne sme presenetiti, v njej pa je sodelovalo nad 600 prebivalcev iz KS, delovnih kolektivov in iz drugih organizacij.

Akcijo je organiziral in vodil komite za SLO in družbeno samozaščito, ki je skupno z udeleženci, akcijo zelo ugodno ocenil. Posebna ocena akcija v delovnih organizacijah in v KS pa so bile ponedeljek, 18. maja, ko so sprejeli tudi dokončne zaključke in ocene. Pomanjkljivosti, ki so se ob tem pokazale pa bodo v prihodnje odpravili, kar ne bo težko, saj so bile v največ primerih zelo majhne.

Viktor Horvat

USTANOVLJENA MESTNA KONFERENCA SVETOV POTROŠNIKOV

Utrjevanje vloge potrošnikov

Po dolgih prizadevanjih smo v mestu Ptuj le prišli do ustanovitve mestne konference svetov potrošnikov. Z novo obliko organiziranja oziroma povezovanja svetov potrošnikov ptujskih krajevnih skupnosti, bomo v bodoče lahko le dosegali boljše uspehe pri uveljavljanju vloge organiziranega potrošnika. Če bo temu tako, se v bodoče ne bi smeli srečevati z večjimi problemi v preskrbi z osnovnimi življenjskimi potrebščinami, dalje s problemom pomanjkanja storitvenih-uslužnostnih obrti in drugimi problemi, ki dnevno pestijo potrošnika. Pričakovati je tudi, da bo potrošnik postal aktivni člen pri načrtovanju bodočega razvoja trgovine, drobnega gospodarstva in podobno.

Na ustanovni konferenci je bila živahna razprava o

vseh teh vprašanjih; poleg tega pa so predstavniki potrošniških svetov iz posameznih krajevnih skupnosti kritično ocenili svoje dosedanje delo. Imeli so več pripomb v zvezi z založenostjo tržnice, njenimi cenami ter nalogami kmetijske zadruge pri oskrbi mesta. Razprava je bila tudi o delovnem času trgovin in pomanjkanju določenih storitvenih obrti, zlasti še krojaštva.

Skupščina mestne konference potrošnikov je sklenila, da je potrebno v najkrajšem času izdelati program aktivnosti konference. Da bi delo potekalo organizirano so izvolili za predsednika konference Joža Sotlerja, za namestnika pa Polonco Vlah.

MG

M. Ozmeč

POGOVOR Z BRANKO BEZELJAK-GLAZER

„NISMO SERVIS!“

Tistim, ki ste bili na otvoritvi Centra srednjega usmerjenega izobraževanja, je gotovo ostala v spominu proslava, ki so jo pripravili dijaki te izobraževalne ustanove. Posebno še kulturni program, ki ga je režirala Branka Bezeljak-Glazer. Ta program sicer ni edini, pripravila jih je celo vrsto, pa vendar sodi med tiste, ki so gledalce krepko presenetili. Zakaj?

Ker tako izstopa iz stereotipnosti, iz tradicionalnih okvirov, da mora presenetiti. Branka poučuje slovenski jezik v gimnaziji, je tudi predsednica Kluba mladih v Ptuj, pa še vrsto drugih funkcij ima. Predvsem jo veseli delo z mladimi, ki povedala, ko smo jo obiskali in zaprosili za pogovor. Predstaviti pa želimo njeno delo zato, ker malokdo ve, kako nastajajo kulturne prireditve — kot jih sama imenuje. Najprej nas je zanimalo, kdaj smo v Ptuj pravzaprav pričeli s sodobnejšimi kulturnimi programi. Branka pravi:

„Mislim, da je s tem pričel pri nas poklicni režiser pri Zvezi kulturnih organizacij Marjan Kováč in prav od njega sem se naučila osnovnih stvari. Imel je izreden občutek za te stvari, posebej še za delo z mladimi. Velikokrat sva se pogovarjala, da bi morali prelomiti s tradicijo in že prve stvari, ki sva jih delala skupaj so šle v to sodobnejšo smer. Ne vem, če se še kdo spominja našega partizanskega mitinga ob krajevnem prazniku Ptuj — to je bila prva velika stvar, ki sva jo skupaj delala in mislim, da tudi ena najbolj uspešnih.“

Kako pa pripravljate takšen kulturni program? Kaj zasledujete, kateri cilj?

„Vsak režiser ima svoj koncept — receptov verjetno ni. Vsakega vodi lastna vest, lastno hotenje... Moj sistem je skoraj preveč zapleten, ker mi vzame veliko časa. Če dobim naročilo za proslavo, najprej razmislim, kakšna priložnost je to, kaj hočemo povedati. Ko imam izoblikovano rdečo nit, začnem iskati tekste. Uporabim take, ki so bili že večkrat uporabljeni, včasih poiščem kaj novega — zakopjem se v cele gore knjig. Potem pa samo brskam, iščem verz, cele pesmice, včasih le misel — ogromno teh izpiskov imam, pa žal nisem tako urejen človek, da bi to spravljala in kdaj drugič spet uporabila...“

Kako pa si pripravljala kulturni program ob otvoritvi srednješolskega centra?

„Na to prireditev smo se dolgo pripravljali. Pričela sem z delom že v aprilu, proslava pa je bila novembra. Vedela sem, da če že imamo novo šolo, kjer so mladi ljudje in šola pomeni prihodnost, da mora biti program optimističen, mladosten, spodbuden...“

Izhodišče za celoten program mi je bila Cankarjeva pesem iz Lepe Vide — Fant je videl rožo čudotvorno. Ves čas so mi rojile po glavi te njegove misli o hrepenenju; iskanju. Mlad človek vedno kaj išče, postavlja si cilje, se lovi na poti do njih, pada, se pobira — mogoče sem izhajala tudi iz lastne izkušnje — in potem, ko prebiraš

druge tekste, samo po sebi prihaja do končnega koncepta. Prav tekst mi zada največ dela. Ko sem ga dokončno pripravila, mi sploh ni bil všeč.

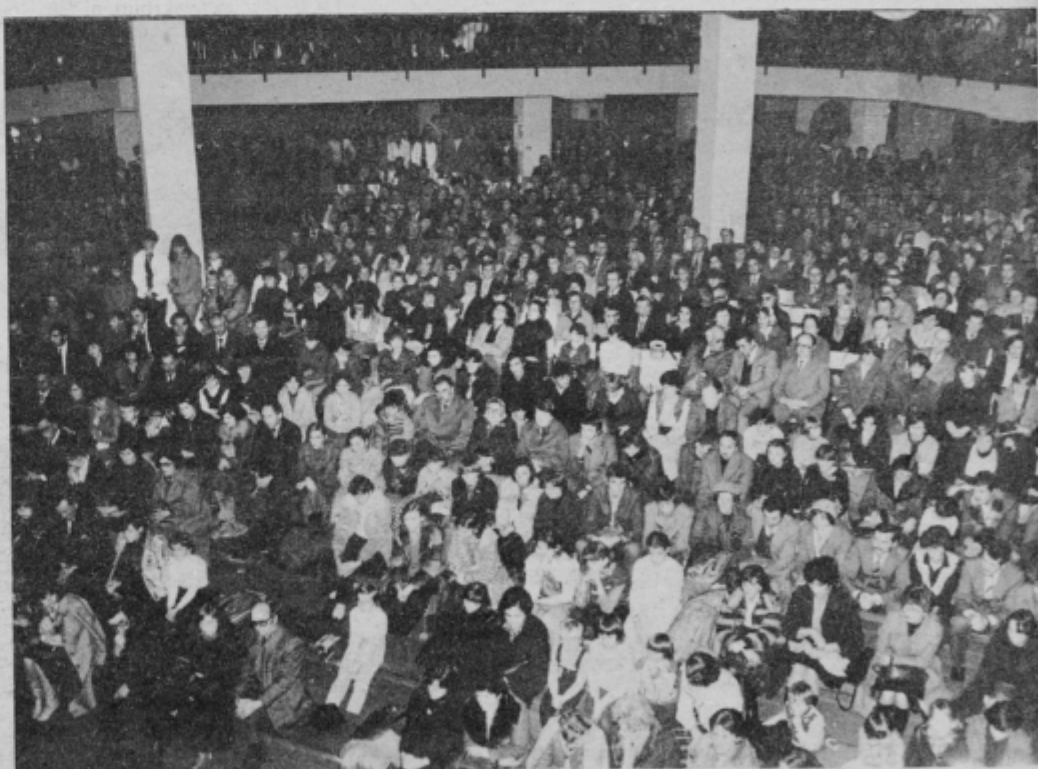
Ko sem ta program pripravljala, sem koristno uporabila metode vaj, ki sem jih spoznala na raznih seminarjih. Posebno so mi prišle prav razne sprostitvene vaje, ki jih uporabljajo pri delu poklicni igralci. Pri izvedbi tega programa ob otvoritvi šole mi je precej pomagala tovarišica Steinerjeva, ki je pripravila glasbeno spremljavo — precej glasbe je morala sama skomponirati, narediti priredbe za zbor. V koncept sem vključila tudi ples. V našo šolo hodi nekaj deklet iz plesne sekcije Kluba mladih, zato sem si lahko pomagala z njimi.

Učenki, ki je plesala in delala koreografijo je pri tem pomagala tudi mentorica Mira Mijačević. Tako smo celotno stvar postavili na oder s skupnimi močmi.

To predstavo smo pripravili tudi za Našo besedo in gostovali z njo v mariborskem gledališču. To je bila zanimiva izkušnja za mlade, saj večina med njimi še ni bila v drugih gledaliških prostorih kot v dvorani. Izkušnja pa je bila tudi v tem, da so igrali v drugem prostoru, ki ga niso vajeni.“

Sedaj pripravljate program ob 25. maju. Slovesnost bo na prostem, zato so režiserske možnosti najbrž omejene?

„Ja, ta proslava bo bolj tradicionalna, ker so možnosti res manjše kot v zaprtim prostoru. To



Utrinek s prireditve ob otvoritvi Centra srednjega usmerjenega izobraževanja lani novembra

(foto OM)

bo skupinski projekt, kjer sodelujejo različne šole in tudi vojaški ptujske vojašnice. Imeli bomo le dve, tri skupne vaje, za program pa se seveda prej dogovorimo, da se ne bi ponavljali. Reči moram, da so take prireditve na prostem običajno najmanj prijetne za nastopajoče, pa tudi odziv gledalcev ni najboljši. Marsikdo programa ne posluša — to pa nastopajoče precej prizadene, posebno še, če prvič nastopajo na taki prireditvi. Ljudje ne vedo, koliko truda vložijo nastopajoči v to delo, koliko vaj je potrebnih in še to — za marsikatero učenca je tak javen nastop veliko doživetje.

Se večkrat sem razočarana, ko mi ljudje teden pred prireditvijo rečejo, da naj pripravim kulturni program — vseeno kaj, samo da bo! To me najbolj razjezi. Težko rečem ne, vendar sem se tudi tega naučila. Mislim, da nismo servis za take storitve! V šoli vse prireditve programiramo v začetku šolskega leta in po tem programu tudi delamo — določimo nosilce... Tudi nočem delati programov, ki niso do konca narejeni, samo da se nekaj govori, ker kulturni program mora biti! To ni kultura. Kulturne postaneš, ko kulturo sprejemaš na tak način, kot zasluži.“

Približno tako torej nastajajo kulturni programi ali skorajda prireditve.

Zavedamo se, da nismo uspeli predstaviti nastajanja le-teh v celoti, saj je to nemogoče. Nemogoče je opisati ves trud, mnogo žrtvovanih prostih ur, odrekovanja... Morda pa bo ta zapis le pomagal, da bodo gledalci na prihodnjih prireditvah bolj pozorno spremljali kulturni program in s tem dali priznanje nastopajočim in režiserjem.

N. Dobljekar

STROKOVNI UKREPI ZA ODPRAVO ŠKODE V POZEBLIH VINOGRADIH

Zimska pozeba 1980/81 je močno poškodovala vinograde, nekatere trte v njih pa popolnoma uničila. Stopnja poškodb posameznih vinogradov je različna. Nekateri trte so popolnoma pozeble in debela razpokala. Drugim so pozeble le gornji deli starega lesa s kordoni in kraki. Najmanj škode je še na tistih trsah, kjer so pozeble le rodna očesa.

Vinogradniki naših delovnih organizacij in vinogradniki pospeševalci v TZO smo se 18. maja sestali in skupno s strokovnjaki naših strokovnih, pedagoških in znanstvenih institucij določili redosled najnujnejših opravil v poškodovanih vinogradih. Dogovorili smo se, da bomo sprti obveščali vse naše vinogradnike o ukrepih, s katerimi menimo, da bi omilili veliko škodo, ki jo je povzročila zimska pozeba.

Delajmo preudarno brez »ihite« in temeljito, če želimo, da ne bo naše delo zastoj, ali da ne bomo celo povečali škode.

Trta je v takem razvojnem študiju, da je trenutno potrebno opraviti v vinogradih naslednja dela in to po vrstnem redu kot so navedena:

1. Vinograde, v katerih so trte pozeble in brstijo le iz starega lesa torej tudi iz cepljenega mesta, moramo takoj okopati v vrsti ali vsaj požeti plevel. Kjer brstijo le spodnja očesa na debelih ne smemo uporabljati kemičnih sredstev za uničevanje plevela. Tako okopanim trtam se bodo mladice močnejše razvijale, bodo na zraku in svetlobi. Lažje jih bomo učinkovito zaščitili pred boleznimi in škodljivci.

2. Na peščenih lažjih tleh in tam, kjer je bila rast že v prejšnjih letih slaba, bomo dognjili pred okopavanjem z dušikom (50—70 kg čistega dušika na ha). Na težjih tleh bomo ob škropljenju dodajali hranila za gnojenje prejo listja, ki vsebujejo tudi dušik.

3. Sočasno s ponekod zakasnelim brstenjem speh očes se moramo pripraviti na temeljito škropljenje vseh poškodovanih vinogradov zlasti tistih, ki odganjajo na cepljenem mestu. Tako poškodovane vinograde moramo oskrbovati kot »mlade nasade« in temu prilagoditi vso tehnologijo oskrbe.

4. Ko bodo mladice zaščitene bomo previdno pričeli s pletvijo in sicer glede na stopnjo pozebe takole:

a) Trtam, ki brstijo le na cepljenem mestu bomo pustili 3—4 enakomerno razporejene mladice na »glavi« cepljenega mesta. Debla oziroma drugih nadzemnih delov trte še ne bomo odžagali, saj nam bo služilo deblo za povezovanje mladik. Pri pletvi bodimo previdni, mladice se kaj rade o'glomijo. Zato jih oplevamo šele, ko dosežejo vsaj 15 cm dolžine. Če mladice še niso dovolj dolge, vsaj 30 cm, jih ne povežemo, da se ne bi odlomile. Ko bodo nekoliko daljše jih previdno privežemo ob kol oz. deblo.

b) Trte, ki brstijo tudi višje na starem lesu oz. debelu previdno oplevamo in začnemo gojiti nadomestni les. Na debelu pustimo vsaj eno ali dve mladiki. V slučaju venenja mladik na

kordonih in krakih lahko koristimo mladike na debelu za vzgojo novega trsa. Predolge krake ali kordone odrežemo oz. prikrajšamo. Upoštevati pa moramo, da zagotovimo trti že v letošnjem letu dovolj veliko listno površino.

c) Tiste trte, katerim so zbrstela vsaj nekatera zimska očesa na reznikih in šparonih obravnavamo še posebno skrbno. Če so zbrstela vsaj nekatera očesa na šparonih, šparone povežemo, da mladje primerno razporedimo po opori. Popolnoma suhe šparone lahko kasneje, ko bo čas, porežemo.

5. Težka bo odločitev v tistih najbolj poškodovanih vinogradih kjer je veliko trt popolnoma suhih — odmrlih. Dogovorjeno je, da bodo posebne komisije prišle z ogledi in cenitvami tistih vinogradov, ki jih bo potrebno skrbeti. Povsod tam, kjer obstaja verjetnost, vinogradniki naj to sami ocenijo, da bi bilo še gospodarno kljub močnemu zmanjšanju števil trt ali zaradi mladosti nasada ali drugega, vinograd še pomladiti, je treba z zbrsteli trtami ravnati kot je opisano. Če si nismo na jasnem ali ga bomo izkrcili ali ne, vsaj odstranimo plevel v vrsti (ne s herbicidi) škroplimo, ter pokličimo komisijo, ki dokončno odloči.

Tekom vegetacije bo nastopilo še veliko nejasnosti o ukrepih pri posameznih delovnih fazah. Zato bomo od časa do časa po potrebi obveščali o ukrepih, ki so nujni v vinogradih poškodovanih po zimski pozebi.

mag. Boris Beloglavec

„Pridajmo letom življenje“ — Geslo letošnjega tedna starejših občanov

V času od 1. do 6. junija bodo v vseh ptujskih krajevnih skupnostih aktivnosti v zvezi z letošnjim tednom starejših občanov. Ob teh priložnostih bodo predstavniki krajevnih skupnosti skupaj s komisijami za socialna vprašanja in drugimi obiskali bolne starejše občane; drugi pa se bodo udeležili priložnostnih iz-

letov in srečanj starejših občanov, ki jih bodo organizirali v večini krajevnih skupnosti in občini. Na območju ptujskih krajevnih skupnosti je čez 800 starostnikov, ki se bodo množično udeležili vseh prireditev in tudi izleta na kraj poslednje borbe slovenskoroške Lackove čete ter kmečkega turizma v

Slovenskih goricah.

Skrb za starejšega občana mora v teh dneh izkazati največjo širino; misel zanj mora biti dnevno prisotna. Prav je, da vsakodnevno bogatimo našo skrb zanj in s tem lepšamo jesen življenja.

MG

ZLATI JUBILEJ GASILCEV IZ TRŽCA

Gasilci iz Tržca bodo v nedeljo slavili svoj zlati jubilej, torej 50-letnico društva. Aktivnosti v počastitev praznika so se pričele že v nedeljo s tekmovanjem gasilskih društev in včeraj z veliko gasilsko vajo društev iz gasilskega centra Videm. Za soboto pripravljajo kresovanje z ognjem. Na sam praznični dan, torej v nedeljo bo ob 12. uri slavnostna seja upravnega in nadzornega odbora, ob 14. uri bo sprejem gostov nato pa osrednja pri-

reditve s slavnostnim govorom in podelitvijo priznanj ter razvitjem pionirskega gasilskega prapora, sledila pa bo velika gasilska prireditev.

Svoj praznik bodo gasilci iz Tržca proslavili ponosni na velike uspehe, ki so jih dosegli predvsem v zadnjih desetih letih. Zgradili so novi gasilski dom, v njem je dvorana, društveni prostori, prostor v njem so našli tudi mladi pomeni pa tudi center družbenopolitičnega in kulturnega življenja

Tržca in okoliških vasi. Poleg tega so kupili gasilsko avtocesto in gasilski avto-kombi. Poleg gašenja služi cisterna za dovoz pitne vode v bližnje haloške predele, predvsem v času poletne suše. Poleg tehničnega opremljanja so skrbeli tudi za operativno delo, udeleževali so se številnih tekmovanj in dosegli mnoge zavidljive

rezultate. Tudi število članov se je povečalo, tako sodi gasilsko društvo Tržec med eno največjih in najuspešnejših društev v okviru občinske gasilske zveze. Za vse našete uspehe je društvo tudi med letošnjimi dobitniki srebrnega odličja OF, na kar so še posebej ponosni.

JB

Zvonjenje po toči

Glavna spomladanska kmečka opravila na polju so končana, potekala so več ali manj uspešno, pridelek pa ne bo takšen, kot bi lahko bil ob normalni porabi umetnih gnojil. Ob tem ne gre za to, da jih kmetovalci ne bi hotelu uporabljati v večjih količinah, gre za to, da jih kljub mnogim resnim obljubam oziroma zagotovilom tistih, ki za to skrbijo, ni bilo dovolj, vsaj ne pravočasno. Težko je natančno ugotoviti, kje se je ponovno zataknilo. Da pa gre za počasnost pri sprejemanju ustreznih odločitev in ukrepov je več kot očitno, saj so sedaj prispele velike količine umetnih gnojil, ki pa jih žal za to pridelovalno sezono ni moč uporabiti. Gnojila bodo tako čakala v zalogi in vezala znatna denarna sredstva kmetijskih organizacij, ki so že itak v težkem položaju.

V kmetijski zadrugi Ptuj so na primer za letošnje leto naročili prek združenja kmetijstva, živilske in prehranske industrije količine umetnih gnojil, ki bi zadostale za potrebe kmetijstva na Ptujskem in Dravskem polju. Tako so naročili 2 tisoč ton dušičnih gnojil, mešanih gnojil nekaj nad 5 tisoč ton, fosforja in kalija za potrebe melioracij pa 700 ton.

Od navedenih količin je prišlo pravočasno le malo umetnih gnojil. Do 30. aprila so prejeli 600 ton dušičnih gnojil, mešanih gnojil le 1700 ton, gnojil za melioracije pa le 120 ton. Gnojila sedaj

prihajajo v večjih količinah, ker pa so kmetje večino del že opravili, jih sedaj ne bo mogoče uporabiti v predvidenih količinah.

Največja težava je seveda v tem, da bodo morali vzeti umetna gnojila v zalogo. Umetna gnojila v zalogi bodo tako vezala približno 600 do 700 milijonov starih dinarjev. Nujno bo zato najti vir, iz katerega bodo začasno nadomestili vezana obratna sredstva kmetijske zadruge, sicer bo njena likvidnost resno ogrožena.

JB

Kako smo sejali sladkorno peso

V minulem tednu se je sestel odbor za organizirano rastlinsko proizvodnjo s posebnim povdorkom na sladkorni pesi, ki deluje pri izvršnem svetu SO Ptuj. Člani odbora so ocenili uresničevanje plana setve v letošnjem letu, tako v zasebnem kot v družbenem sektorju kmetijstva.

Najprej je potrebno povdariti, da je bil letošnji plan setve sladkorne pese nadvse zahteven oziroma obsežen. Zasebni kmetovalci bi morali po planu posejati sladkorno peso na 550 hektarjih, družbeni sektor pa na 800 hektarjih. Žal setev ni uspela tako, kot je tovarna sladkorja pričakovala. Sicer smo v občini že prej napovedovali, da tako povečanje površin zasejanih s sladkorno peso v primerjavi z lanskim letom ne bo mogoče.

Rezultati, ki jih sedaj ugotavljamo so naslednji: v kmetijski zadrugi Dravsko polje so posejali sladkorno peso le na 7 hektarjih, v kmetijski zadrugi Ptuj na 170, v kmetijskem kombinatu pa na 780 hektarjih. Kmetijski kombinat je plan setve uresničil skorajda 100 odstotno, zasebni sektor pa le okoli 35 odstotno, kar pomeni tudi najslabši odziv glede na program tovarne sladkorja za Slovenijo.

Nedvomno je potrebno dati vso priznanje delavcem kmetijskega kombinata Ptuj in njihovem vključevanju v pridelovanje sladkorne pese, saj so plan setve kot že omenjeno skoraj v celoti izpolnili. V zasebnem sektorju je bil odziv procentualno res najslabši v Sloveniji, nikakor pa ne smemo mimo naporov, ki so ga vložili tako delavci zadrug pa tudi kmetje.

Če pogledamo nekaj let nazaj, vidimo, da je na primer Kmetijska zadruga Ptuj leta 1979 imela sladkorno peso posejano na 40 hektarjih, leta 1980 že 80 hektarjev, letos pa že 170 hektarjev. To je velik uspeh, proizvodnjo tako iz leta v leto povečujejo kar za sto odstotkov. Če bodo s takim tempom nadaljevali tudi naslednja leta, bodo kmalu v celoti izpolnili programe o setvi sladkorne pese. Kmetovalci so sladkorno peso v začetku gledali »bolj po strani«, kot sicer vsako novo kulturo, počasi pa jo bodo uspeli vključiti v kolobar in takrat bomo nedvomno lahko govorili o še večjih uspehih na tem področju.

JB

Delitev prihodka trgatve letnik 1980

Na tretji seji Odbora za vinogradništvo pri KZ Ptuj so se med drugim dogovorili o delitvi dohodka trgatve letnika 1980. V poročilu o rezultatih trgatve v omenjenem letu je razvidno, da je za delitev ostalo približno milijon in dvesto tisoč dinarjev (stodvajset starih milijonov). Izmed predlogov za delitev teh sredstev med proizvajalce grozdja so po razpravi sklenili, da prejmejo pridelovalci mešanih sort grozdja doplačilo dinar za kilogram, za prodane količine grozdja čistih sort pa prejmejo doplačilo dva dinarja za kilogram.

JB

Odškodnino za izgubo kmetijskih zemljišč

V javni razpravi je osnutek zakona o energetskem gospodarstvu. O tem je na zadnji seji razpravljal tudi občinski izvršni svet Ptuj in oblikoval nekaj pripomb k osnutku. Med drugimi so sklenili izvršnemu svetu SRS predlagati, da v zakon vključi tudi določbe o odškodnini, ki bi jo moralo plačati elektrogospodarstvo tistim občinam, ki so trajno izgubile kmetijska zemljišča zaradi gradnje novih hidroenergetskih objektov.

O kmetijski inšpekciji

Izvršni svet SO Ptuj je na eni od zadnjih sej obravnaval poročilo o delu republiške kmetijske inšpekcije. Ob tem je ugotovil, da je kmetijska inšpekcija za občino Ptuj ustrezno organizirana v medobčinskem organu, vendar so menili, da bi v bodoče morala kmetijska inšpekcija bolj sodelovati z drugimi občinskimi organi. Le s stalnim medsebojnim sodelovanjem bo moč uspešno uresničevati določene ukrepe, ki jih sprejema občinski izvršni svet, komiteji in drugi organi.

PRI KLINČEVH IMAJO 20 PUJSKOV

V svinjskem hlevu Klinčevih v Spuhlji 25 se je prejšnji mesec zgodilo zares nekaj nevsakdanjega. 20. aprila zvečer je dveinpol leta stara svinja ob skrbni pomoči gospodinje Angele Klinc skotila kar 20 puijskov. Tega ni nihče slutil, čeprav je ista svinja skotila prvič 11, drugič pa 16 puijskov, kar je že precej. Po navadi skoti svinja od 10 do 15 mladčev, včasih tudi več; pa je že prava redkost in, kot pravi gospodinja Angela, je bil začuden tudi sam živinozdravnik, ki je puijskom že naslednji dan vcepil vitaminski serum.

Za ta nenavadni dogodek smo zvedeli že dva dni zatem, pa nas je gospodinja vljudno odslovila, češ, naj se ne prenačimo, saj ne vemo, če bodo vsi preživel. Pa so, prav vseh 13 puijskov in 7 puijsk je pridno ležalo



Zares prijeten je pogled na tako številno »svinjsko družino.«

ob »materie« v lepo urejenem in s svežo slamo nastlanem hlevu, ko smo se točno mesec dni po tem ponovno ustavili pri Klinčevih.

»Veliko truda je vložila Angela, da jih je obdržala«, pravi trden glas Marka Klinca, ki ga tod daleč naokoli poznajo kot sedlarja in tapetnika ter odličnega izdelovalca kurentovih oprav. Težave so, pravi, pri dojenju. Svinja ima samo 15 seskov, puijskov je pa 20. Tako jih spustijo enkrat k svinji le 15, pet pa jih počaka na zadnje. Sedaj se že posladkajo z otrobi, z boljšo hrano, z zrnjem ... Upamo, da bodo kmalu zrasli v velike mesnatne svinje in da bodo njihovi potomci enako plodni.

M. Ozmec

NAVODILA VINOGRADNIKOM

V večini vinogradov letos rdeči pajek ni povzročal večjih težav, zato o njem nismo posebej obveščali. Priporočamo, da temeljito pregledate vse vinograde in proti rdečemu pajku škropite le tam, kjer je to res nujno. Glede na to, da je večina sort dosegla fazo, ko so mladice dolge 5 do 15 cm, in glede na pogoste padavine v maju, bi priporočali škropljenje proti rdečemu listnemu ožigu vsaj v tistih vinogradih, kjer se po izkušnjah ta bolezen rada pojavlja. Enako opozarjamo na to, da je nujno v tem času škropiti proti oidiju v takih vinogradih, kjer se ta bolezen trdovratno ponavlja.

Proti rdečemu listnemu ožigu priporočamo: 0,2 % antracol, 0,25 % dithane 45 ali 0,25 % folpet ali faltan, oz. 0,2% mycodifol. Zadnja dva sta priporočljiva zlasti na sortah, kjer se rada pojavlja tudi siva grozdna plesen na kabrnkih in mladica. Proti oidiju lahko dodajate 0,3 % cosan ali 0,05 % bayleton.

Če je potrebno škropiti tudi proti rdeči sadni pršici (rdečemu pajku) priporočamo dodatek plictrane, neorona ali klethana.

V času med 11. in 13. majem je v večini vinogradov prišlo do prve primarne okužbe po peronospori. Glede na ne preveč toplo vreme bo najbrže prva inkubacijska doba trajala vsaj 7 do 10 dni. O pravem času škropljenja proti peronospori bomo še obvestili. Običajno pričnemo škropiti, ko imajo mladice vsaj 40 cm, če ni prej nujno glede na primarno okužbo. V primeru škropljenja proti rdečemu listnemu ožigu pa bo fungicid sicer tudi deloval proti peronospori in bi lahko preprečil primarne okužbe.

Enako bomo obvestili o pravem času za zatiranje grozdnih sukačev. Zdaj še ni čas, je še mnogo prezgodaj in bi bilo vsako dodajanje insekticidov povsem nepotrebno in morda celo škodljivo.

Strokovna služba Kmetijskega zavoda Maribor

@metalka

TOZD prodaja
PRODAJNO SKLADIŠČE-PTUJ, Rogozniška 7

kmetovalci

stvari dotrajajo, čas pa je dragocen

zato smo vam v Metalki v Ptuj na Rogozniški cesti 7 priskrbeli poleg ostale kmetijske mehanizacije

vse rezervne dele za CREFINA vakumske cisterne za gnojevko vseh velikosti. Se priporočamo!





Mlajši so z zanimanjem opazovali starejše ob oblikovanju kolone (foto I. kotar)



Vesel konec male šole (foto I. kotar)

Minimaturanti

V prireditvi ob Dnevu mladosti so se vključili minimaturanti vzgojnovarstvenega zavoda Ptuj iz vseh njegovih enot. Ob zaključku male šole so se zbrali pred enoto Med vrti 1. enotno oblečeni za to priložnost, s transparenti, piščalkami — skratka, pravi maturanti v mini izvedbi. Dobro razpoloženi so se v spremstvu vzgojiteljic odpravili po ptujskih ulicah in se ustavili pred Mercatorjevo blagovnico. Ploščad je bila polna otrok, saj so se minimaturantom, ki so zbranim občanom zapeli nekaj pesmi, pridružili tudi otroci mlajših skupin. Ob povratku so se ustavili tudi na ptujskem gradu.

I. kotar

Slovesnost v Žetalah

V počastitev Dneva mladosti so v petek 22. maja v Žetalah pripravili in izvedli proslavo s kresovanjem in baklado. Krajanje so se v precejšnjem številu odzvali vabilu osnovnošolcev in mladincev, ki so popoldan izvedli športna srečanja ekip iz krajevne skupnosti, zvečer pa kulturni del in kresovanje.

Tekst in foto: I. kotar



Zbranim je uvodoma spregovoril Jože Krivec, predsednik OO ZSMS



Prisrčen kulturni program so izvedli učenci osnovne šole, z recitalom pa so se jim pridružili člani organizacije mladih



Kres (postavili so ga osmošolci, visok je bil kar 7 metrov) so prižgali z 88 bakljami, ki so jih v sprevedu prinesli na prizorišče proslave.

OB DNEVU MLADOSTI V DORNAVI

Odkrili kamen ob Titovem drevesu

Med slovesnostmi širom ptujске občine naj omenimo prireditve pri osnovni šoli dr. Franja

Zgeča v Dornavi, kjer so zbrani učenci in učitelji te OS v počastitev dneva mladosti odkrili kamen ob spominskem Titovem drevesu.



Zbranim je ob spominskem Titovem drevesu govoril ravnatelj Franc Predikaka.

POLJČANE

Mladi ponovno začeli z delom

Po daljšem premoru so mladi, združeni v OO ZSMS Veleprodaja in Maloprodaja iz Poljčan ponovno pričeli z delom. Svoje aktivnosti usmerjajo na več področij. Posebno pozornost posvečajo organiziranju prireditve ob vseh pomembnejših praznikih, sodelovanju v akcijah, ki jih organizira OK ZSMS Slovenska Bistrica in tudi skrbi za lepše okolje.

Na področju kulturne dejavnosti se prav te dni vključujejo v številne prireditve in srečanja ob Dnevu mladosti. Med delovnimi akcijami so najbolj uspeli akcije čiščenja okolja v naselju Poljčane in zbiranje odpadnega papirja, zbrali so kar 5 ton tega materiala. Sredstva od prodanega papirja bodo namenili za poživitev dejavnosti organizacije.

Spoznanje, da je od velikega števila mladih v kolektivih Veleprodaja in Maloprodaja aktivnih nekaj nad 30 nalaga tej OO ZSMS nalogo vključevanja novih članov. Med pomembne dejavnosti, ki jih čakajo uvrščajo tudi organizacijo pogovornih-mladinskih ur, kjer se bodo dogovarjali o problemih, s katerimi se srečujejo mladi pri študiju in ob delu.

Mladi iz Poljčan se dobro zavedajo, da so kultura, šport in rekreacija med vrstniki najbolj priljubljene aktivnosti, nato bodo razvoju teh posvečali posebno pozornost.

Viktor Horvat

Obiskali smo na domu bolehe in nepokretne prostovoljce borce za severno mejo 1918—1919

Na območju ptujске občine imamo še 38 živih članov prostovoljcev borcev za severno mejo 1918—1919. Obisk je potekal tako: Biš, Polenšak, Tibolci, Moškajnci, Mezgovci, Formin Muretinci, Meje, Cirkulane, Lancova vas, Stoperce, Čermožiše in Cirkovce. In tako smo obiskali 11 bolehnih borcev. Prevozili smo prek 200 km. Našli smo zelo bolane in v slabem stanju, ki so že več let priklenjeni na posteljo. Vsakemu članu borcu, ki smo ga obiskali, smo dali skromno pomoč 200 din, in to iz naše ročne blagajne, kjer smo pritegli denar.

Vsi so bili obiska zelo veseli in so nas prosili, da jih naj še pridemo obiskat, to smo jim tudi obljubili, če nam bo mogoče ali zdravje dopuščalo. Ta obisk je bil za nas zelo naporen, ker vsi trije, ki smo obiskali smo že strari prek 84 let. Srečo smo imeli, ker je bilo tisti dan lepo in sončno.

Ta obisk so opravili, v soboto 16. maja: Konrad Krajnc, predsednik, Franc Ris, tajnik in Alojz Vidmar, odbornik.

Izboljšanje električnega omrežja

Za naložbe pri širitvi in obnovi električnega omrežja so v TOZD Elektro Ptuj letos namenili 37.390.000 dinarjev. S temi sredstvi bodo zgradili 11 kilometrov 20 kV daljnovodov in kablovodov, 15 kilometrov nizkonapetostnega omrežja in 20 transformatorskih postaj s pripadajočimi 20 kilovoltnimi priključki ter ustreznimi vključitvami v nizkonapetostno omrežje.

Na območju občine Ormož bodo zgradili transformatorski postaji v Osluševcih in Pavlovskem vrhu, na območju občine Ptuj pa v Štukih, Mejah, Podlehniku, Trčcu, Dražencih, Sovičah, Dornavi, Bukovcih, Turškem vrhu, Gruškovcu, Nadolah, Krčevini pri Vurberku, Majšperku, Podvincih, Vidmu, Pristavi in Zagojčih. Zraven navedenih pa še transformatorsko postajo v Dubravi pri Zavrču v SR Hrvatski.

Koncem aprila so zaključili dela pri izgradnji poslovne stavbe ob Ormoški cesti in tako imajo sedaj vse prostore na enem kraju.

Za objekte, ki so pomembni za krajevne skupnosti (transformatorske postaje, priključni daljnovodi in obnove nizkonapetostnih omrežij), je sistem sofinanciranja ostal enak kot prejšnja leta. Krajevne skupnosti tako prispevajo okrog 30 odstotkov predračunske vrednosti objekta, ta udeležba pa je lahko v denarju, delu, materialu, odvisno seveda od posamezne krajevne skupnosti.

I. kotar



Trafo postaja in obnova omrežja v Halozah (foto z. kodrič)

OTVORITEV NOVEGA ŠPORTNEGA IGRIŠČA V KS „OLGA MEGLIČ“ PTUJ

Primer dobrega sodelovanja med šolo in krajanje

V krajevni skupnosti »Olga Meglič« je bilo minulo nedeljo izredno slovesno. Ob prisotnosti mladine, krajanov, vojakov ptujске vojašnice in gostov, so svečano predali namenu mladinsko športno igrišče, ki je zmagala sodelovanja med telesno-kulturno skupnostjo, osnovno šolo »Olga Meglič« in krajevno skupnostjo »Olga Meglič«. Pri gradnji igrišča so se mladi izredno angažirali, pomagali so jim tudi vojniki ptujске vojašnice; skupno pa so opravili čez 400 prostovoljnih delovnih ur.

Zbranim je ob tej priložnosti govoril Jože Vrbnjak, predstavnik zveze borcev na terenu in poudaril pomen skupnega sodelovanja ter nove pridobitve. S tem pa načrtov še ni konec, v krajevni skupnosti so pripravljene, da do 8. avgusta uredijo dodatna igrišča in sicer za balinanje ter otroško igrišče za domom, kot tudi obnove doma krajanov.

S kulturnim programom obogatena slovesnost, v njem so sodelovali mladi krajevne skupnosti, vojniki ptujске vojašnice in učenci OŠ »Olga Meglič«, je zelo uspela. Poseben prizvok ji je dal še svečan sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo.

Mladi so se na proslavi oddolžili tudi vsem, ki jim pri njihovem delu pomagajo, kot tudi vsem, ki so jim pomagali pri uresničitvi načrta ureditve mladinskega športnega igrišča. Priznanje so prejeli Željko Sarič, vojniki ptujске vojašnice in Vili Pšeničny.

V zaključnem delu otvoritve športnega igrišča, so se v rokometu pomerili mladi krajevne skupnosti »Olga Meglič« in vojniki ptujске vojašnice. Za tem pa je za veselo razpoloženje poskrbel zabavni ansambel ptujске vojašnice.

MG



Novo športno igrišče je pomembna pridobitev

foto: L. Kotar

Ustanovljeno področno združenje folklornih skupin za podravsko-pomursko regijo

Ze lansko leto je bilo na območju Slovenije ustanovljeno republiško združenje folklornih skupin. Da bi delo, ki so si ga zastavili boljše steklo, so se odločili za ustanovitev področnih združenj. Tako je bila minula sobota v Obrežu, občina Ormož, ustanovna konferenca združenja za podravsko-pomursko regijo. Le-ta zajema občine Maribor, Lenart, Slovenska Bistrica, Ptuj, Ormož, Ljutomer, Gornja Radgona, Murska Sobota in Lendava. Skratka območje kjer je izvirna folklorja še močno prisotna.

Osnovna naloga združenja je, da na svojem območju nudi folklornim skupinam strokovno pomoč, opravlja izmenjavo izkušenj med skupinami, pomaga

in razvija založniško dejavnost in pomaga pri drugih delih iz folklornega področja.

Gostiteljica ustanovne konference je bila Zveza kulturnih organizacij Ormož, ki je konferenco zelo skrbno pripravila. Od 52 vabljenih delegatov se je konference udeležilo kar 49, s čimer so le-ti že pri ustanovitvi potrdili, da bodo resno prišli za delo.

Za predsednika združenja je bil izvoljen Anton Brglez iz Cirkovce, za predsednika izvršnega odbora pa Metod Spur iz Maribora. Sedež združenja bo v Mariboru.

OP

ORMOŠKE MESTNE PRAVICE

Druga maja je minilo 650 let od časa, ko je Ormož dobil pravice in svobodo avtonomnega mesta. Takrat sta Herdegen Ptujski in njegov brat Friderik podelila prebivalcem Ormoža (HOLLERMUES) vse pravice in svobode, kakor jih imajo meščani v mestu Ptuj. Listino je poleg izdajateljev overilo še enajst prič, med njimi pisar in sodnik mesta Ptuja, vitez Wulfing iz Ormoža, Herman, sodnik v Ormožu in Gregec, ormoški meščan. V listini Ptujski tudi obljublja, da bodo kasneje izdali prave mestne pravice — statut.

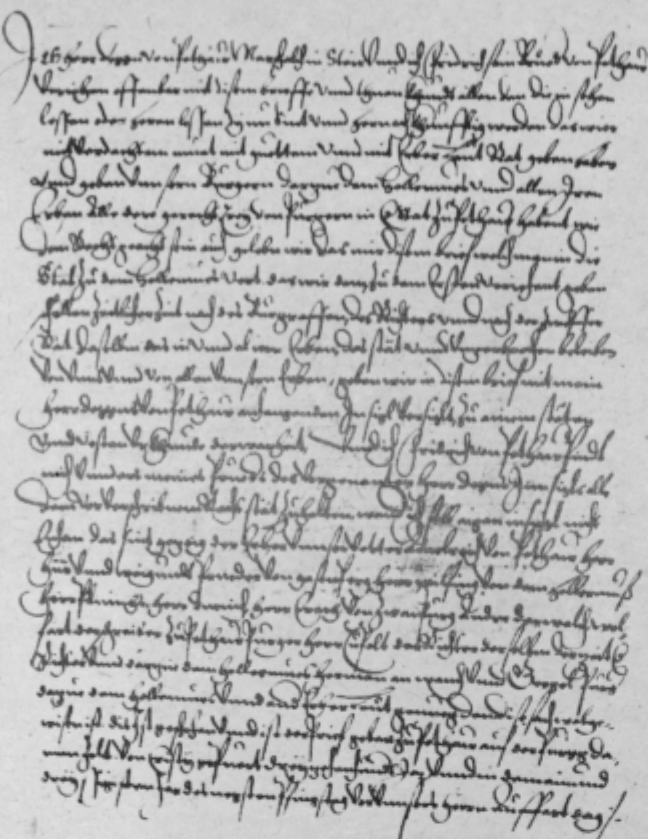
Vzroki, da je Ormož dobil take pravice in da so tekle tudi priprave za izdajo statuta mesta, niso toliko odraz gospodarske moči mesta, kot stoji za tem politični vzroki. Kajti gospodarsko Ormož ni bil tako močan kot Ptuj in ni imel tako razvite trgovine. Na to moramo gledati s širšega geopolitičnega aspekta. V Avstriji so vedno bolj močni Habsburžani, bili so tudi že deželni knezi na Štajerskem, ki so bili prav takrat zelo ekspanzivni. S podeljevanjem svojim mestom bi dobili fevdalci (Ptujski gospodje) veliko oporo pri obrambi pred deželnim knezom in bi zavarovali svoje interese — predvsem gospodarske. Kakšne so bile te pravice in kaj so obsegale se da razvideti iz ptujkega mestnega statuta iz leta 1376. Čeprav so te pravice šele takrat zapisane, so bile v veljavi že doli pred tem, saj si je meščanstvo že v 13. stol. priborilo mestno avtonomijo. To se izraža predvsem v samostojni upravi in sodstvu, ter v svojevremnem razvoju gospodarstva.

Meščani so bili svobodni, zato jim sodijo po posebnem pravu (Stadtrecht) njihova lastna sodišča. Skupnost vseh meščanov voli svoje predstavnike v mestni svet — dvanajst najuglednejših in najpremočnejših meščanov. Ti iz svoje sredine volijo mestne uradnike in funkcionarje, tudi mestnega sodnika, ki je najvišji uradni mestne samouprave in mestnega sodišča. Mesta so imela običajno pravico samo do nižjega sodstva. Višje kazensko sodstvo »krvava rihta« je spadalo pod oblast deželnega vladarja.

V mestu se smejo ukvarjati s trgovino in obrtjo samo pravi meščani — torej tisti, ki so bili sprejeti v meščansko skupnost. Vanjo je bil sprejet obrtnik ali trgovec, ki stanuje in dela v mestu ali se namerava tam naseliti, če ima v mestu lastno hišo ali jo namerava kupiti. Ob sprejemu se mora tak novi meščan obvezati s posebno meščansko prisego, da bo poslušal mestni oblast, obenem plača tudi poseben prispevek mestni blagajni.

Prebivalstvo mest se je delilo na maloštevilne zastopnike plemstva in duhovščine ter na meščanstvo, ki je predstavljalo

sloj obrtnikov in trgovcev. Mestni proletarijat so sestavljali ljudje brez lastnih nepremičnin; hlapci, dekle, dninarji in druga služničad. Bili so osebno svobodni, če so eno leto nemoteno živeli v mestu »die Stadtluft macht frei«.



Listina iz leta 1331, 2. maj »Ich Herrege von Pethaw Marschal in Steier...«

Potrditev pravic mesta Ormoža zasledimo spet leta 1486, zapisane v u-barju. Mestu je potrjeno samostojno sodišče, lastno ozemlje in vse pravice nad njim. Izmed sebe si volijo in postavljajo sodnike, vendar s privolitvijo in vednostjo gospodstva. Za gospodarski dvig obrtnega in obmejnega mesteca je poskrbel takrat novi mestni gospod Jakob Sekeli z novimi letnimi sejmi. Leta 1497 je namreč cesar Maksimilijan podelil sodni-

ku in meščanom mesta Ormoža dva navadna letna sejma na dan Marije Magdalene in na dan sv. Martina.

Številni zapisi in poročila nam pričajo o bojih mesta Ormoža za samoupravo, o dolgotrajnih in trdovratnih sporih in pravicah, ki

vmešavali v volitve mestnega sodnika, kratili meščanom njihove pravice in jim vsiljevali nove obveze in dajatve. V tej pravdi je mesto zmigalo, saj razsodba pravi: »Glede volitev mestnega sodnika naj meščani po starih izročilih vsako leto iz svojih vrst izvolijo dva moža in njuni imeni sporočijo ormoškemu gospodu v potrditev. Enega od teh mora graščak sprejeti in potrditi za sodnika«. Tudi v vseh ostalih spornih zadevah, kot je sprejem meščanov in potrditev meščanskih pravic glede davka, mostnine, odnosa grajskih službenecov do meščanov in podobno, so bile mestu potrebne vse stare pravice.

Tudi v 17. stoletju zasledimo cel kup pritožb mesta na račun mestnih gospodov. To je obdobje, ko so mestna gospodarska propadala, ker s svojimi predpisi in omejitvami obrti in trgovine niso bila več konkurenčna. Mestni gospodje so zahtevali vedno večje dajatve, mesto pa tega ni zmoglo, ker se je gospodarsko prepočasno razvijalo.

Proti koncu 18. stoletja je z novimi političnimi in upravnimi reformami stopilo v ospredje vprašanje, kako urediti položaj mest, ki so že od srednjega veka imela svoje posebne pravice, a so jih brez sprememb ljubosumno čuvali. Za Ormož je bilo že določeno, da izgubi pravice nižjega sodstva in da postane popolnoma odvisen od novega politično-upravnega oblastva. Vendar se Ormožanci niso vdali. Leta 1796 je bilo ugotovljeno, da ima Ormož možnosti za organiziranje novega magistrata s šolanimi uradniki. Končno je 1803. mesto doseglo pravice samostojnega magistrata. Novi magistrat (župan, mestni tajnik in trije svetovalci), je bil zaprisežen pred predstavnikom gospostva Ormoža. Razni spori in pravde z mestnimi gospodi so trajale do leta 1848, ko tudi Ormož doživi nacionalno prebujenje, ko Slovenci dvignejo glave in postavijo svoje zahteve na popolnoma drugačne in nove temelje. Od takrat dalje ne govorimo več o bojih za stare mestne pravice, temveč o boju Slovencev proti izkoriščevalskim in narodno nasprotnim tujcem.

Ivan Lovrenčič

KUPUJEMO MANJ KNJIG?

Da, precej manj kot v preteklem letu, so povedali v knjigarni Mladinske knjige v Ptuj. Pozna se, da so življenjski stroški višji, zato bralci raje zahajajo na Ljudsko in študijsko knjižnico. V knjigarni prodajo precej manj leposlovnih del, pa tudi strokovna literatura ne gre v prodajo tako kot prejšnja leta. Po slednji segajo bolj organizacije združenega dela, pa še te le po tisti literaturi, ki je neobhodno potrebna. Leposlovne knjige prodajajo v večini na obročno odplačevanje, saj je treba za knjige v slovenskem jeziku odšteti kar lep kupček denarja.

V knjigarni Mladinske knjige so v zadnjem času

prodali več leposlovnih del tujih avtorjev, v tem mesecu pa predvsem različne knjige o življenju in delu predsednika Tita, medtem ko je med domačimi avtorji med bralci trenutno največ zanimanja za Rožančevim delom Metulj. In še to so povedali v ptujski knjigarni, da večina kupcev kupuje knjigo za darilo, manj je takih, ki kupujejo zase, ker radi berejo in dobro knjigo želijo imeti v domači knjižni omari. Sicer pa prodajalke v knjigarni rade postrežejo tudi z nasvetom, katera knjiga je za določeno starost primerna, predvsem pa priporočajo bralcem dela s kvalitetno vsebino.

N. D.

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE



Izdela domačega platna spada med najstarejše in najbolj razširjene obrti. Pri nas je bilo tkanje zelo razvito in se je dolgo obdržalo. Preja je ena od faz pri izdelavi domačega platna. Lan in konoplja se morata najprej pripraviti: po trganju najprej nekaj časa odležita, potem pride na vrsto sušenje, obdelava na trlicah in stopah. Tako dobljena preja se prede na kolovratih. Kolovrat je sestavljen iz več delov in varira v oblikah. Glavni sestavni deli so: stojalo »ruše«, kolo, stopalo »nagaunca«, vilica in »špulca« na katero se navija nit. Preslica stoji samostojno ali pa se zatakne na kolovrat. Preja se pritrdi na preslico, z vrtenjem se suče nit. Sprejena nit se toliko časa previja in beli, dokler niso pripravljene klopke za tkanje na statvah.

Smiljan Peter-Marčec



Predica, 1962,

foto: L. Bras, št. fototeke: 530.

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (24)

Kandit se popravlja

Pred časom smo v Jezikovnem razsodišču opozorili na nemogočo slovensčino tovarne Kandit iz Osijeka v navodilu, ki ga prilaga svojim izdelkom. Zdaj nam je direktor tovarne poslal opravičilo, češ, da je bil rok za tisk navodila kratak in da so se zanesli na človeka, ki živi pri njih, in mislili, da zna dobro slovensko. Ker pa so se kupci iz Slovenije zelo zgražali zaradi mrcvarjenja slovensčine, je dala tovarna natisniti nov prevod.

Navodilo je res na novo natisnjeno, tudi prevod je nov, vendar še zmeraj preveč pomanjkljiv, da bi bil v čast tovarni in primerna reklama za njene izdelke med slovenskimi odjemalci.

Ker pa si tovarna Kandit očitno želi prodajati svoje izdelke z neoporečnim slovenskim besedilom, smo navodilo jezikovno še izboljšali in ga poslali v Osijek, naj ga natisnejo namesto prejšnjih dveh.

Vsak madež in vsaka smet slovensčini škodujeta, zato si bo Jezikovno razsodišče še naprej prizadevalo opozarjati tudi na drobne in na videz nepomembne napake in malomarnosti, saj s tem širi krog jezikovno budnih, da se v vseh nas krepki čut za jezik in zavest dolžnosti do njega.

O prebujenem čutu za dolžnosti do jezika nam priča tudi to, da večina prizadetih — tako kakor Kandit — rada popravi in odpravi pomanjkljivosti.

Razsodišče vabi vse posameznike, društva, organizacije in vse druge, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predlože in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov: Sekcija za slovensčino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7. Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

(3. nadaljevanje)

Jože Lacko ni prišel več k zavesti, po desetih dneh je za vedno zaspal. V zgodnjih jutranjih urah so ga pazniki v odedo zavitega odnesli iz celice na dvorišče zaporov in ga odložili ob zidu studenca nasproti okna moje celice. Paznik Pihler mi je povedal, da je slišal razgovor med gestapovci in da njihovemu šefu Hubi ni bilo prav, da so do smrti pretepli Jožeta Lacka. Kdo ve kakšne načrte je še z njim imel šef gestapa. Hube je bil namreč eden od visoko policijsko šolanih gestapovcev v Ptuj in kdo ve, koliko muk, trpljenja in ponižanj je imel pripravljenih še za Jožeta Lacka.

Ko so po zaslugi izdajalca gestapovci ujeli Lacko, so zaprli tudi njegovo 80 letno mater, ki ji je bil Jože edinec. Bila je močna, precej velika in kljub njenim visokim letom zravnana žena. Tisto jutro, ko je njen sin Jože ležal že mrtve ob zidu dvorišča, so jo gestapovci zelo zgodaj spustili na dvorišče zaporov, da se je lahko po dvorišču sprehajala. Opazovala sem jo skozi okno, menda so jo opazovali tudi gestapovci, videla sem, kako se ji oči pogosto ustavljajo na truplu, ki je tam ležalo zavito v odedo — koco. Mislila sem, da bo odgrnila koco in pogledala, kdo je v njej zavil, vendar tega ni storila. Prav gotovo so se ob tem naslajali gestapovci, da bi opazovali, kako bo reagirala mati, ko bo na dvorišču zagledala svojega mrtvega sina. Čež kak uro je prišel gestapovec in jo odpeljal nazaj v celico. Lackova mati je bila srca zdrava, vendar je bila močno naglušna.

Krog enajste ure je prišlo na dvorišče precej gestapovcev, med njimi je bil edini Ptujčan, zobozdravnik Reich. Izhajal je iz ugledne slovenske družine, njegov oče je bil šolski upravitelj in znan domoljub, sin pa kulturbundovec in prijatelj gestapovcev, ki si je skupaj z njimi ogledoval v koco zavito truplo Jožeta Lacka. Kmalu za tem je paznik na stečaj odprl vrata, ki so vodila na dvorišče zaporov in delavec je pripeljal voz s kripo za prevoz gramoza. Gestapovci pokličejo paznike, ki so s pomočjo komunalnega delavca spravili v koco zavito truplo na voz. Ker je bil Jože Lacko precej težak mož, so se morali precej truditi, da so spravili truplo v kripo. Dobro se še spominjam, da so iz kripe molele boste noge. Konji so potegnili in voz je odšel iz dvorišča, gestapovci so vse to opazovali in se glasno krohotali, vse dokler paznik ni zaprl vrat dvorišča. Glasen smeh in krohot gestapovcev je kar odmeval po dvorišču zaporov. Vse to me je močno prizadelo in pretreslo.

Zelo me je tudi prizadelo, ko mi je paznik povedal, da so v zapore pripeljali dva ujeta partizana slovenskogoriške čete in to mladega fanta Čeha, ki je bil organist, doma iz Slovenskih goric in Pukšiča, ki je bil delavec v opekarni Zabjark, prav tako doma iz Slovenskih goric. Paznik Pihler mi je povedal, da so ju zaprli v celico v drugem nadstropju in da ju hodijo v celico gledat ptujski kulturbundovci, kot da bi ta dva partizana bila neke zveri. Paznik mi je še povedal, da ju gestapovci niso pretepali in da se Čeh v celici zelo

TONČKA SAGADIN-ZENKA

Ilegalni ujetniki

čudno vede, baje si žvižga in poje, dočim je bil Pukšič bolj zaprt vase. Paznik mi je tudi povedal, da jima gestapovci dajejo cigarete, klobase in časopise in da Čeh zelo dosti govori.

Osebnost teh dveh partizanov slovenskogoriške čete nisem poznala, ker takrat nista bila zraven na tistem podstrežju opuščene opekarnice v Janeževcih. To, kar mi je povedal paznik, me je zelo, zelo zaskrbelo. Obnašanje Čeha, njegovo žvižganje in petje v celici je bilo zame slabo, da ne rečem grozljivo znamenje. Ko sem čez nekaj dni ponovno vprašala paznika, kaj delata tista dva partizana, mi je povedal, da sta dobila v celico kupe papirja in da sedaj samo pišeta. Povedal je še, da ju gestapovci obiskujejo, jima prinašajo cigarete, ogledujejo in ocenjujejo njune rokopise in da so videti z njima zadovoljni. To je bila zame zopet slaba, zastrašujoča novica.

Res, ni minil niti dober mesec po tem, ko je padla Slovenskogoriška četa, ko so ljudje že mislili, da je stvar končana in da ne bodo izvajali represalij, so se na območju Slovenskih goric začele množiti aretacije. Nekega jutra mi pri razdeljevanju hrane paznik Pihler pove, češ, danes smo pa sami v zaporu, ker da so se zjutraj ob svitu vsi gestapovci odpeljali z

osebni avtomobili, za njima pa prazni kamioni v Slovenske gorice. Pove še, da je zjutraj, ko je prišel v službo, srečal gestapovca in ob njem Čeha, ki je bil tudi v gestapovski uniformi, oba sta sedla v osebni avtomobil in se odpeljala. Taki se je dogajalo več kot teden dni. Vsako jutro so se gestapovci odpeljali s Čehom in Pukšičem na lov za ljudmi v Slovenske gorice, zvečer pa so se vračali s polnimi kamioni aretiranih ljudi. Vsakič jo pred zaporom nastal strahovit krič, jokanje, vmes pa kričanje gestapovcev »los, los!«, uboge ljudi so kar s škornji suvali v celice in jih zmerjali z »vindiše šveine, ferdamte pakaz, ferdamte banditen, vindiše hunde« in še in še. Predno so jih pahnili v celice, jih je vsak dobil še z bikovko po hrbtu.

V našo celico, kjer smo prej bile tri ženske z dvema pogrado, so sunili še štiri kmetice iz Slovenskih goric. Paznik mi je povedal, da so iz Slovenskih goric pripeljali okrog 80 do 100 ljudi in so z njimi popolnoma napolnili vse celice v zaporu. Nekaj starih zapornikov so zaradi tega baje morali premestiti na Borl, ker je v zaporih bilo premalo prostora za vse aretirance. Bilo je joka in kričanja v prostorih zaporov, da se je človeku od bolesti krčilo srce. Zlasti še, če si vedel, da ti ljudje niso zakrivali drugega kot

to, da so ljubili svojo zemljo, svoj jezik in dali partizanu kos kruha ali zatočišče za eno noč.

Tiste štiri kmetice, ki so jih prignali vmojo celico, sploh v življenju niso okusile drugega kot garanje od jutra do večera na svojih kmetijah. Bridko so jokale, še sama sem z njimi zajokala, zlasti še, ko mi je, okrog 30 let stara žena povedala, da se piše Fras in da so jo odrgli od doma od treh malih otrok. Nobeden od njih še ne hodi v solo, doma da jih je pustila brez varstva. Pripovedovala je, kako so se je otroci oprijeli in kričali — mama, mama, ko jo je gestapovec suval na kamion. Povedala je, da so tudi njenega moža aretirali in je prav tako v tem zaporu. Pozneje, po vojni sem zvedela, da so oba — moža in žena Fras, ustrelili kot talca.

Tudi druge kmetice so jokale, vse so doma pustile male otroke, le da so nekatere imele doma še starše, ki so prevzeli v varstvo otroke, kljub temu pa so bridko jokale. Pripovedovale so, da jih je z gestapovci prišel iskat tudi Čeh, ki je imel brzostrelko in je po vaseh s prstom kazal gestapovcem hiše, v katerih so se kdaj zadrževali partizani. Povedale so tudi, da jih je Čeh, enako kot gestapovci in policisti, suval s škornji na kamion in nad njimi kričal, kar po slovensko »prasice«.

Naslednje dni, ko so te ženske klicali na zaslivanje, sem jih ves čas bodrila in učila, kako se naj zagovarjajo. Trdno sem jim zabijala, da naj ja nič ne priznajo, da naj bodo močne, da se naj zadržijo junaško. Že pred osmo uro

so začeli posameznice, tudi iz moje celice klicati na zaslivanje, drugo za drugo, nazaj pa dolgo nobene ni bilo. Šele popoldne po drugi uri so s pomočjo paznika posamezne komaj prilezle nazaj v celico, izrpane, pretepe, polne podpludb. Na moje vprašanje, če so dejanja tajile, so mi s solzami v očeh govorile: »Saj smo sprva tajile in bile zato tudi tepene, toda kako naj tajimo, ko pa nam je gestapovec potem vse sam naprej povedal in dejansko je tako tudi bilo, vse vejo, kdaj in kje so bili partizani pri nas, kje so spali, kaj sem partizanom skuhalo, vedeli so celo, kaj smo se s partizani pogovarjali tedaj, ko so bili pri nas. Vse kar se je pri hiši dogajalo in govorilo, vse vedo gestapovci...« Nadalje so pripovedovale, da so jim gestapovci govorili, da jim je vse to o njih povedal sam Lacko, da jih je spravil v nesrečo itd. Uboge neizkušene ženske so temu nasledile... Kar ostrmelala sem nad to gestapovsko podlostjo in začela žene prepričevati, da to ni res in jim opisala, kaj se je dejansko zgodilo z Lackom. Žene so me potem nekaj časa začudeno gledale in končno le spoznale, da so nasledile gestapu.

Šele takrat, ko sem slišala, kaj vse gestapovci obdolžujejo Lacko, sem razumela paznikove besede, ko mi je povedal, da šefu gestapa Hubi ni bilo prav, da ju gestapovci že prvi dan do smrti pretepli Lacko. Se z mrtvim Lackom je gestapo špekuliral, kaj vse bi šele počenjali, če bi bil živ. Resnica je, da tisto, kar so gestapovci govorili ženam, da so zvedeli od Lacka, so dejansko zvedeli od Čeha in Pukšiča.

Konec prihodnj

MODNA KREATORKA VERA SVETUJE

Kopalna oprema

V zadnji rubriki smo se pogovarjali o rekreacijskih oblačilih. Ker se čas ni bil primeren za plavalni trim, sem namensko tovrstna oblačila izpustila. Zdaj pa se bliža čas, ko se bomo začeli kopati, saj so naše domače toplice bile že nekaj dni odprte. Verjetno je še prerano za mnoge izmed nas, vendar kopalke si lahko že priskrbimo in tudi vse ostale rekvizite.

Kot vsa leta nazaj velja tudi letos nenapisano pravilo, da so enodelne kopalke primerne za močnejše postave, dvodelne pa za vitkejšje. Zato si oglejmo nekaj modelov kopalke in ostalih kopalnih pripomočkov.

Kopalke so takšne kot lani ali že kar nekaj let nazaj, le da so bolj pastelnih barv, katere letos narekuje moda.

Kopalne halje so še zmeraj široke, dolge ali kratke, ter predvsem tople iz bombažnega frotirja, kateri lepo vpija vlago. Lahko izgledajo kot pelerine, ki se dajo spremeniti v velike brisače za brisanje, ali ležanje na njih.

Se še spominjate, pred leti zelo aktualnih »boršč«. Radi smo jih nosili na potovanja, predvsem pa mladina na izlete. Zdaj so zopet aktualne in sicer kot kopalne torbe. Narejene so iz svetlečega s plastiko prevlečenega platna. Poslikane so z ekzotičnimi motivi.

Klobuki za na plažo so, bodisi s širokimi kraji in

nizkim zgornjim delom, ali pa z ozkimi kraji in visokim zgornjim delom. Drugi po obliki malo spominjajo na safari čelade. Pleteni so iz finih slam, rafij in ekzotičnih trav.

Če radi citate medtem, ko se sončite in nosite očala, da ne bi preveč gubali čela, so zelo zanimiva in aktualna očala s temnimi stekli in svetlimi okvirji, po možnosti v barvi kopalke ali halje. Na vsaki strani so potegnjene malo navzgor, po »mačje«.

In kadar nas je sonce le malo preveč opeklo in je potrebno, da se skrijemo pred soncem, ni pa v bližini dreves, vzemite senčnik. Letošnji so zelo romantični, z volančki, enobarvni ali z drobnimi cvetličnimi motivi.

Čevlji za to sezono so brez pet, zato so tudi za na plažo primerne »balerinke«, »indijanke« ali »špagarice«, z popolnoma ravnimi podplati. Verjemite mi, da so zelo praktični ti čevlji za na plažo, bodisi če je iz peska, kamenja ali skal. Če pa le želite, pa tudi postavijo zdaljšajo, lahko nosite natikače z visokimi petami, le precej visoke in tanke morajo biti.

Rekvizitov je kar precej, upajmo, da bo letošnje poletje tudi radodarno s soncem.

VERA



Kopalni plašč kot pelerina



Velika borša za na plažo



Kopalke so letos pastelnih barv

Način sprejema me je prizadel

V sredo 13. maja tega leta sem okrog 15.45 z rešilec Reševalne postaje Ptuj in napotnico Zdravstvene postaje Majšperk pripeljal v ptujsko bolnišnico ženo Hildo, invalidsko upokojenko, staro 54 let.

Ko sem s pomočjo šoferja spravil ženo v hodnik pred sprejemno pisarno internega oddelka, ni bilo tam razen treh strežnic, ki so čistile prostore nikogar. Kmalu nato je z gornjih prostorov prišla službujoča medicinska sestra, mi vzela napotnico, jo pogledala začela glasno negodovati čes, saj to ne spada k nam pač pa v Celje. Ker je površno pogledala napotnico in videla kraj rojstva Laško.

Na moje pojasnilo, da je žena sicer rojena v Laškem, vendar na našem območju živi že od otroštva, se je pomirila, spravila ženo v sprejemno pisarno, jo slekla, odprla okno in odšla v nadstropje po opravih čes, zdravnika trenutno ni, ima nujne opravke in bo pač treba počakati.

Tako sem čakal dobre trideset ure; ženo je pri odprtem oknu in ker ni bila pokrita začelo zebsti, nato sem šel iskat v gornje nadstropje sestro, da bi ženo vsaj pokrila, če že moramo čakati. Sestra je prišla dol in zaprla okno, pokrila je pa ni. Takoj nato je prišel tudi zdravnik dr. Neudauer, ki je ženo pregledal, se opravičil zaradi čakanja in odredil zdravljenje v infektorskem oddelku.

Službujoča medicinska sestra mi je pomagala spraviti ženo nekoliko do polovice poti, nato je šla

nazaj, čes, da tu gorjo bom že nekako spravil, ona pa da ima nujno delo.

Ko sem ženo spravil v sprejemnico infektorskega oddelka, sta bili tam dve ženski. Sedaj ne vem več ali medicinski sestri ali strežnici. Pokazali sta kopalnico, čes, naj se sleče. Ker sem skozi priprta vrata videl, s kolikšno težavo se slači, sem vprašal, če ji lahko pomagam. Odgovorile so, da notri nimam kaj iskati, ker da so zato one tu. Pomagala ji pa seveda ni nobena. Nato sem odšel.

Moram povedati, da sem ob takem postopku bil zelo razočaran. Sestra na internem oddelku me je obsodila celo za pijanega, saj me je tudi vprašala zakaj imam tako kalne oči. Ko sem ji rekel, da bi ona tudi imela kalne oči, če cele noči ne bi spala, podnevi v službo, pa še delala kar je pač treba opraviti v hiši in okrog nje, je bila tiho.

Žena Hilda je preživela svojo mladost v Stogovcih pod Ptujsko goro. Oče Franc Super je bil slep in kot tak okupatorjevi soldateski ni bil ravno sumljiv. Zato so aktivisti Osvobodilne fronte pri njem uredili takozvano »Lackovo tehniko«, kajti vsi pri hiši od najstarejšega do najmlajšega so tesno sodelovali z borci NOB, vendar je to zgodba zase in ne spada v ta sestavek.

Od osebj v zdravstvu pričakujem nekoliko več humanega postopka ob sprejemu, ker je vsak bolnik že samo s tem, da je bolan zadosti prizadet.

Stanko Žerak

„Kdo leži tukaj, mami?“

Stojimo pred gomilo, ki je posuta z drobnimi cvetkami in belimi svečami. Lani je bilo težko, toda letos, ko minevata dve leti je še huje. Letos, ko se poslavljamo od šole, te najbolj pogrešamo, Irena.

Nemo in tiho si odšla od nas in nikoli se ti ne bo izpolnil življenjski cilj. Nikoli ne boš stopala po cesti, ki bo kmalu odpeljala v svet vse nas, tvoje sošolke. Vsaka od nas si bo izbrala svojo pot, le ena potka bo prazna, le en cilj ne bo nikoli dosežen. To je cilj, ki si ga želela doseči ti.

Kako žalostne so cvetke na tvoji gomili. Ti drobni cvetovi so klonili k tlom. Zdi se, da je te cvetove sram pred nami, pred svetom, ker cvetijo prav tu na tvoji prerani gomili. Toda za tvojo smrt niso krive cvetice, ptice, ljudje. Za tvojo smrt je kriva kruta usoda življenja.

Le nekaj dni nas loči še od slovesa. Le nekaj dni še in zaprle bomo dnevnik, ga odložile in začele pisati nov dnevnik. Začele bomo novo življenjsko pot. Čez mnogo, mnogo let bo morda sinko ali hčerka pritekla s podstrešja z zaprašeno knjigo v rokah. »Kaj je to, mami«, se bo slišal otroški glasček. Me pa bomo z mislimi že daleč proč. Ob spominu na šolske dni se nam bo na lice prikrdel nasmeh, toda naslednji hip nam bodo po obrazu tekale solze. Stekle bomo na travnik, nabrale zvončkov, mačic ter jih nesle tebi Irena.

Takrat nas bo otroški glasček spraševal: »Kdo leži tukaj, mami«. To vprašanje bo kot bodica v naša srca. Izjokale se bomo nad belimi cvetovi, svečami, nad tvojo sliko. Med ihtenjem bomo privile otroka v svoje naročje in zbežale. Zbežale bomo daleč, daleč v stran z željo, da naš otrok takšne bolečine ne bi nikoli čutil. Le zakaj moramo me vedeti za to bolečino, zakaj to bolečino občutijo Irenini domači? Zakaj?

SOŠOLKE

Andrej Lukovič

Čas dopustov

Spet prihaja čas dopustov in rekreacijskih poskusov, le ven iz zaprtega prostora užiti potrebnega odmora.

Na morje mnogi bi želeli, na vroči plaži bi se grel, v morski vodi se solili sonca, piva se navžili.

V hribe mnoge vleče še sge kjer gozd šumi in rože cvete, tam se pravi mir prebiva, da oddih se prav uživa.

Turizem sega že med kmete za postrežbo dobro vedno vnete, žgance, mleko in svinino zraven še domače vino.

Ob tem pa v roke, grablje, vile simbole kmečke te idile, za žulje med dopustom bo obilo v jeseni ozimnica plačilo.

Manj časa za nakupe**OPLOTNICA**

V središču krajevne skupnosti Oplotnica so pred nedavnim odprli eno najmodnejših trgovskih hiš na območju občine Slovenska Bistrica. Pridobitev je toliko pomembnejša, ker je skrajšala mnogim pot, ki so jo do pred nedavnim morali krajinj večkrat opraviti, če so hoteli nabaviti tudi najosnovnejše življenjske potrebščine, v Slovensko Bistrico ali Slovenske Konjice. Ob tem so izgubljali dragocene ure. Nova trgovina, ki deluje v okviru Planike iz Slovenske Bistrice je dala možnost, da si v Oplotnici lahko preuredijo tudi nekatere sedanje, zastarele trgovine v specializirane, za prodajo pohištva in drugih materialov.

V zgradbi trgovine so tudi prostori banke, lekarne in zdravstvenega doma, kar je še nova, prav tako težko pričakovana pridobi-



Nova trgovska hiša v Oplotnici.

tev. Oplotničanom so se tako uresničile dolgoletne želje, delati v sodobnejših trgovinah, ponuditi več vrst blaga, kupci pa so si prihranili dragoceni čas. V okviru

trgovske hiše je tudi bife, kjer so na voljo okrepitevne pijače.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

TUDI TAKI POTROŠNIKI SO

Potrošnik je zadnje čase zelo aktualna zadevica. Ker je bilo že toliko napisanega in povedanega bolj ali manj kritično prav z vidika obnašanja našega potrošnika, ne bi škodilo še ta prispevek, ki bo s čisto individualnega stališča osvetlil ta opazovani pojav.

Priložnostno sem izvajala anketo za Agrokomerc iz Velike Kladuše in hkrati propagirala njihove proizvode. Mimogrede, zastoj sem namreč delila majonezo. In ko takole sprašujem anketirance, katere Agrokomercove proizvode poznajo, kako so jim všeč ... dobiš pač različna mnenja in ustvari se ti predstava o splošnem potrošniškem mnenju. Le tisti, ki za ustrezno pripravo hrane nimajo časa oz. ki se hranijo sami (od študentov, vdovcev), kupujejo razne konzerve, juhe v prahu oz. bolj ali manj umetno pripravljeno hrano, ki pa ima prednost hitre priprave.

Menda imajo v nasprotju s pričakovanjem, take tovarne perspektivo, ker nas je ljudi s pomanjkanjem časa vedno več. Na žalost. Vendar se še najde kdo, ki pove, da je doma

pripravljena hrana najokusnejša in da mu še na misel ne pride, da bi odgovarjal na moja vprašanja, pa se je nekako zataknilo. Dobro hranjen moški, srednjih let, zelo kavalirski na pogled, s košaro v roki mi pove, da za Agrokomerc še sploh ni slišal. Skušam mu pomagati, da najbrž ne pogleda kateri proizvod kupuje, ali je to Podravkino ali katerokoli že. Človek pač kupi. Ne, trdi, da sploh ne kupuje pri nas. Čudno ga pogledam, potem po še njegovi prazni košarici. Tudi on pogleda na košaro in se ozre po polnih policah. Razloži, da mleko še kupi, žena mu je ravnokar naročila in maslo. Stopi do založene police, vzame liter mleka in stopi še do police z maslom. Sledila sem mu. Čimprej bi želela anketo končati. Možakar maslo pogleda in prebere: ABC Pomurka. Nezadovoljen je, pravi, da je še edino ptujsko maslo okusno, druga so zanič. Pa le obrača tisto maslo naprej in zasledi napis: Uvoz: HOLANDIJA. Navdušen pograbl maslo, hkrati pa z vso hito razlaga, da to pa ja, Holandija, to pa že. Zasmem se, ne morem drugače. Taisto maslo v minuti

obrnava vsakič drugače in končno zaradi tistega HOLANDIJA, maslo dobi vso veljavo. Pripovedovati mi začne, da njihova družina kupuje v Avstriji, čez mejo skočijo, da dobiš dobro blago, kave, da ni pri nas, saj tako ničesar ni, pravi. In kje bi na bila ta Velika Kladuša, vpraša, ker ni vedel, čeprav je baje vsi prepoznali, toda...

Da, potrošnik takšen in drugačen, kritičen proizvajalec. Včasih je prisiljen kupiti tisto kar mu sploh ne ugaja, vendar pa ga razmere to tlačijo. Takšnih razmer je precej, današnja naglica s pomanjkanjem časa, pomanjkanje dohodkov, pa slabo kvaliteten izdelki proizvajalcev in kaj bi naštevati. To pesti nas vse. No ja upamo, da čisto ekstremnih primerov potrošnikovega nezadovoljstva ni tako veliko. Ni to krivo tudi neko naravno nagnjenje potrošnika, ki bi naj bilo boljše ali pa je naše res tako slabo? Sicer pa so to vedeli že naši predniki, ko so uveljavili rek: »Pri sosedu je kruh boljše!«

**KRATKE VESTI
IZ TGA IN KS
KIDRIČEVO**

Med mnogimi delovnimi organizacijami, ki imajo svoje počitniške domove in tudi zmožnosti v zakupu, sodi tudi DO TGA Kidričevo, ki si prizadeva čimbolj izpolniti želje vseh tistih, ki bi radi porjavili svojo kožo na plažah in lepih plažah ob našem Jadranu. Med drugimi ima DO TGA nekaj počitniških hišic tudi Neresinah in ker je sezona vse bližje, je tja že 14. maja odšlo največ mladincev na delovno akcijo da uredijo okolico počitniških hišic.

Ob tistih, ki že nestrpno čakajo na odhod na morje, pa ne smemo pozabiti tudi tistih, ki si bolj želijo planinskega zraka, nabiranja gozd in gozdnih sadežev. Za take ljubitelje je narava v planinskih krajih več kot primerna. Za gobarje in nabiralec drugih gozdnih sadežev pa so primerni tudi izleti ob koncu tedna.

Ker so zaposleni delavci v DO TRG Kidričevo, (predvsem tisti iz proizvodnje, ki si ne morejo tako privoščiti dopusta ob vsakem času glede na bolniške izostanke in redne letne dopuste), že vrsto let navajeni na enodnevne izlete, kjer se po napornem delu vsaj malo sprostitjo. Zato je tudi letos veliko zanimanje za take izlete v okviru OOS v TOZD.

Kot mnogokje okrog nas se bo tudi v Kidričevem pričela kopalna sezona ob bazenu v Kidričevem. Služba za družbeni standard TGA je že tudi pripravila cenik uslug na bazenu, ki bodo za vsakogar dostopne in možne, medtem pa lahko delavci TGA Kidričevo dobijo v sindikatu TGA vsak dan od 18. maja dalje brezplačne vstopnice za bazen, kar je zelo pohvalno in še malce dokaz za tiste, ki trdijo, da ne vedo zakaj plačujejo sindikalno članarino.

Na četrti seji predsedstva KS SZDL Kidričevo pod vodstvom predsednika Staneta Perka, so člani predsedstva med drugim obravnavali tudi potek akcije „NNNP 81“, ki se bo tokrat odvijala v KS Kidričevo pod motom „GOZDNI POŽAR“. Seveda je pred tem potrebno temeljito seznaniti občane KS o sami vaji in o njenem poteku. Zato so sklenili, da se izvedejo zbori krajanov, na katerih bi naj to temo obravnavali poleg te pa še v nekaterih vaseh KS tudi o ponovitvi referenduma in o podobnih akcijah. Seznanili pa bi naj tudi s statutarnimi spremembami v KS in s planom KS v obdobje se 1981—1985.

Ker se v zadnjem času pojavlja problem neaktivnosti mladinskih organizacij, predvsem po krivici vodstva, so na 4. redni seji predsedstva KK SZDL razpravljali tudi o tem problemu in menili, da je potrebno sklicati morda celo izredno problemsko konferenco. Kritično je še treba omeniti, da se član predsedstva KK SZDL, ki je tudi predsednik aktivna (ali mladinske organizacije ZSMS Kidričevo) ne udeležuje seji predsedstva KK SZDL, na katerih bi lahko rešili mnoge aktualne probleme, kjer bi prav mladina lahko storila mnogo.

France Mešk



Ptujski tekmovalci med tekmo na Trebeliškem



Skupni posnetek vseh tekmovalcev slepih in slabovidnih Slovenije

TEKMOVANJE V MINI KEGLJANJU

Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije je v soboto, 23. maja priredila tretje republiško prvenstvo v mini kegljanju, imenovano tudi »rusko kegljišče«. Prireditelj je bila v počastitev meseca mladosti, priredilo pa jo je društvo slepih in slabovidnih Celje.

Tekmovanje je bilo pri Velenju na idiličnem igrišču Trebeliško, ki je znano tudi po dirkah v motokrosu. Kljub dežju je bilo tekmovalstvo

uspešno. Udeležilo se ga je osem ekip društev slepih in slabovidnih Slovenije.

Prvo mesto je osvojilo Celje s 132 točkami in je tako že drugič osvojilo prehodni pokal. Drugi je bil Maribor s 125 osvojenimi točkami, tretje mesto pa si je priborilo Novo mesto s 120 točkami. Naše ptujsko društvo je zasedlo 6. mesto in je doseglo 107 točk.

Andrej Furjan, član našega društva je v de-

setih metih v A kategoriji prijateljskega srečanja bil najboljši, saj je s 34 točkami zasedel prvo mesto med posamezniki in si s tem priboril tudi medaljo, obenem pa ponovno potrdil, da je res najboljši.

Našim tekmovalcem v mini kegljanju želimo v bodoče še več športne sreče in uspeha.

-Besedilo in posnetki: R. Rakuša

GASILSKO DRUŠTVO SELA

Kupili bodo gasilski avto

V gasilskem društvu Sela so se na letošnjem občnem zboru gotovo med prvimi odločili za uveljavitev načela o kolektivnem delu tudi v društvenem življenju. Izvolili so kolektivno vodstvo in kot rezultat po nekajmesečni praksi, se ta oblika vodenja kar obnese.

Gasilsko društvo v Selah šteje 67 članov, mnogo je med njimi mladincev pa tudi pionirjev, zato se za bodočnost društva ne boji. Tehnično je gasilsko društvo dobro opremljeno, manjka jim edino gasilsko vozilo, zato je nakup tega njihova največja naloga in seveda želja. Akcijo za nabavo gasilskega avtomobila so zastavili zelo resno in že uspeli zagotoviti svoj delež sredstev, zahvaljujoč pomoči krajanov, ki so akcijo dobrodušno podprli. Drugi del potrebnih sredstev so zagotovili s kreditom, ki jim ga je odobrila zavarovalna skupnost Triglav, seveda pa računajo tudi na polovico potrebnih sredstev, ki jih prispeva občinska gasilska zveza Ptuj.

Vozilo, ki bo veljalo skoraj 60 starih milijonov, je gasilec v Selah nujno potrebno, saj je njihov po-

žarnovarnostni rajon zelo velik, pokrivajo celotno območje krajevne skupnosti Dolenja, to so vasi Sela, Barislovci, Trnovci, Zgornja Pristava, Popovci in Dolenja.

Zaradi velikega območja in haloških predelov, ki jih zajema njihov požarnovarnostni rajon so ustanovili tako imenovani gasilski trojki, eno v Selah, drugo v Dolini. Poleg osnovnega namena teh trojek, ki je v urjenju mladih gasilcev, je njihova gasilska tehnika primerna za gašenje manjših požarov predvsem v hribovitih predelih, kjer je dostop s težjo gasilsko opremo otežkočen ali celo nemogoč.

Ko govorimo o gasilskem društvu je potrebno poleg gospodarskega dela omeniti tudi operativno delo. Temu so vsa leta posvečali precej pozornosti, redno so skrbeli za vzgojo mladih gasilcev, se udeleževali vseh gasilskih tekmovanj in poželjivo precejšnje uspehe. Tudi naprej nameravajo na tem področju aktivno delati, nabava novega gasilskega avtomobila pa bo njihovem delu gotovo nova vzpodbuda.

JB



Predsednik predsedstva GD Sela
Alojz Muzek

Srečanja z naravo in rekreacijo

Nedaleč od občinskega središča Slovenska Bistrica se razteza skup večjih in manjših ribnikov, ki jih obdaja še skoraj neokrnje-

Pred nekaj dnevi so člani ribiške družine Slovenska Bistrica, ki opravlja z enim od večjih ribnikov in Videžu in tudi skrbi za

Sam ribnik meri okoli štiri, skupno z pripadajočim okoljem pa kar sedem hektarjev. Takšna površina in še posebno oddaljenost od večjih prometnic dajejo kraju novo vrednost današnje dobe, čistost narave, mir in prijetno rekreacijo. To so mnogi Bistričani pa tudi iz drugih oddaljenejših krajev kmalu spoznali, zato je obiskovalcev vedno več. Ob ribniku se obiskovalci lahko srečujejo tudi z redkimi živalmi pa čeprav niso ribiči. Med njimi so vodni galebi, orli, divje race, fazani in kukavice. Zgodnji obiskovalci pa se nemalokrat srečajo tudi s srnami.

Vzdušje in urejenost okolja pa prav gotovo ob ribniku na Videžu ne bi bilo tako bogato, če za to

ne bi poskrbeli člani ribiške družine Slovenska Bistrica, ki so ribnik leta 1975 zgradili, prav tako s prostovoljnim delom in prispevki zbranimi iz vrst članov, lično brunarico. Težko bi danes prešteli vse opravljene prostovoljne ure, ki so jih člani te družine porabili za urejanje okolja, skrb za pomlajevanje ribjega zaroda in redkih ptic, ki živijo tod okoli.

Srečanje z naravo in rekreacijo, predvsem ribolovom postajajo ob ribniku na Videžu vedno bolj privlačna, ne samo za Bistričane, ampak tudi Mariborčane in iz drugih okoliških krajev.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

NOVA PONUDBA GOSTINSTVA „HALOŠKI BISER“

Piknik na letališču v Moškanjcih

Ptujski gostinci so razveselili skupino gostov iz Avstralije z novo ponudbo, piknikom na letališču. Gre za prvi poskus take oblike turistične ponudbe v ptujski občini, ki pa je zelo uspel. Gostje so bili nad prikazanim zelo navdušeni, niso mogli prebrati lepote našega območja, ki so jih opazovali iz letala.

Niso jih razveselili samo markovski najmlajši plesalci folklorne temveč tudi gostoljubnost kraja, pa seveda tudi zakladi domače kuhinje. Ob koncu so izrazili željo, da bi se ponovno prišli k nam.

Piknik na letališču bo postal trajna oblika ponudbe ptujskih gostincev.



Gostje iz Avstralije so bili navdušeni nad organizacijo piknika na letališču
foto: Ciani

Mladinci iz Hajdoš na mednarodno tekmovalstvo

Minuli petek je bil za gasilce iz Hajdoš posebno pomemben dan. Mladinska desetina tega društva je postala namreč na lanskem državnem prvenstvu državni prvak, s tem pa si je priborila pravico sodelovanja na mednarodnem tekmovalstvu. Prav tako je to prizadevno društvo v petek obiskala strokovno-tehnična komisija iz Beograda z namenom, da bi ugotovila strokovno in kondicijsko pripravljenost tekmovalne ekipe.

Delegacijo je vodil predsednik strokovno tehničnega sveta Gasilske zveze Jugoslavije ing. Slobodan Spasić, ki je tudi komandant beogradske gasilske brigade. Spremljali so ga šetajnik strokovno-tehničnega sveta Pavle Aladrovič, kapetan jugoslovanske reprezentance Josip Sunteršić



Od leve proti desni: Štefan Vidovič, tehn. vodja operativnega štaba OGG Ptuj, Slobodan Spasić, predsednik strokovno tehničnega sveta, član sodniške zbornice, Ciril Murko, poveljnik operativnega štaba OGG Ptuj, Pavle Aladrovič, Stanko Polajžer, poveljnik GD Hajdoš in vodje, Tone Sentočnik in Josip Sunteršić.



Desetina, ki bo tekmovala, od leve v prvi vrsti: Igor Glažar, Stanko Vogrinec, Miran Gojkovič, Branko Štošič, Zvonko Glažar (v drugi vrsti) Miran Ules, Srečko Žunkovič, Franc Trafela in Srečko Glodež

tehnični vodja reprezentance ing. Tone Sentočnik, ki je sicer načelnik Gasilske zveze Slovenije in drugi sodelavci kot so sodniki in trenerji.

Tajnik strokovno tehnične komisije Pavle Aladrovič je ob tej priliki dejal, da je to prvo srečanje po lanskem tekmovalstvu in prva prilika, da lahko zmagovalec tudi osebno čestita. Izrazil je prepričanje, da se tudi naprej dobro pripravljajo, da pa bi malo odpravili tremo in napetost, ki običajno vladajo pred pomembnimi tekmovalstvi, bodo poskušali organizirati predtekmovalstvo z avstrijskimi gasilci. Poudaril je tudi, da pričakujejo, da bodo mladi gasilci iz Hajdoš dostojno zastopali mlade gasilce vse Jugoslavije na mednarodnem tekmovalstvu, ki bo meseca julija v Beblingu pri Stuttgartu v Nemčiji.

Za tem so si člani strokovno-tehnične komisije ogledali praktično delo desetine, ki bo tekmovala. S pripravljenostjo so bili očitno zadovoljni, zato lahko pričakujemo, da bodo opravičili pričakovanja. Tekmovalce bosta spremljala — vodja ekipe Stanko Glažar in mentor Anton Gabrovec.

Besedilo in posnetki: L. C.

RIBIŠKO TEKMOVANJE V SUHIH DISCIPLINAH

Pretekla sobota — 16. maja — je v Ptuj potekala tudi v znamenju ribištva, Na igrišču Partizan v Ljudskem vrtu je namreč potekalo prvo tekmovalstvo športnih ribičev (članov) v suhih disciplinah, ki šteje za republiško prvenstvo slovenskih ribičev v peteroboju. Tekmovalja so se udeležile ekipe iz štirih ribiških družen in dva posameznika, tako da je skupaj tekmovalo 14 športnih ribičev. Ribiška društva Ptuj je tekmovalstvo dobro pripravila, saj je potekalo brez zastojev. Svoj delež k razpoložljivosti je primaknilo še vrstev.

Po prvem tekmovalstvu so uvrstitev ekip sledeče: prvo mesto je dosegla ribiška družina Paka Soštanj, drugo RD Vevče, tretje RD Murska Sobota in četrto RD Velenje. Posamezno je največ točk dosegel Vlado Mešič iz RD Paka Soštanj.

—OM

Področna folklorna revija v Veliki Polani

V nedeljo 24. maja je bila v Veliki Polani v Prekmurju področna folklorna revija, ki jo je organizirala Zveza kulturnih organizacij Lendava in Kulturno društvo Velika Polana. Na njej so nastopale folklorne skupine iz Prekmurja, Gornje Radgone, Maribora, Veržaja, Lovrenca na Pohorju, Obreža in Cirkovc. Kot gost pa je sodelovala še folklorna skupina LENTI iz Madžarske.

Največ je bilo na sporedu prekmurskih plesov, kar je glede na njihovo področje razumljivo. Nekoliko je sicer motilo, da je prireditelj mešal otroške skupine z odraslimi, vendar so naraščajniki s področja folklorne bili tako prikupni, da so odtehtali ta na videz neharmonični občutek. Poleg gostov iz Madžarske sta zelo navdušili številne gledalce FS Obrež in »Vinko Korže« iz Cirkovc.

Reviji je prisostvovalo veliko število obiskovalcev, kar nedvomno dokazuje, da si te vrste kulture v obliki ljudskega izročila ljudje radi ogledajo.

OP

Izvršni svet skupščine občine Ptuj je na osnovi 11. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67 in 27/72), na seji dne 20. maja 1981 sprejel naslednji

SKLEP

1. Javno se razgrnejo za dobo 30 dni od dneva objave v Tedniku Ptuj, v prostorih Občinskega komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve v Ptuj, Srbski trg, soba 38/II

— osnutek spremembe in dopolnitev urbanističnega načrta mesta Ptuja, ki ga je izdelal Projekta inženiring Ptuj pod št. 302/81, v aprilu 1981

— programski del zazidalnega načrta obrtne cone I, ki ga je izdelal Projekta inženiring Ptuj pod št. 274/71, v aprilu 1981

— programski del zazidalnega načrta obrtne cone II, ki ga je izdelal Projekta inženiring Ptuj pod št. 84/81, v maju 1981

— programski del zazidalnega načrta Majšperk—Breg, ki ga je izdelal Projekta inženiring Ptuj pod št. 174/81, v maju 1981.

Osnutek sprememb in dopolnitev urbanističnega načrta mesta Ptuj ter osnutke zazidalnih načrtov si lahko v času javne razgrnitve ogledajo zainteresirane temeljne in druge organizacije zbirnega dela, Krajevne skupnosti ali druge samoupravne organizacije in skupnosti, društva ter občani ter dajo nanje predloge in pripombe.

Predsednik IS
skupščine občine Ptuj
Martin Berden, dipl. oec. I. r.

PERESA PERESA PERESA PERESA PERESA PERESA PERESA PERESA PERESA

Po uspešnem začetku organiziranja „Sole mladih peres“ v lanskem šolskem letu, smo podobno „šolo“ v okviru centra za obveščanje in propagando organizirali tudi letos.

Izkušnje, ki smo si jih pridobili prvo leto, so nam „narekemale“, da moramo učence osnovnih šol, ki obiskujejo to „malo novinarsko šolo“ (imenovanje teh naših srečanj in pogovorov sploh ni važno), posredovati čimveč praktičnega znanja. Tako smo tudi delali. Sestajali smo se vsaj enkrat na mesec v prostorih osnovne šole „Tone Znidarič“. Naša srečanja so se vršila ob petkih popoldan in so se jih

udeleževali učenci naslednjih osnovnih šol: Franc Osajnik, Leskovec, Videm, Markovci, Cirkovce, Zetale, Ciklane, Hajdina, Dornava, Juršinci, Kidričevo, Tone Znidarič, Olga Meglič, Majšperk in Grajena. Podobno kot lansko šolsko leto ugotavljamo tudi letos, da nekatere šole ne kažejo nobenega zanimanja za tovrstno sodelovanje in izobraževanje svojih učencev. Kaj je temu vzrok? V vseh vabilih za srečanja smo vedno povdarjali, da

naj se „šole mladih peres“ udeležujejo učenci osnovnih šol neglede ali v šoli imate ustanovljen novinarski krožek, ali ne.

Učenci, ki so redno prihajali na naša srečanja, so zadovoljni s takšnim načinom dela in nekateri najaktivnejši bodo letos postali tudi člani COP pri OK ZSMS Ptuj. Le-ti bodo v naslednjih letih organizirali razne oblike vzdrževanja na področju informiranja.

Iz prvotnih, precej splošnih pogovorov, smo se razvili v prave klepetulje. Prav slednje, naučiti znati se pogovarjati, je tudi eden od namenov „sole“.

— Ustanovitev novinarskih krožkov
— izdajanje stenčarov, oglašnih desk...
— snemanje radijskih oddaj s praktičnim prikazom snemanja
— izdaja glasila

Vsem, ki ste sodelovali v „šoli“ se zahvaljujemo za udeležbo in upamo, da se nam bodo v naslednjem šolskem letu pridružile še ostale šole.

POZDRAVLJENI!**O informiranju — predvsem o našem šolskem radiu**

Kot na nekaterih osnovnih šolah imamo tudi na naši šoli šolski radio. Mentorica šolskega radija je učiteljica, ki poučuje slovenski jezik — Karolina Pičker. Radijske oddaje snema tovariš Jože Kramberger. Radijski sodelavci pa smo: Miro Janžekovič, Irena Janžekovič, Janja Pičker, Danica Gajzer, Lidija Smigoc, Lidija Kolarič, Drago Slameršek ter Jožica Matjašič. V programu radijskih oddaj izvrščamo predvsem šolsko kroniko, poročila, ki so sestavljena na osnovi dogodkov, ki se dogajajo po svetu, objave, intervjuje ter spise, ki jih pišejo učenci od 1. do 8. razreda. Da lažje pišejo damo učencem pojasnila ter naslove po katerih naj bi pisali. Ostali program za oddajo sestavimo in pripravimo sami. Ko imamo ves program sestavljen, ga nesemo tajnici, da nam prepiše na stroj. Potem oddajo posnamemo in šele nato predvajamo. Vsako leto izdamo tudi glasilo, ki je delno literarno in delno informativno. Za letos pa je v programu, da izdamo glasilo, ki bo informativno.

Irena, 8/c, OŠ Markovci

Pot v šolo

Sem učenka osnovne šole Leskovec. Moj dom je zelo oddaljen od šole. Vstajam že pred šestimi uro jutraj in nato pešam do avtobusne postaje. Od tam pelje ob sedmi uri avtobus do šole.

Spomladi in poleti je pot do avtobusne postaje zanimiva, saj opazujem naravo kakšno se prebujava v nov dan. Takrat mi pot krajšajo tudi ptički s svojim žgolenjem...

Težje pa je pozimi, ko se mi zjutraj kar neda iz tople hiše. Velikokrat bi rada še spala, saj je zunaj še temno in mrzlo. V šolo pridem pozimi velikokrat ozebla in prve ure pouka še pisati ne morem lepo.

Podobne „mrzle težave“ imamo pozimi s potjo v šolo mnogi učenci naše šole. Premrazeni smo si vedno želeli sedeti v toplih učilnicah. Vse do letošnje zime so bile to le sanje... Letos pa smo že sedeli v ogretyh učilnicah, saj smo dobili centralno ogrevanje. Tako je življenje v šoli prijetnejše.

Jožica, OŠ Leskovec

Pionirska organizacija

Pionirska organizacija je ena od pomembnejših organizacij na naši šoli. Mentor je tovarišica Stefka Jazbec, ki nas vestno spodbuja in vodi k delu, ki ga mora opraviti sleherni pionir med bivanjem na šoli. Zbiramo se vsaki četrtek, kjer se pogovorimo o problemih in težavah, ki nastanejo med pionirji na šoli. Zbiramo se predvsem predstavniki iz vseh razredov ter delegati pionirskega štaba, kot imenujemo predsedstvo naše PO.

Vsako leto vestno in svečano pripravimo sprejem cibicbanov v pionirje. Na pionirski konferenci si zadamo naloge in sprejememo plan za naslednje šolsko leto.

Udeležujemo se vseh pionirskih prireditvev, izletov in drugih dejavnosti, ki jih organizira predsednica pionirjev tovarišica Lizika Lacko.

Naša glavna naloga pa je, da smo zvesti pionirski zaobljubi in naročilo tovariša Tita, ki je dokazal, da je vredno ljubiti svojo domovino, se učiti in biti dober tovariš do vseh ljudi.

Majda, OŠ Zetale

Vesela šola

Vesela šola je najštevilnejša prostovoljna dejavnost na šoli. V razrednem tekmovanju 27. marca je tekmovalo kar 231 učencev od 3. do 8. razreda. Rezultati tekmovanja so bili več kot vzpodbudni, saj je kar 96 učencev pokazalo od 60 % do 80 % potrebnega znanja in 88 učencev od 80 % do 100 % znanja. Torej se lahko udeležili šolskega tekmovanja kar 184 učencev. Seveda je bilo kljub temu, da je to „vesela šola“ veliko resnega dela, saj smo morali zelo pridno reševati naloge in brati različne sestavke v Pionirskem listu. Zvedeli smo veliko zanimivega, dopolnili smo naše znanje in se večkrat od srca nasmejali Pepetu Napaki. Pri delu so nam pomagali tovariši učitelji, za kar se jim prav lepo zahvaljujemo. Šolsko tekmovanje je bilo v petek, 17. aprila. Veselošolci smo se pripravljali nanj prav tako vestno, kot smo se na razrednih. Boljši se bodo udeležili občinskega tekmovanja, ki bo v Ptuj v mesecu maju.

Janja, 6/c, OŠ Markovci

List iz mojega dnevnika

Sem pri stricu v Središču in seveda tudi pri konjih, ki jih imam zelo rad. Vzajem čestito in krtačo in začnem česati Diabola; danes bo prvič nosil jezdec. Drugi konji hrzajo, ker se je stric spet zadržal pri zajtrku. Vzajem vile ter dam hrano konjem. Trdi koraki se približujejo. Stric je. Leno stopi v hlev, počese konje ter pogleda kobilo. „Skoraj boš dobila malega“, pravi potihlo. Vzajem uzdo in lahko sedlo ter osedlam konja. Diabol se sprva otepa, vendar ko mu dam sladkor, se umiri. Zajaham ga. Zdirjam prek potoka na gozdno jaso. Vseposod se oglašajo ptički, zvončki odpirajo svoje rožnate glave. Vse je bilo, rumeno in zeleno. Veverica na drevesu skaklja in se krega z vrabcem. Naenkrat se konj vzpne ter udari s prednjimi nogami po kači, ki se mu je znašla pod nogami. Tedaj se zavedam, kako pozno je že. Doma se trujem ter pomagam pri raznih opravilih do večera. Potem se odpravim spat. Ponoči me zbudi močno hrzanje. Brž stečem v roti hlevu. Tam je že nekaj sosedov ter stric. V siju drobne luči možje poskušajo spraviti na svet žrebička, na vse pretege vlečejo.

Teta vzdihuje, jaz pa upam, da bo mali prišel na svet živ. Naenkrat se prikažejo noge, trup in glava. Mama ga obliže, potem ga bolje vidimo. Ves je lisast, zato smo mu dali ime Lisko.

Dejan, 7/a, OŠ Olga Meglič, Ptuj

Tiho smo spremljali modri vlak

Bil je deževen dan. Nebo je bilo prekrito z velikimi temnimi oblaki. Drevesa so bila povešeno žalostna. Hiše so bile kot izumrle. Se ptički so prenehali peti. Skratka vse, prav vse je jokalo. Na ulicah so bili ljudje. Vsi s solznimi očmi. Nihče ni rekel niti besede. Slišal se je le tihi jok. In vendar. Vsi smo gledali odločno in pogumno. Vsi smo imeli v mislih le to: Nadaljevali bomo tvojo pot. Mnogi ljudje se je pomikala proti vlak. Tišina. Počasi so odnesli truplo tov. Tita v vlak. Zatulila je sirena. Vlak se je skoraj nemo spustil po tračnicah. Vsak državljan drži v roki nagelj. Tisoči nageljnov za eno veliko srce. Mesto je negibno. Kar zmrazi me. Veliko si potoval. To je bila tvoja najbolj mirna pot. Te res ni več?

Vsak misli: „Tito, mi ti se kunemo...“ Dež šumi. Lepe so dežne kaplje, lepe v svoji nežni žalosti.

Jasna Krajnc, 5. razred, OŠ „Olga Meglič“

Moj rodni kraj

Moj domači kraj leži v širici dolini ob robu gričevnatih Haloz. Moj kraj je predvsem razvila široka avtocesta, ki pelje od Maribora pa do Zagreba. Ta cesta je prinesla v naš kraj mnogo turistov, zato je bilo treba nujno zgraditi tudi objekt v katerem lahko turisti prespijo.

Dobili smo krasen nov motel, ki zaposluje mnogo ljudi, ki so hodili na delo v dvanajst kilometrov oddaljen Ptuj. V mojem domačem kraju je zgradila ribiška družina Ptuj, ribnik, ki je zelo pomembna turistična točka. V Podlehniku imamo tudi novo osnovno šolo, ki se imenuje po narodnem heroju Martinu Korezu iz Čermožiš. Podlehnik je zelo znan po nizkih viničarskih hišicah, ki so jih zgradili revni viničarji. Obdelovali so vinograde fevdalstva, ki se je imenoval Ornik. Ta fevdalist je živel v veliki ter prostorni vili, ki je danes preurejena v sindikalni dom. Kmetijski kombinat, ki tudi zaposluje mnogo ljudi. Naš kombinat je povezan s kmeti kooperanti, ki sodelujejo s kombinatom tako, da kmetu kombinat daje seme za pridelek, kmet kooperant pa pridela in proda kombinatu svoj pridelek.

Naš kraj pa je v 16. stoletju utrpel ogromno škodo. Ob vdoru Turkov v našo deželo so se kmetje

zbirali v skupine, ki so se borile proti Turkom, okrog gradu Lehnika, ki je bil postavljen na lepem kraju, s katerega je bil lep razgled na dolino. Ko so Turki prispeli v naš kraj so se jim kmetje odločno uprli, vendar so se morali vdati, zaradi slabega vodstva in več dnevnega obleganja. Vse kmete so Turki strahotno pobili, grad pa izropali in ga porušili do tal. Na mestu, kjer je stal grad še danes stoji nekaj ostankov gradu in obzidja.

Ljudstvo je bilo zato nekaj časa mirno in je zopet nadaljevalo svoje revno življenje. Toda njihovo življenje je premetila druga svetovna vojna. Mnogo ljudi je padlo, mnogo jih je bilo pobitih in odpelanih v koncentracijske taborišča. Ljudje so pričakali osvoboditev in takoj začeli z delom od začetka. Po drugi svet. vojni, se je naš kraj začel zelo razvijati. Kmetje so se začeli bolj ukvarjati z živinorejo in vinogradništvom. Ko je v naš kraj prispela avtocesta, so začele rasti gostilne kot gobe po dežju, zato je bilo nujno, da so zgradili tudi novo postajo milice. Moj kraj se mi zdi najlepši od vseh krajev, vendar mi je žal, da se v njem ni rodil noben pesnik ali pisatelj.

Darinka, 7/a, OŠ Podlehnik

Učenci smo za čisto okolje

Človek je del narave. Odvisen je od mnogih življenjskih pogojev — tudi od čistega okolja, ki pa ga je, žal čedalje manj. Temu je krivo naše pehanje za udobnejšim življenjem in naša malomarnost. Tudi okolica naše šole že nekaj časa ni več, kar je nekoč bila — torej čista. K bližnji okolici šole spada ribnik, ki so ga lani nekoliko uredili, a ne dovolj. Žal, pa tudi mi, učenci, ne pazimo dovolj nanj.

Zanimalo naju je, kaj mislijo učenci o naši šolski okolici. Anketiranci so odgovarjali na vprašanja: — Kaj meni o naši okolici? — Kaj te najbolj moti? — Bi bil pripravljen pomagati pri ureditvi šolskega okolja?

Božena iz 6. razreda je odgovarjala: „Naše okolje bi bilo lahko mnogo bolj čisto in šolsko okolje bi lahko krasilo več rastlin. V ribnik ne bi smeli spuščati kanalizacije. Krasno bi bilo, ko bi v njem v zimskem času uredili drsališče. Pri delih sem pripravljena pomagati.“

Mitja in Breda, 6. razred sta povedala: „Najprej bi bilo potrebno poskrbeti za varnost otrok, ki se

igrajo v bližini ribnika in okrog tega postaviti ograjo. V naši okolici bi moralo biti več košev za odpadke. Stare, že poškodovane moramo zamenjati z novimi. K šoli bi lahko iz ceste, ki pelje na hrib bile stopnice — tako kot pred dvema letoma. Učenci, ki prihajajo v šole iz tiste smeri, bi pohodili manj trave. Ribnik bi morali tlakovati, da bi zadušilo rastlinje, ki raste iz dna. V ribnik bi morale voditi stopnice, saj je namenjen za drsališče. Nastavili bi zelene straže, ki bi pazile, da otroci ne bi hodili v vodo tudi ko ni ledu. Te zelene straže bi morale hkrati skrbeti tudi za čisto okolje.“

Maja, 5. razred: „Pogrešam klopi, kjer bi obiskovalci ljudskega vrta, lahko sedeli. Lastniki avtomobilov le-teh ne bi smeli čistiti ob potečih in vanj spuščati umazane vode. Čimprej bomo morali organizirati delovno akcijo in res temeljito očistiti našo okolico.“

Midve pa dodajva: „V ribnik bi morali naseliti tudi labode in race.“

Eva in Branka, OŠ Franc Osajnik

Prišla si kot...

Prišla si kot utrinek na večerno nebo, kot šum reke v daljavi se je izgubil tvoj glas.

Prišla si kot sonce v večno temo, kot sanje se je razblinilo tvoje telo.

Prišla si kot luna sanjava v moje srce, prišla si kot reka odšla kakor sanje.

Tomi Goršek, 8/b OŠ Olga Meglič, Ptuj

Matematika naše veselje

Na naši šoli imamo razne krožke in dodatne ure, ki imajo namen, širiti učencevo znanje. Pri teh krožkih izvemo marsikaj zanimivega in koristnega. Zaradi prostorske stiske pa je njihovo delovanje otežkočeno. Pri nekaterih krožkih se pripravljamo za tekmovanje, na primer pri matematičnem.

Mentor tega krožka je bil Boris Skok, sedaj pa je Marijica Gorčič. Pri dodatnem matematičnem pouku rešujemo težje naloge iz matematičnega delovnega zvezka „Pouk“ imamo vsako drugo sredo. Pri matematičnem krožku, ki ga imamo vsak četrtek, pa rešujemo naloge iz matematičnega lista in Preseka. V Beograd pošljamo tudi rešitve nalog iz matematičnih časopisov. Tako se pripravljamo na tekmovanja, na katerih smo dosegli že lepe uspehe. Vsako leto dobimo nekaj srebrnih Vegovih priznanj, lani pa je učenec Vlado Robar šel na republiško in zvezno tekmovanje ter dosegel zlato Vegovo priznanje.

Marijica, 8/a, OŠ Videm

Tudi osnovnošolcem marksizem ni bavlav

Kaj sploh marksističen krožek je in kaj v njem delamo? Mnogi bi mislili, mnogi bi mislili, da se pogovarjamo o nevem kako učeni stvareh in pišemo kakšne politične članke. Pa ni tako! Pogovarjamo se o čisto vsakdanjih stvareh. Največkrat obravnavamo probleme nas mladih, zato so pogovori za nas vedno zanimivi. Prosto lahko izrazimo svoje misli in hkrati izvež mnogo zanimivega.

Na nekaterih šolah deluje ta krožek. Na naši šoli žal to ni možno, saj nimamo ne prostorov ne časa. Interesenti za ta krožek hodimo na javne tribune mladih v CSUI v Ptuj. Vodijo jih učenci srednjih šol, kar nas še bolj priteguje. Ti povabijo k sodelovanju ljudi, ki delajo na področjih, katera na tribunah obravnavamo. Lahko rečemo, da so tribune dobro organizirane.

Do sedaj smo imeli že tri tribune. Na prvi smo obravnavali delovanje emigrantov. Za boljše pripravljenost smo prebrali posebno knjigo, ki obravnava to temo. Najprej smo poslušali predavanje in se seznanili o vzrokih in času nastajanja ter delovanja teh skupin. Potem smo se razdelili na skupine, kar nam je omogočilo boljše vključitev v pogovor.

Na drugi tribuni smo obravnavali mladinsko prestopništvo. To je najljubša tema pogovorov, kar so pokazali rezultati tribun, ki so bile prejšnja leta. O tem problemu je govorila socialna delavka. Skupno smo ugotavljali izvore prestopništva in posledice. Mladinski prestopniki izhajajo iz alkoholčnih in neurejenih družin, veliko pa tudi iz družin, kjer se

starši pehajo za denar in pri tem pozabijo na vzgojo otrok. Nam ni potreben denar temveč ljubezen. Prav v bogatih deželah je prestopnikov največ. Če bi le globlje razmišljali, bi prišli do marsikakšnega sklepa.

Na naslednji tribuni smo u nameravali ogledati risanke, vendar to ni bilo mogoče, ker nismo dobili kaset. Kljub temu je bilo zanimivo, vsaj za tiste, ki smo prišli gledat samo risanke. Ugotovili smo razlike med vzhodnimi in zahodnimi risankami in o vzgojni deli le teh. Zahodne risanke so bolj grobe, tehnično bolj kičaste, dražje, medtem ko so vzhodne risanke bolj priljubljene cibicbanom. Oboje pa so poučne, saj v njih velikokrat zaslediš pomoč ter druge vrline, ki naj bi oblikovale človeka. Razlike so tudi med risankami za odrasle, za otroke in celovečerne risanke; ki so pač prilagojene različnim starostim. Ugotovili smo, da vsi radi gledamo risanke o Tomu in Jerryju, preprosto zato, ker se ob njih sprosti in se zabavaš. Naše risanke niso tako všeč, ker je že znano, da kar je iz tujine, je boljše.

Za naslednjo tribuno pa bi temo razpisal republiški svet marksističnih krožkov.

V okviru krožkov bo tudi tekmovanje za Kidričevo bralno značko, ki bi jo vsi radi dosegli. Za doseg tega cilja moraš prebrati nekaj knjig in seveda obnoviti.

Delo na tribunah je pestro in nas veseli, ker se lahko svobodno izražamo.

Danica, 8/a, OŠ Videm

Naša folklor

Pri nas, v Cirkovcih, deluje več kulturnih sekcij. Najuspešnejša med njimi je folklorna skupina „Vinko Korže“, ki je že najdaljša časa ustanovljena. Člani te skupine so zlasti srednješolci. Za boljše predstavitev delovanja te sekcije sva se pogovarjala z dvema njenima članoma. Pogovarjali smo se v prostorih kulturnega društva naše KS ob koncu plesnih vaj.

Najina sogovornika sta bila Sonja in njen plesalec Franci.

— Koliko sta stara in koliko časa že plešeta v tej skupini? Stara sva: jaz (Franci) devetnajst let, Sonja pa šestnajst. Oba pleševa že od 1974 leta!

— Vama je na vajah všeč? „Seveda nama je všeč, v nasprotju primeru jih tudi ne bi obiskovala.“

— Imate vaje večkrat na teden? „Zaradi različnih obveznosti domov skupine imamo vaje le enkrat na teden.“

— Koliko članov šteje ta skupina? „Šestindeset nas je. Kar precej, ne?“

— Zanimam naju kdo vas uči vse te, že kar pozabljen ljudske ples? „Mentor naše skupine je Anton Brglez.“

— Se vaj udeležujete redno? „Zavedamo se, da lahko le ob rednih in kvalitetnih vajah, dosežemo uspehe, zato jih vsi redno obiskujemo.“

— Čeprav sta še zelo mlada in se

je vajina plesna pot komaj dobro začela pa naju zanima, če že kaj razmišljata o tem, da bi prenehali aktivno plesati. „Verjetno bomo plesala do konca šolanja, oziroma do takrat, ko bom moral jaz k vojakom.“

Takšno je torej delovanje „velike“ folklorne, ki je znana kot uspešna folklorna skupina v mnogih krajih naše ožje, pa tudi širše domovine. Mnogi člani, ki plešejo v članski skupini, so bili pred tem člani pionirske folklorne skupine, ki deluje v osnovni šoli. „Mala“ folklor deluje že enajst let in jo vodi Slava Knafeljc. Že učenci prvih razredov se učijo plesnih korakov. S svojimi plesnimi „folkloristi“ na prireditvah razveseljujejo obiskovalce. Mnogi se raje gledajo plesanje „ta malih“ saj so zelo prisrčni in zanimivi. Nastopajo tudi na proslavah izven naše šole. Ko je bilo v Cirkovcih zborovanje pionirskih plesnih skupin, so naši plesalci najbolj navdušili gledalce. Tovarišica mentorica glasila, da je z njimi veselje delati, saj so disciplinirani in poslušni.

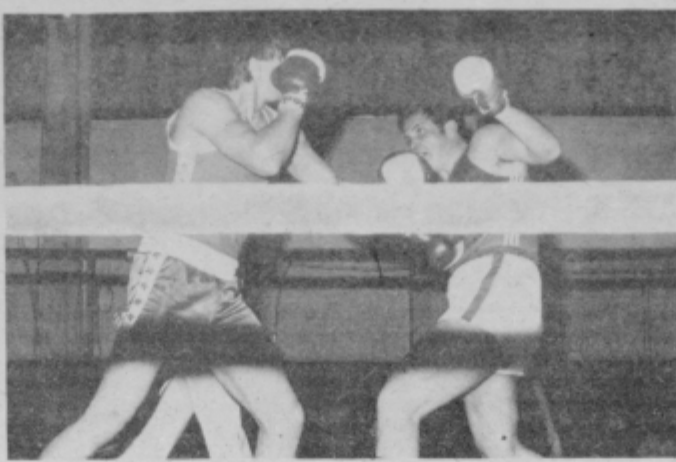
Ponosni smo na obe naši folklorni skupini, saj s svojim plesom ohranjajo naše ljudske običaje ples.

Hermina in dve Ivici

OŠ Cirkovce



Vrsta BK Ptuj na sobotnem srečanju (foto: B. Rode)



Trenutek iz borbe Novak—Gotschling (foto: B. Rode)

Vreme organizatorjem mednarodnega boksarskega srečanja okrepjene vrste sekcije za boks TVD Partizan Ptuj z gosti iz Gradca ni bilo naklonjeno, zato so dvoboj izvedli v športni dvorani Mladika. Ob ringu se je zbralo več kot 400 gledalcev, boje pa so vodili vrhovni sodnik Volčič ter sodniki Eichmeyer, Lešnik, Založnik in Avguštin.

Ob predstavitvi obeh ekip je gledalce in goste nagovoril član UO BK Ptuj Rudi Košir. V začetku smo videli dve uvodni borbi, med njima tudi prvi nastop Ptujčana Horvata in njegovo prvo zmago.

V prvi borbi dvoboja sta se pomerila Sekovanič in Kirman, slednji je borbo dobil po točkah

PTUJ—HEROS 10:4

Zaslužena zmaga domačinov

in Heros se vodil z 2:0. Zatem je Levatič z res dobrim boksom premagal Friedricha in rezultat izenačil. Zelenko in Krawtz sta boksala neodločeno, drugo zmago za Ptuj pa je nato priboril mladinec Vitez z zmago proti Pachzeltu. Tretjo zmago je za domačine dosegel superiorni Kobale, ki je v drugi rundi poslal na

pod Palla. Velič interes je vladal za borbo domačina Merca z udeležencem minulega evropskega prvenstva Labnerjem. Merc se je proti močnemu nasprotniku (in tudi težjemu) boril zelo dobro in dosegel neodločen izid. V predzadnji borbi je Dolenc premagal Gaberniga, v zadnji pa Novak zanesljivo »starega znan-

ca» Gotschlinga. Novak je vse tri runde boksar zelo dobro, borbena in agresivno. V domači ekipi je nastopilo pet gostov iz Varaždina, gostje pa so nastopili oslajeni. Vendar je uspeh Ptuja toliko večji, ker je Heros avstrijski klubski prvak.

Pokrovitelj tokratne boksarske prireditve je bila TOZD Haloški biser, dvoboju pa je sledil uspešni ples v hotelu Petovio. Vstopnice za dvoboj (po 100 in 50 din) so namreč veljale tako za srečanje v Mladiki kot za zabavo v hotelu. S takšnim sodelovanjem so gostinci popestrili ponudbo, člani BK Ptuj pa ob popularizaciji tudi nekaj preprotnih sredstev za nadaljnje delo.

I. kotar

Zaključek športnih tekmovanj v počastitev dneva mladosti

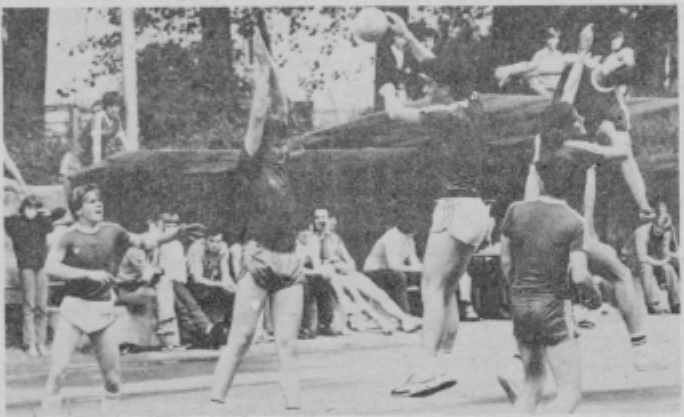
Na slavnostni seji občinske konference ZSMS so v ponedeljek 25. maja podelili tudi pokale in priznanja najbolje uvrščenim ekipam in posameznikom ob zaključku športnih tekmovanj v počastitev dneva mladosti.

OK ZSMS Ptuj je razpisala tekmovanja v več disciplinah, vendar so se posamezne osnovne organizacije v ekipni konkurenci pomerile le v petih. Tako so tekmovanja potekala v šahu, namiznem tenisu, streljanju z zračno puško, rokometu za moške, namiznem tenisu in nogometu.

V šahu je bila prva ekipa Gimnazije pred ekipama KK Ptuj in Moškanjci. V streljanju z zračno puško so se najbolje odrezali mladi iz Turnišča pred gimnazijo in OO ZSMS Trnovska vas. V rokometu za moške so bili prvi gimnazijci pred pripadniki garnizije Ptuj in OO ZSMS Boris Zihel. V namiznem tenisu so največ točk zbrali gimnazijci pred mladimi iz Turnišča in

Rogoznice. V nogometu pa so bili prvi nogometaši z Desetnika pred vojaki in mladimi iz Cirkulana.

Priznanja sta podelila Dragica Voda, predsednica in Branko Novak sekretar OK ZSMS Ptuj. M. Ozmeč



S srečanja v rokometu med ekipama Kluba mladih in ptujске gimnazije. (foto: L. Kotar)

Vsi na kolo za zdravo telo

Pod tem geslom bodo v nedeljo 31. maja Planinsko društvo Ptuj, TVD Partizan Grajena in ZTKO izvedli množično trimsko akcijo v kolesarjenju. Začetek in zaključek bo pred OŠ Franc Osojnik. Med 8. in 9. uro bo odhod v manjših skupinah proti Rogozici, Podvincem, Pacinju, Mostju (1: kontrola pri spomeniku v spominskem parku), Gaberniku, Juršincem in po Vinski cesti na Gomilo, kjer bo 2. kontrola. Po okrepljenem povratku v Ptuj prek Polenšaka, Dornave in Rogoznice na izhodišče pri OŠ Franc Osojnik, kjer bo zaključek akcije s podelitvijo nalepk in trimskih značk. Verjetno ni potrebno posebej poudarjati, da morajo biti kolesa, zlasti zavori, tehnično brezhibna. V nedeljo se torej dobi na trinskem kolesarjenju!

I. kotar

MALI NOGOMET

PRVO MESTO ZA PETOVIO

Tednik Mladina in ZTKO občine Ptuj sta minulo soboto v Ptuj izvedla prvi turnir zmagovalcev turnirjev v malem nogometu v Sloveniji. Nastopilo je sedem ekip, ki so se razdelile v dve skupini po moški na igriščih RK Drava in OŠ Tone Žnidaršič. V predtekmovanju so bili doseženi naslednji izidi:

— skupina A: Petovio (Ptuj)—Pomurje (Murska Sobota) 0:0, Pomurje—Ciciban Semečela (Koper) 1:1 in Ciciban Semečela—Petovio 0:5; — skupina B: Tednik Mladina (Ljubljana)—Korenine (Velenje) 1:0, Aškerčeva (Celje)—Študent (Maribor) 4:0, Korenine—Študent 1:10, Tednik Mladina—Aškerčeva 1:2, Aškerčeva—Korenine 7:4 in Študent—Tednik Mladina 4:1.

Finalni del je potekal na rokometni stadionu. V srečanju za tretje mesto je ekipa Študent s 3:1 premagala Pomurje. Za zaključek pa sta se v finalu pomerila zmagovalca skupin Aškerčeva in Petovio.

Prvi del so Ptujčani dobili z 1:0, zadetek je po lepi akciji Beka dosegel Maučec. V drugem polčasu so igralci Aškerčeve igrali veliko bolj napadalno kot v prvem, vendar brez uspeha. Ptujčani so zmagali s 3:0, zadetka v drugem polčasu pa sta dosegla Plajnšek in Bek.

Prvo mesto je tako zaslužno osvojila ekipa Petovio iz Ptuja, druga je Aškerčeva, tretji Študent in četrto Pomurje. Za Petovio so nastopili: Veličkovič, Panikvar, Lenartič, Plajnšek, Korenjak, Krajnc, Bek, Maučec in Klarič.

Za najboljšega igralca turnirja je bil izbran Mijatović (Aškerčeva), najboljši vratar je Ptujčan Vojo Veličkovič, najboljši strelec Maričič (Študent), pokal za Fair play pa je prejela ekipa Ciciban Semečela. Pokale in nagrade sta podelila Savo Kozjak in Milan Šeruga, predsednik komisije za množičnost pri ZTKO občine Ptuj, ki je v za-



Ekipa Petovio

četku turnirja pozdravil nogometaše in gledalce ter odprl to zanimivo prireditev. Pohvaliti velja tudi oba sodnika, ki sta vodila vsa srečanja, to sta bila Ivan Knežević in Simon Muanda (oba domačina).

Slabo vreme je povzročilo, da si je turnir ogledalo veliko manj gledalcev kot so organizatorji pričakovali, mokro igrišče pa je onemogočilo tudi boljši nogomet kot smo ga videli.

I. kotar

foto B. Rode

SRL ČLANICE: MLINOTEST—DRAVA 22:21 (8:10)

MINIMALNI PORAZ Z VODILNO EKIPO

Ajdovščina, dvorana SRC Police, gledalcev 500, sodnika Humar (Kranj) in Hafner (Zabnica);

Mlinotest: Orel. A. Boštjančič 1, D. Boštjančič 2, Copič 2, Kodrič, Kalin, Stopar 2, Cotar 8, N. Čefarin, T. Čefarin 7, Krašna, Kugonič;

Drava: Farič, Vrščič, Rimele 2, Vičar 6, Galun, Novak, Lepej 1, Mumlek 11, Kmetec 1, Sitzenfrei;

Sedemmetrovke: Mlinotest 6 (2), Drava 8 (8)

Izključitve: Mlinotest 6 (2),

Izključitve: Mlinotest 6 min, Drava 0 min;

Ptujčanke so v pravem derbi srečanju slovenske rokometne lige prikazale najboljšo igro v spomladanskem delu prvenstva in za las zgrešile točko. V prvem delu so vodile že s tremi zadetki razlike, prednost pa jim v drugem delu ni uspelo obdržati ter so stalno »lovile« prednost domače ekipe, ki je dokazala, da je zaslužno najboljša ekipa v ligi. Po besedah trenerja Starkla so se tokrat v ptujski ekipi z borbena igro ter veliko željo za uspehom izkazale prav vse igralke, vendar se mladim igralkam pozna neizkušenost. Poraz, minimalen, naj bo igralkam v spodbudo, saj so dokazale, da znajo igrati in se boriti, to pa najbolje ilustrira izjava delegata Jekša: Zmagala je srečnejša ekipa.

V prihodnjem kolu čaka Ptujčanke tretje težko srečanje v spomladanskem delu prvenstva. Na domačem igrišču se bodo pomerile z drugouvrščenim Predvorom, srečanje pa bo v soboto s pričetkom ob 17,30 na rokometnem stadionu Drava.

I. kotar

SREČANJE Z DELAVCI IZ ARANDJELOVCA

Delavci MIP-a so v soboto 16. maja gostili delavce Industrije elektro porcelana iz Arandjelovca. Ob tej priložnosti so se člani obeh delovnih kolektivov pomerili tudi na športnih poljih. Tako so izvedli srečanja v kegljanju, namiznem tenisu, streljanju, pikadu, rokometu in malem nogometu.

I. k.



S srečanja v malem nogometu (foto I. kotar)

SKL—VZHOD—KADETINJE

Ptuj—Koroška 82:32 (39:21)

Ptuj: Golob 2, Kornik 17, Krničar, Teodorovič 4, Petrovič 6, Veličkovič 6, Rozman, Janč, Knežević 4, Korpar 18, Centa 4, Širec 22.

SKL—VZHOD—KADETI

Ptuj—Koroška 107:77 (42:38)

Ptuj: Gailhofer 20, Stojičević 12, Zibrat, Čabrijan, Sterlem, Valenko, Vučinič 4, Kotnik 13, Vuk 34, Jakomini 8, Kranjc 16.

Prvo mesto za Franc Osojnik

V občinski ligi starejših pionirjev je nastopilo osem ekip. V finalu so pionirji OŠ Franc Osojnik premagali vrstnike z OŠ Tone Žnidarič in osvojili prvo mesto. Sledijo Olga Meglič, Majšperk, Kidričevo, Gorišnica, Dornava in Podlehnik.

I. k.

SRL—VZHOD—MLADINKE

Velenje—Drava 16:7 (5:4)

Drava: Rižnar, Zupanc, Šterbal, Vičar, Vraber 2, Gomilek 3, Filipaja, Dokl 2, Skaza in Preac.

I. k.

LIGA Z MK OROŽJEM

Strelci in strelke ptujске občine so izvedli dva kola v ligaškem tekmovanju v streljanju z malokaliberskim orožjem. Po dveh kolid v kategoriji MK puška vodi Slavko Golc, ki je v vodstvu tudi z MK pištolo serijske izdelave. V streljanju z MK pištolo proste izbire vodi Branko Skrt, ekipno pa druga ekipa SD Turnišče. Tretje kolo bo na sporedu v nedeljo 31. maja.

S. Ivanovič

KOŠARKA

KK Ptuj—KK Vitanje (člani)
105 : 101 (56 : 48)

Športna dvorana Mladika: Gledalcev 50, sodnika: Krasnik G. in Krasnik M. oba Maribor.

KK Ptuj: Filipič 22, Šeruga 10, Petek, Reš 2, Marčič 55, Vrbancič, Segulin, Cobelj 14, Kotnik, Komel 2, Erbus.

KK Vitanje: Lampret 2, Julak 23, Šega 22, Munšek 20, Plankl 15, Klemenc, Hafman.

Igralci košarkarskega kluba Ptuj so izkoristili odmor med prvenstvom SKL-vzhod in se vključili v ligo medobčinske košarkarske zveze Maribor. KK Ptuj je nosilec ene izmed skupin, katere so sestavljene iz petih ekip. To tekmovanje bi naj služilo za vigravanje pomlajenega moštva, saj so nekateri starejši igralci prenehali z aktivnim igranjem.

Tekmo s KK Vitanjem so igralci Ptuja pričeli zelo neresno, saj so nasprotnika podcenjevali, kar pa bi se jim lahko maščevalo. Vitanje je ekipa skromnega tehničnega znanja, to slabost pa je nadoknadili z neverjetno borbenostjo, ki je ekipi KK Ptuj zelo manjkala. Kvaliteta pa je tokrat le prišla do izraza. Velja omeniti tudi izredno neenoten kriterij sodnikov pri določanju osebnih napak. Igralci Ptuja so imeli kar 39 osebnih napak, tako da so bili nekateri igralci povsem onemogočeni, da pokažejo svoje košarkarske sposobnosti.

Z. M.

Polskava—Apače 1:3

Gostje iz Apač so zaslužno premagali borbene domačine. Rezultat bi lahko bil še večji, toda napadalci gostov niso znali izkoristiti še tako zrele priložnosti. Pri gostih se je ponovno izkazal kot že večkrat Vlado Kralj, ki je dvakrat premagal domačega vratarja. Sodnik ni imel težkega dela. Zadnje kolo pa bo potrdilo koliko borbenosti je še ostalo v igralcih Apač, ko se bodo pomerili na domačem igrišču z vodečo Skorbo.

Š. Knaus

Uspel rally v Markovcih

V organizaciji AMD — krožek Markovci je bil v nedeljo tradicionalni »Rally — MLADOSTI« po vseh krajevne skupnosti.

Zal se je le 23 krajanov od tega 4 voznice odločilo sodelovati. Po turistični vožnji so udeleženci se nastopili v spretnostni vožnji na poligonu v Zabovcih in Markovcih in prikazali dokajšnjo mero znanja.

Končna uvrstitev je naslednja: med vozniki je zmagala Silva Turnšek pred Silvo Njegač in Marijo Drevenšek, med vozniki pa Danilo Bezjak pred Mirom Bela in Francem Ambrožom.

Ob koncu je predsednik krožka Vladko Korošec v kratkem orisal namen in pomen te prireditve ter podelil vsem sodelujočim priznanja in trem prvouvrščenim voznikom in voznikom pa priznanja in pokale.

anc



CERTUS MARIBOR, n. sol. o. TURISTIČNO, GOSTINSKO IN PROMETNO PODJETJE
TOZD Potniški promet Ptuj, b. o. Ptuj, Rajšpova 14

po sklepu odbora za delovna razmerja razglašala opravila in naloge

REFERENT ZA TURISTIČNE STORITVE

— zahteva se srednja šola ekonomske ali gostinske smeri, znanje enega svetovnega jezika in 2 leti delovnih izkušenj. Zaželeno je znanje strojeписа.

Pismene prijave sprejema kadrovska služba, Maribor, Linhartova 22, 15 dni od dneva objave razglašala.

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 29. MAJA: 8.45 TV v šoli; 10.00 TV v šoli; 14.55 TV v šoli; 17.30 Poročila; 17.35 Družina Smola, madžarska risana serija; 18.00 Domači ansambl: Ansambel Toneta Kmetca; 18.30 Obzornik; 18.40 Narodni park Durmitor, izobraževalna oddaja; 19.10 Risanka; 19.24 TV nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije; 20.55 Stanovanjska oprema za jutri; 21.00 T. Mann: Buddenbrookovi; 22.05 V znamenju; 22.20 Nočni kino: Pomladna noč, norveški film;

SOBOTA, 30. MAJA: 8.00 Poročila; 8.05 Minigodci v glasbeni deželi; 8.20 Kapitan Kuk, slovaška pravljica; 8.30 ZBIS — F. Forstnerič: Jabolko; 8.45 Ko utihne šolski zvonec, otroška oddaja; 9.15 Dokumentarna oddaja; 9.55 J. Dietl: Bolnišnica na koncu mesta, češka nadaljevanka; 10.50 Ljudje in zemlja; 11.50 Poročila; 17.05 Poročila; 17.10 Moški ne jokajo, češki mladinski film; 18.30 Naš kraj; 18.45 Risanka; 18.55 Havirov: Košarka Jugoslavija:SZ; 20.26 Zrno do zrna; 20.30 TV dnevnik; 20.55 Vreme; 21.00 Srečanja; 22.40 TV kašipot; 23.00 Poročila;

NEDELJA, 31. MAJA: 8.50 Poročila; 8.55 Živ, zav, otroška matineja; 9.45 Tale, nadaljevanka TV Sarajevo; 10.40 TV kašipot; 11.00 Festival MPZ Celje 81; 11.55 Mozaik; 12.00 Kmetijska oddaja; 13.00 Jugoslavija, dober dan; 13.35 Poročila; 14.10 Monte Carlo: Avtomobilске dirke za VN Monaca; 14.55 Počitelj, dokumentarna oddaja; 15.25 Monte Carlo: Avtomobilске dirke za VN Monaca; 16.45 In sina... kanadski film; 18.10 Sestanek v nebotičniku; 19.10 Risanka; 19.22 TV nocoj; 19.24 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 A. in Y. Shkrelj: Ko pomlad zamuja; 21.00 Vas med strelskimi jarki; 21.30 V znamenju; 21.55 Sportni pregled;

PONEDELJEK, 1. JUNIJA: 17.10 Poročila; 17.15 Vrtec na obisku; Mali ribiči; 17.35 Pajkova mreža in mravlje, jugoslovanski film; 18.00 Človek in duševna stiska; V stiski; 18.20 Prizadeti otroci rišejo; 18.35 Obzornik; 18.45 Zdravo mladi; 19.55 Vreme; 20.00 Tone Peršak: Odmor, TV drama; 21.00 Kulturne diagonale; 21.35 V znamenju;

OPOMBA ... Praga: EP v košarki

TOREK, 2. JUNIJA: 17.15 Poročila; 17.20 Kapitan Kuk; 17.30 Glasba narodov: La Coruna; 18.00 Pisani svet: Kako sem posnel film; 18.30 Obzornik; 18.40 Kričač, oddaja iz cikla Čas, ki živi; 19.10 Risanka; 19.24 TV nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Odprto za ustvarjalnost; 20.55 W. Hohnensse: Bojni tovariš Hans Beimler; 22.05 V znamenju; Opomba: ... Maribor: Atletika za Zorkov memorial; Praga: EP v košarki;

SREDA, 3. JUNIJA: 17.40 Poročila; 17.45 Z besedo in sliko K. Grabeljsek: Moje akcije; 18.05 Umetnost v revoluciji; 18.30 Obzornik; 18.45 Amaterski studio; 19.15 Risanka; 19.24 TV nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Film tedna: Točno opoldne, ameriški film; 21.25 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov; 21.30 Miniature: Kolumbijsko zlato; 21.55 V znamenju; OPOMBA: ... Praga: EP v košarki.

ČETRTEK, 4. JUNIJA: 17.25 Poročila; 17.30 Deklica, ki ni znala niti krave pomolsti; 18.00 Mozaik kratkega filma: Ljubezen neke uniforme; 18.30 Obzornik; 18.40 Po sledeh napredka; 19.10 Risanka; 19.22 TV nocoj; 19.24 Vreme; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Glasbeni četrtek; 21.35 625; 22.05 V znamenju; OPOMBA: ... Praga: EP v košarki; Karlova: Atletika za »Hanžekovičev memori-al«.

mali oglasi

SPREJMEM natakario ali dekle, ki ima veselje do střebe. Gostilna Kristina Koštomaj, Skorba 5, Ptuj. **PRODAM** školjko od avta Austin 1300 in posamezne dele za motor. Marjan Herga, Črmlja 5, Trnovska vas. **PRODAM** Zastavo 750, letnik izdelave 1976. Kličite na telefonsko številko 70-041, interna 12 tov. Dragico Drevenšek. **PRODAM** Zastavo 750, registrirano do marca 1982, cena 30.000.— din, moped Tomos 14-TLS, cena 10.000.— din in radio kasetofon, znamke Williams, cena 15.000.— din. Čuš, Gomiškova 5, Rogoznica, Ptuj.

PRODAM staro hišo z nekaj zemlje v Vitomarcih (brez vode in elektrike). Telefon 062 303-750. **PRODAM** kravo, brejo osem mesecev in Fiat 750 z novim motorjem, letnik 1970. Liza Lah, Moškajci 54.

PO UGODNI CENI PRODAM pristno haloško belo in domače rdeče vino od pet litrov naprej. Bezjak, Potrčeva cesta 63, Ptuj.

NUDIM za daljšo dobo lepo opremljeno stanovanje, samski nevezani ženski, srednjih let ali mlajši upokojenki, katera bi bila pripravljena gospodinjiti eni osebi. Naslov v upravi.

PRODAM gumij čoln Maestral 8. Vprašajte pri Cergul, Dornavska cesta 19, Ptuj ali telefon: 772-992. **PRODAM** dobro ohranjen šotor za štiri osebe in črno-beli televizor. Marjan Ogrizek, Abramčeva 6, Ptuj ali telefon: 772-193.

ZAROČENCA nujno iščeta sobo ali stanovanje v Ptuj ali bližnji okolici. Naslov pod šifro „stanovanje“.

PRODAM motorno kolo Java ČZ 350 kub. cm, registriran do maja 1982 in barvni televizor Iskra Panorama. Stojan Gorišek, Cesta Olge Meglič 43, Ptuj.

PRODAM prikolico za osebni avto in brusilni stroj z enofaznim motorjem. Naslov v upravi lista. **PRODAM** brajdovec po 20.— dia in belo vino po 40.— din. Pavel Zadravec, Loperšice 48. **KUPIM** štedilnik na drva. Naslov v upravi lista. **PRODAM** Fiat 126 P, letnik 1978. Cena 65.000.— din. Telefon: 062 790-065. **PRODAM** telico, brejo osem mesecev. Janez Horvat, Svetinci 23, Destričnik. **IŠČEM** varstvo za dveletno deklico in sedemmesečnega fantka. Obretan, Kraigherjeva 32, Ptuj. **PRODAM** globok otroški voziček, posteljico in sedež za v avto. Naslov v upravi. **PRODAM** plemensko telico, simentalo, štiri mesece brejo. Neža Behovec, Šubič 5, Ptuj.

V NEDELJO 24. maja 1981 sem na relaciji Breg—Rogoznica izgubil belo jadro in kompletno skripčevje za jadrnico. Poštenega najditelja prosim, da mi vrne proti nagradi. Darij Ambrož, Cesta 8. avgusta 14, Rogoznica, Ptuj ali telefon: 771-125.

PRODAM dobro ohranjeno 3-fazno črpalko za gnojnico, kompletno uvoženo iz Nemčije. Terezija Rebešek, Veliki vrh 79, Cirkulane.

KUPIM rabljeno opeko. Hugo Šneberger, Placar 18, Destričnik. **PRODAM** kravo s teletom. Vprašajte v Žabjaku 25.

PRODAM stereo HIFI RECEIVER GRUNDIG z boxi, stereo kasetofon PHILIPS, fotoaparati ZENITE s flashom (flešom) PHILIPS ter fotopovečevalnik. Naslov v upravi.

BIOGRAFIKA

STEFAN JURANČIČ
62250 Ptuj, Krempljeva 8
tel. 772-244

Fotokopiramo, razmnožujemo in prepisujemo vse vrste dokumentov, knjig, obrazcev, glasil, vabil, koledarjev in posetnic. Delo opravimo takoj ali po dogovoru.

Priporočamo sel

Odbor za delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE BORIS KIDRIČ KIDRIČEVO RAZPISUJE

dela in naloge **šnažilke**
za šolo Kidričevo.

Delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Rok za vloge: 15 dni po objavi.

KMETIJ/KI KOMBINAT PTUJ

**Komisija za delovna razmerja
KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ**
Delovna skupnost skupnih služb

ponovno objavlja
dela oziroma naloge

ORGANIZIRANJE POŽARNEGA VARSTVA

Kandidati za navedena dela oziroma naloge morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo višjo tehniško varnostno šolo ali drugo tehniško šolo ali poklic gasilskega inženirja
- da imajo najmanj dve leti delovnih izkušenj
- da imajo strokovni izpit iz požarne varnosti ali varstva pri delu.

Rok prijave je 15 dni po objavi.

Vloge poslati na naslov: Kmetijski kombinat Ptuj, kadrovska služba, Muzejski trg 2, 62250 Ptuj.



ZAHVALA

Ob nenadni in prerani izgubi našega dragega moža, sina, očeta in dedka

Jožeta Hojnika

iz Bratislave 53

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, delovnim tovarišem in znanec za izraženo ustno in pismeno sožalje, podarjeno cvetje ter za številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo dolgujemo Vodnogospodarskemu podjetju Maribor. Postaji milice iz Nove Gorice. Železniškim delavnicam Ptuj. MIP Ptuj. Elektrokovinarju Ptuj. Viator Kamnik. ZZB Ptuj in Polenšak. ZRVS Polenšak in Juršinci. Gasilskemu društvu Polenšak in Zamenci. Civilni zaščiti Polenšak in krajevni skupnosti z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami. Hvala govornikom g. župniku za opravljen obred in pevskega zboru. Še enkrat vsem iskrena hvala.

ŽALUJOČI: žena, oče, sin Jože in Marica z družinama, sin Boris, Zlatko in Dani ter vnukinji Brigita in Simona.



ZAHVALA

Ob mnogo prerani in boleči izgubi našega nadvse dragega moža, očeta, tasta, zeta in svaka

Franca Cimermana

iz Spuhlje 132

Se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znanec, ki so ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se medicinskemu osebju, ki so mu v času njegove dolge in hude bolezni lajšali bolečine in ga tolažili, govorniku Jožetu Hernecu za ganljiv govor, pevkam iz Spuhlje za odpete žalostinke, g. duhovniku za opravljen pogrebni obred, gasilcem iz Spuhlje, ter vsem, ki ste nam v teh hudih trenutkih stali ob strani in nam izrekli sožalja. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Neutolažljivi vsi njegovi



ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi svoje drage žene

Jolande Potrč

iz Zg. Hajdine 101/b

se srčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom za požrtvovalno delo in pomoč, ki so nam jo nudili v najtežjih trenutkih ter znanec, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Vsem, ki so darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Iskrena hvala dr. Neudauerju za ves trud ter ostalemu osebju. Hvala duhovniku za opravljen obred ter tovarišu Mlakarju za poslovilne besede in pevkam za odpete žalostinke.

ŽALUJOČI: mož, sestra Katica z družino, Zlatka, Danica ter sestra Dragica in brat Emanuel.

Dežurstvo prehrambenih trgovin:

SOBOTA,
30. maja 1981
prodajalni
SAMOPOSTREŽNA
CMD
in DELIKATESA

SOBOTA,
6. junija 1981
prodajalni
NA-MA
in PANORAMA

ZAHVALA

Ob nenadni, boleči in prerani izgubi našega ljubega ateka, dedka in brata

Antona Kuharja

iz Kajuhove 1 v Ptuj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znanec in sostanovalcem Kajuhove ulice 1 v Ptuj, ki so ga polnoštevilno pospremili na njegovi zadnji poti, njegov grob zasuli z venci in cvetjem in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo organizaciji zavarovalnice Maribor, govornikom, kidričevski godbi in g. duhovniku za spremstvo.

GLOBOKO ŽALUJOČI: sinova Milan in Fredi z družinama, sestre in bratje ter drugo sorodstvo.



V SPOMIN

*Te dni, ko se poslavljamo
od šole, te najbolj pogrešamo
draga sošolka in prijateljica*

Irena Lah

iz Ptuj

Ti si umrla, v naših srcih bolečino — rano si odprla. Bolečina se bo le ublažila, a rana nikoli zacelila. Grenka, huda bila je bolečina, ki je solza ne bo izprala iz spomina.

Naj nagelj bel pove, kar povedati ne morejo solze.

TVOJE NEUTOLAŽLJIVE SOŠOLKE IZ 3 b PŠP

Skupno o nalogah v SLO in DSZ

V torek (19. maja) so se v ptujskem domu JLA zbrali na skupnem enodnevnem posvetovanju predstavniki ptujske garnizije in ptujske občine — nosilci obrambnih priprav. Posvetovanje so pripravili na pobudo ptujske garnizije skupaj z občinskim komitejem za SLO in družbeno-samozaščito, z njim pa so želeli predvsem na osnovi dosedanjih priprav in izkušenj ter obrambnih načrtov prikazati, kako smo pripravljeni na eventualno agresijo oziroma vojne razmere.

V razpravah so udeleženci najprej temeljito opredelili vse vidike koncepta splošnega ljudskega odpora, pomen teoretskega poznavanja in zavestnega osvajanja elementov koncepta SLO, naloge subjektivnih sil v uresničevanju koncepta SLO in naloge organov komande v pripravi vsebinskih programov in metodičnega usposabljanja izvajalcev učenja in urjenja.

Zatem so govorili in opredelili vlogo krajevnih skupnosti v vojni ter sodelovanje z enotami JLA, naloge enot teritorialne obrambe, JLA in komiteja za SLO in DSZ v krajevnih skupnostih, naloge civilne zaščite v vojni, koordiniranje enot v krajevnih skupnostih, dosedanje izkušnje, pripravljenost in bodoče naloge kot tudi vlogo organizacije javljanja, obveščanja in alarmiranja, narodne zaščite in enot milice v krajevnih skupnostih v vojnih razmerah.

Predstavniki garnizije so v razpravah posebno pozornost namenili še vprašanju učno-vzgojnega procesa in prežemanja vseh programov z elementi koncepta SLO in DSZ, učenju in urejanju rednih in rezervnih enot, vprašanju preskrbe enot na terenu kot tudi mestu in vlogi ZSM v razvijanju koncepta SLO ter vlogi kulturnega življenja v podružbljanju obrambnih priprav.

Najrazličnejše oblike sodelovanja ptujske garnizije in prebivalstva ptujske občine so s tem posvetom dobile še eno priznanje, hkrati pa moramo zapisati, da je bil tak skupen posvet kar nekakšna nujnost, saj si vsi nosilci obrambnih priprav v Ptuj žele z dobro medsebojno povezanostjo, ki je eden od temeljev samega koncepta SLO, ustvariti čimboljše pogoje za učinkovito in vsestransko pripravljeno obrambo.

V. P.



Mladi se seznanjajo s sodobno vojaško tehniko.

Po poteh revolucije bistriškega Pohorja

Odločitev, da mladi občine Slovenska Bistrica, z njimi pa tudi starejši občani praznujejo Dan mladosti na prostranstvih bistriškega Pohorja ni slučajna, saj je prav to območje v času NOB dalo velik prispevek in tudi žrtve za lepšo prihodnost, neodvisnost in socialistično usmeritev nove Jugoslavije. Že nekaj let nazaj srečanja bistriške mladine kot tudi drugih krajanov občine ponazarjajo mladost in odločnost, da bodo stopali po poti, ki jo je začrtala ZK s tovarišem Titom na čelu.

Že tradicionalno je postalo skupno praznovanje Dneva mladosti, mladih občine Slovenska Bistrica in študentov mariborske univerze. Prav ta ustanova je prevzela patronat nad enim najpomembnejših spominskih obeležij iz časov NOB na območju bistriške občine, Smolarjevemu mlinu pri Šmartnem na Pohorju.

Mladi delovne organizacije IM-POL iz Slovenske Bistrice in študentje mariborske univerze so tudi letos to obeležje obnovili ob skupni delovni akciji v dneh pred praznikom.

Letošnja osrednja praznovanja dneva mladosti so v občini Slovenska Bistrica pričela v soboto 23. maja, ko je v jutranjih urah, izpred spomenika NOB na Trgu svobode Slovenska Bistrica, krenila na pot posebna pohodna enota, ki jo je sestavljalo 25 mladih iz občine Slovenska Bistrica in prav toliko stu-

dentov mariborske univerze. V dveh dneh so obiskali najpomembnejša obeležja in spomenike NOB na bistriškem Pohorju kjer so jih pozdravljali domačini, ki so pohodnike seznanjali z dogodki iz NOB, organizirali srečanja mladih. Na svoji poti so obiskali Oplotnico, Osankarico, Tri žeblje, Kebelj in se naslednji dan, v nedeljo jutraj na Tinju priključili udeležencem osrednje ob-



Srečanja pri Smolarjevem mlinu so že tradicionalno dobro obiskana prav na dan mladosti.

činske svečanosti. Skupaj z njimi so nato odšli k Trem kraljem, kjer je bila letošnja osrednja proslava meseca mladosti. Na dan osrednje občinske proslave posvečene Dnevu mladosti, v nedeljo 24. maja, so se udeleženci svečanosti

zbrali najprej v partizanski vasi Tinje na Pohorju kjer so jih nad vse svečano sprejeli domačini. Sprejem gostov in kulturni program je potekal v vzdušju kakršnega so si organizatorji želeli. Posebnost je bila tudi razstava ročnih del domačink, ki so jo pripravili v tem okviru. Manjkalo pa ni tudi kruha iz domače kmečke peči ter zaseke iz kible.

Pionirji, ki so hiteli novim nalo-

tukaj je večina udeležencev krenila peš do partizanske bolnišnice Jesen, kjer je bila prav tako krajša svečanost s kulturnim programom. Nato so udeleženci nadaljevali pot na Tri kralje. Kar prek 3000 se jih je zbralo pred planinskim domom Anton Stuhec, kjer je v otvoritvenem delu predsednik občinske skupščine Svetozarevo položil temeljni kamen prizidka k domu.

V osrednjem govoru je podpredsednik skupščine SR Slovenije Jože Globačnik poudaril vlogo pohorskega kmeta v boju proti okupatorjem in njihova pomoč partizanom. Spregovoril pa je tudi o nekaterih najpomembnejših dogajanjih tega časa.

Predsednica mladine OK ZSMS Slovenska Bistrica je v nadaljevanju svečanosti poudarila pomen in vlogo mladih v času NOB in v današnji izgradnji samoupravne, neodvisne socialistične Jugoslavije. Ob tej priložnosti je bilo sprejeto v ZSMS okoli 550 pionirjev iz vseh osnovnih šol občine Slovenska Bistrica. Sekretar OO ZKS mariborske univerze pa je 14 študentom predal članske izkaznice ZK. Predsednik občine Slovenska Bistrica Mihael Špindler je devetim občanom izročil odlikovanja predsedstva SFRJ. Vodstvo OK SZDL in Univerze iz Maribora pa sta najzaslužnejšim delovnim organizacijam društvom in posameznikom občine Slovenska Bistrica iz Maribora podelili zahvalne plakete.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

Delegati iz Slovenije za tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije

Po podatkih, ki jih je zbral koordinacijski odbor SR Slovenije za pripravo 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije povzemamo, da je bilo v občinah na območju Slovenije izvoljeno skupno 195 delegatov, od tega je 86 ali 44 odstotkov žensk, kar tudi ustreza poprečnemu številu zaposlenih žensk v Sloveniji. Mladih do 27 let starosti je 31 ali 16 odstotkov, kar je poredke pod poprečjem števila mladih delavcev. Od izvoljenih delegatov jih 158 ali 81 odstotkov dela v gospodarstvu, od tega 124 ali 64 odstotkov v neposredni proizvodnji.

Na območju podravskega območja je bilo skupno izvoljenih 32 delegatov, od tega 24 v občini Maribor, 4 v občini Ptuj, 2 v občini Slov. Bistrica in po 1 delegat v občini Lenart in Ormož. Struktura je še nekoliko slabša od republiškega poprečja, saj je med delegati 40 odstotkov žensk, med mladimi do 27 let starosti pa so le 4 delegati ali 13 odstotkov in še od tega polovico v občinah Ormož in Ptuj.

Poleg 24 delegatov iz občine Maribor, so z našega

območja še naslednji delegati:

Iz občine Lenart: Viktor Kapl, roj. 1956, vodja elektro vzdrževalnih del v KEMOS TOZD Tovarna jeklenih konstrukcij Lenart.

Iz občine Ormož: Helena Salamun, roj. 1958, kmetijski tehnik, pospeševalka v Slovin KK Jeruzalem temeljna organizacija Kooperacija Ormož.

Iz občine Ptuj: Edvard Kupčič, roj. 1937, inženir agronomije, vodja proizvodnje, KK Ptuj TOZD Sadjarstvo Osojnik. Alojz Rožkar, roj. 1942, vodja oddelka montaže, AGIS TOZD Avtooprema Ptuj. Marjan Stolf, roj. 1933, medicinski tehnik intenzivne nege z anestezijsko Zdravstveni center Ptuj, TOZD Bolnica. Dragica Voda, roj. 1955 dipl. ekonomist, vodja plansko analitične službe v Komunalnem podjetju Ptuj.

Iz občine Slovenska Bistrica: Ivan Brinovec, roj. 1927, vodja skupine orodjarjev, IMPOL Slov. Bistrica in Martina Kovač, roj. 1946, učiteljica razrednega pouka v OŠ Poljčane. FF

Podeljenih 18 priznanj OK ZSMS Ptuj

V ponedeljek 25. maja popoldne so se v skupščinski dvorani ptujskega magistrata sestali na slavnostni seji v počastitev dneva mladosti člani občinske konference ZSMS Ptuj. Uvodoma je o dnevu mladosti in o bogati življenjski poti predsednika Tita, ki je simbol mladosti, govoril Branko Novak, sekretar OK ZSMS v Ptuj.

Zatem so podelili 18 priznanj občinske konference ZSMS Ptuj. Med 11 aktivnimi mladinci so priznanja prejeli: Dušana Gegić, Milisav Janković, Franc Ropič, Jože Krivec, Srečko Hauser, Jana Hvalec, Zlatko Rajh, Janez Stramič, Ida Tacinger, Silva Lenart in



Članom predsedstva in dobitnikom priznanj je govoril Branko Novak, sekretar OK ZSMS Ptuj.

Slavica Kolarič. Od mentorjev OO ZSMS so priznanja prejeli Edo Poharič, Marjan Škrila in Mirko Vamberger. Od osnovnih organizacij ZSMS pa mladi iz Zagojč in Postaje milice Ptuj. Razen tega so priznanja podelili še Janku Vogrincu predsedniku občinskega odbora ZZB NOV Ptuj ter občinskemu štabu za teritorialno obrambo občine Ptuj.

Zatem so podelili še priznanja in pokale najbolje uvrščenim ekipam in posameznikom ob zaključku športnih tekmovanj v počastitev dneva mladosti.

M. Ozmeč

15-LETNICA BRALNE ZNAČKE V PTUJSKI OBČINI

Slovesnost v ptujskem gledališču

V vseh osnovnih šolah ptujske občine bo jutri, 28. maja in v petek, 29. maja izredno slovesno, saj bodo na priložnostnih prireditvah ob zaključku letošnje bralne značke, najbolj zvestim mladim bralcem podelili skupaj 4300 bralnih značk. Od tega je 1300 cicibanovih značk, 1000 bronastih Ingoličevih značk, 700 srebrnih Ingoličevih značk, 500 zlatih Ingoličevih značk in 800 Jurčičevih značk. Na teh slovesnostih bodo kot vsako leto sodelovali znani slovenski pisatelji in pesniki. Posebna slovesnost pa bo v petek, 29. maja v ptujskem gledališču in je posvečena 15-letnici bralne značke v ptujski občini.

MG

osebna kronika

Rodile so:

Vlasta Žižek, Dornava 10/a — Lidija; Marija Šoštarčič, Brezovci 5 — Branka; Marija Krajnc, Lahonci 14 — Petra; Tatjana Murko, Ul. Haloškega voda 1 — Gregora; Marija Arnuš, Dornava 99/a — Mihaelo; Jožica Turk, Lovrenc 71 — Dejana; Branka Petelinšek, Makole 12 — Jureta; Irena Janžekovič, Zamušani 90 — Davida; Terezija Solina, Stojinci 104 — deklico; Nada Žuran, Grajena 10 — deklico; Terezija Majcen, Bratislavci 27 — Stanka.

Poroke:

Josip Roganov, Golobova 4 in Marina Bračko, Golobova 4; Edvard Belšak, Janški vrh 4 in Majda Horvat, Boleška vas 5/a; Srečko Pukšič, Destrnik 2 in Katarina Tašner, Ločič 14; Branko Knez, Levajnci 22 in Darinka Petek, Borovci 11; Franc Vek, Zg. Pristava 16 in Slavica Pernek, Rabeljčja vas, 20; Gvido Lipuš, Selnica ob Dravi, Ruška cesta 8 in Majda Plohl, Zagrebška 79/b; Mirko Dimic, Kozminci 19 in Milica Hernah, Bistrica pri Limbušu 9; Stanko Kumer, Pristava 8/a in Zinka Kolednik, Medribnik 24; Rafael Korošec, Ob Studenčnici 6 in Andreja Ambrožič, Velenje, Cesta bratov Mravljakov

13; Vladislav Pogladič, Ob Grajeni 1 in Elizabeta Huzjak, Potrčeva 48; Stanislav Škrinjar, Turški vrh 102 in Slavica Trunk, Zamušani 15; Anton Murko, Apače 29 in Marija Struč, Kungota pri Ptuj 83; Miroslav Zajšek, Mlinska 15/a in Majda Strafela, Markovci 5/a; Jožef Belšak, Muretinci 16/a in Marija Sok, Moškanjci 7; Milan Kuri, Drbetinci 32 in Darja Ornik, Kušernik 23.

Umrli so:

Anton Turk, Rajčeva 8, roj. 1940, umrl 16. maja 1981; Pavl Vaupotič, Trdinova 4, roj. 1922, umrl 16. maja 1981; Jože Cafuta, Kidričevo 8, roj. 1932, umrl 15. maja 1981; Anton Kuhar, Kajuhova 1, roj. 1911, umrl 18. maja 1981; Alojzija Zunec, Sodinci 80, roj. 1904, umrla 18. maja 1981; Franc Cimerman, Spuhlja 132, roj. 1920, umrl 19. maja 1981; Ana Težak, Mihalovci 51, roj. 1936, umrla 22. maja 1981; Alojz Veselič, Turški vrh 50, roj. 1911, umrl 23. maja 1981.

TEDNIK

zdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO—TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LAČEN, odgovorni urednik FRANC FIDERŠEK, tehnični urednik ŠTEFAN PUŠNIK, Uredništvo in uprava Radio—Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 300 dinarjev, za tujino 550 dinarjev. Ziro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

ČRNA KRONIKA

V tednu od 18. do vključno 25. maja so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali v dveh prometnih nesrečah in pri tem zabeležili eno lažjo poškodbo in eno smrtno žrtev.

UMRLA NA KRAJU NESREČE

V ponedeljek 25. maja ob 5.30 se je zgodila huda prometna nesreča na magistralni cesti med Ptujem in Ormožem v Budini, v neposredni bližini avtobusne postaje. Kolesarka Marija Pačar se je peljala po levi strani ceste. Ko je z nasprotno smeri pripeljal s tovornjakom s priklopo Ivan Maidak-Zebič, je Pačarjeva zavila z leve na desno. Kljub zaviranju voznik Zebič nesreče ni mogel preprečiti, kolesarko je zbil po cestišču, kjer je zaradi hudih poškodb umrla na kraju nesreče.

—OM

PREDEN GRESTE NA DOPUST
OBIŠČITE PRODAJALNI

TEKSTILNO HIŠO
MERKUR
IN DOM



emona

ptuj

KOPALNE OBLEKE

MODNIH KROJEV IN BARV
V VSEH VELIKOSTIH



merkur

